

Debreceni független Újság

politikai napilap

Előfizetési ár: egész évre 26.- fél évre 14.- negyed évre 8.- egy hónapra 240 pengő. Külföldre ennek a kétszeresét meg kell fizetni havi kivételével minden nap.

felelős szerkesztő: farkas Lajos
felelős kiadó: Thury Levente

a debreceni független Újság független politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. Telefonszám: 32-12

Ma: Vásáry József szenzációs beszéde a gazdabajokról

25.000 debreceni a nyomoruság máglyáján

Már szinte észre sem vesszük őket, amikor az uccai forgatagban véletlenül surlódunk velük. Munkanélküliek. Kopottak vagy éppen rongyosak, borostásarcuak, ványadtak, ágrólszakadtak. Lompos, hanyag léptekkel bandukolnak délelőtt a korzón, vagy a padokon ülnek elterpeszkedve, hiszen a nap őket is ép úgy végig csurgatja forró nyári aranyával, mint a kikent dámákat, vagy mint a kivaszt ficsurokat, akik az orruk előtt páváznak a Kossuth uca sarkától a Szent Anna sarkáig s úgy keresztülnéznek ezen a rongyos seregen, mint az üvegen. Megszokták őket. És megszoktuk őket mi is valamennyien: állam, város, közönség. Csak éppen ők nem tudják megszokni sajátmagukat...

Tele van velük a város. A délelőtti korzón sütőkérező toprongyosok az elit gárdához tartoznak. Még nem járnak mezitláb, a ruha még nem vásott le teljesen róluk, az ing még nem lóg rajtuk cafatokban. Ezek talán még nem adták el a fejük alól az utolsó párnát, esetleg kapnak még néhány pengő hitelt a szomszéd fűszeresnél és hentesnél. Ezek még tartják a nivót. De amint befordulunk az első mellékúccába és megindulunk a külvárosok, a telepek, a kertsek felé: egyre szaporodik a számuk s kint, egészen kint a város szélén, vagy a Nagyerdő sűrűjében, nap-hosszat fekszenek hanyattfekve s üres szemekkel bámulják merően az eget, a kék eget, amely felett trónol valaki, aki — ugyilátszik — nagyon megfélekedezett róluk.

A gyerekeik kint futkároznak a gyepen, az élelmesebbje pedig bejön a Piac uccára, a fejük bubjág szurtosak, a hajukat tán még sose nyirta borbély, egy marék mezei virágot szorongatnak a praclijukban és különös előszeretettel ugranak a randevuzó gavallérok lába elé:

— Tessék venni nagyságos ur egy szál virágot a szép kisasszonynak! Ha tiz fillér összegyűlt, kenyeret vesznek a legközelebbi péknél és

akad olyan is köztük, aki minden este egy egész kilót visz haza a hómá alatt, eteti apját, anyját és kisebb testvéreit, ő lett a családfentartó.

A koldussorba zuhanó munkanélküliek szemérmesebbjei nem csatagolnak az uccákon, hanem lakásokra járnak. Háznál-házra, ajtóról-ajtóra, idegesen bekopogtatnak, hátha a rendőr észreveszi véletlenül és ha nyílik az ajtó, megtörtén, szegénylős pirulással mormogják:

— Tiz hónapja nincs munkám... Csak egy karaj kenyeret, kezticsokolom... Az Isten is megáldja érte...

Ilyen koldusinvázió még soha nem volt. A hatóság tehetetlen velük szemben és jól is van így, hogy tehetetlen. De hány ezren és ezren vannak, akikben az önértet, a dac, a szegény hulláma oly magasra tör, hogy nem mennek koldulni, nem könyörögnek egy kis maradék levestért, nem sirnak egy-egy ócska cipő vagy ruha után, hanem otthon kuksolnak, a sötét és hideg konyha mélyén, a vastag, avas szegényszagba burkolódzva, tehetetlen elkeseredéssel és kétségbeesett reménytelenséggel a szívében. Elmúlt a borzalmas tél, vége a tavasznak is, itt van már a nyár és ma több a munkanélküli, több a nyomorgó, több az éhező, mint amennyit telen etetett a szükségakció során a nemes város. (Zárjelben pedig ismerjük el, hogy a magyar városok között Debrecen gondoskodott aránylag a legembaraságosabban és legbökezebben a nincsenlenjeiről.)

Ezernyi politikai cikket, közgazdasági értekezést, népgyűlési beszédet olvastunk és hallgattunk már végig arról, hogy mi az oka a mai rossz viszonyoknak. Okok: mindenki tud felhozni bőven, de csodálatosképpen alig-alig esik szó a munkanélküliekről, akkor, ha valaki pontos mérleget próbál csinálni a mai nyomoruságról. Valahogy megfélekedeznek róluk, elhanyagolandó mennyiségnek

tekintik őket, akik se nem osztanak, se nem szoroznak a nagy nemzetgazdasági kalkulációban, hiszen nincs munkájuk, nincs pénzük, nem is fogyasztók már.

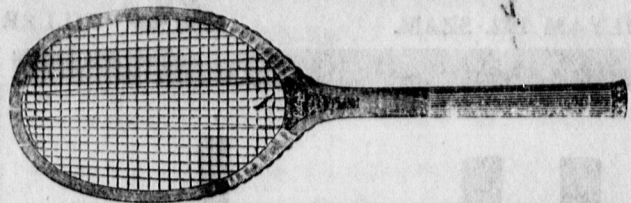
És éppen ez az ő tragédiájuk. És éppen az ő tragédiájuk egyik leg-súlyosabb tényezője annak a rettenetes világnak, amely napról-napra százával szedi áldozatait az eddig még megmenekült egzisztenciák sorai közül is. Mert éppen az a baj, hogy a munkanélküliség kérdését nemcsak az illetékes vezető tényezők, hanem a nagyközönség jelentős része is egyszerűen jótékonyági problémának tekinti. A ki nem mondott, de a gyakorlatban általánosságban megnyilvánult tétel valahogy így hangzik: „A munkanélküli azért munkanélküli, mert nincs munkája, szegény embereket sajnálni kell, a szenvedésük fáj nekünk, tehát a jótékony négyzetek rendezzenek a számukra minél több táncos teaestélyt, műkedvelő előadást felülfizetéssel, 5 órai teával egybekötött divatrevüket és ha mindez kevés, akkor a városok és községek a pótdoból hasítsanak ki egy-két népkonyhára valót, a téli hónapokban nagy üstökben főzzenek lebbencslevest és sárgaborsófőzeléket, mert ebben az országban nem halhat senki éhen, tehát mentesük meg az éhhaláltól szerencsétlen testvéreinket. Amen. Pótlásként: a biztonság kedvéért a politikai osztály detektívjei állandóan figyeljék őket, nehogy bolsevista agitátorok felheccelhessék ezeket az éheseket és rongyosokat. Halleluja!”

Hol vagyunk már attól az időtől, amikor néhány népkonyhával, néhány jótékonycélu kabaré, hangverseny és táncestély jövedelméből meg lehetett oldani azt, hogy az önhibájukon kívül munkanélkül nyomorgók ne éhezzenek, ne fagyjanak meg és legalább annyi rongyuk legyen, hogy ki tudjanak menni az uccára. A munkanélküliség már régóta több, mint négyzeti teaestélyek szórakozására invitáló jogcíme. Debrecen 120.000 lakosából közvetve vagy

közvetlenül ma már legalább 25.000 léleknek nincs biztosítva a napi bevétel falatja, ami magyarán annyit jelent, hogy ebben a városban, a nagy magyar Alföld „tejjel-mézszel folyó Kanaánjának” kellős közepén minden öt lakos közül egy úgy ébred fel reggel, hogy nincs egy kanál teje, nincs egy falat kenyere, egy gram zsirja, egy maréknyi főzeléke. Debrecenben ma minden ötödik ember koldusszegény, aki csak addig húzódnak meg valamelyik dohos lakásban, amíg a lakbérhátralék miatt ki nem hajtják az uccára. Debrecenben ma minden ötödik lakos csak olyan rongyokkal fedheti be a testét, amit már a zsidogón sem lehet eladni.

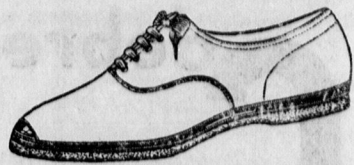
Van-e, lehet-e égetően fájóbb és szívbemarkolóbban tragikusabb problémája ma Debrecennek, mint az, hogy mi történjen ezzel a huszonöt-ezer koldusszal? De tul ezen a kérdésen, nem volna szabad egy pillanatra sem elfeledni azoknak az uraknak, akik sorsunkat irányítják, hogy a huszonöt ezer debreceni nincstelennek a nyomorusága nem határolható el csak arra a 25.000 főnyi seregbe, amelynek tagjai közvetlen részesei a nyomoruságnak. A munkanélküliség által legborzalmasabban sújtott huszonöt ezeres tömeget nem lehet gazdasági karanténba internálni, ép úgy, mintha ez a huszonöt ezer lélek kolektív fertőzőt lenne. Hiába záránk be őket lakásaikba, hiába szegeznék rájuk az ajtót, a gyilkos ragály mégis a falakon keresztül is behatolna azokhoz, akik ma még mentesek a pusztító kór csiráitól. Ismételjük: jótékony bálokkal és népkonyhai lebbencslevesosztással nem lehet megoldani sem a huszonöt ezer lélek sorsának javítását, sem azt, hogy télire már talán harmincöt ezer s jövő ilyenkorra esetleg negyvenöt ezer főre rug majd azoknak a debrecenieknek a száma, akik bátran kioperálta: hatják a gyomrukat, mert hónapszáma nem kerül bele emészténivaló.

A számítás egyszerű. Vegyünk elő egy példát: Kis Péter géplakatos, Nagy Pál asztalos, Fehér József földmunkás és Fekete János divatárúségéd munkanélkül van. Mi történik? Az első hetekben megesszik a megtakarított pengőcskéiket. A következő hónapokban a zálogházba és a zsidogóra vándorol a karikagyűrű, a zsebóra, az ágygymű, a

Olympia Sportáruház

Tennisz, uszó, footballcikk
● nagy választékban. ●

kredenc, a télikabát, a falóra és amikor már majdnem kiürült a lakás és amikor már annyira elkopott az utolsó ruhadarab, hogy jóformán foltozni sem lehet, akkor a munkanélküli géplakatos, asztalos, földmunkás és divatárussegéd az általa eltartott családtagokkal együtt jóformán szószerint meghalt a gazdasági élet számára. Hogy mégis miből tengődnek máról-holnapra, ez az a kérdés, amire senki nem tud felelni, mert a tengődésük magyarázata a csodák birodalmába tartozik. De az tény, mégpedig megdönthetetlen és magától érthető tény, hogy az a munkanélküli családfelelős, aki már elkötyavetyélte a zsiptálcán a legsilányabb rongyait is: teljesen kiesik a gazdasági élet vérkeringéséből. Ezek számára a gazda hiába termeli a buzát, mert nem tudnak kenyeret venni, hiába feji a tehenét, mert nem tudnak tejet inni, hiába hizlalja a disznót, nem tudja eladni nekik. Ennek a huszonötzres tömegnek a részére hiába rendel a debreceni kereskedő ruhát, cipőt, kalapot, fűszert, vasárut, bort, szappant és százfélé más portékát: nem kap közülük vevőt egy pengő erejéig sem. Ezt a huszonötzres tömeget hiába várják műhelyeikben a cipészek, az asztalosok, a lakatosok, a csizmadíjak, a borbélyok, a bádigosok, a festők, a kőművesek, a szabók: nem lehet tőlük rendelést kapni. Ez a huszonötzres tömeg megszűnt az italmérés, a vendéglő, a színház, a mozi számára is. A debreceni gazdának, iparosnak, kereskedőnek és szórakozóhely tulajdonosnak ma úgy kell kalkulálni, hogy gazdasági szempontból nem százhuszezer fogyasztója van Debrecennek, csak kilencvenezer és egy-két év múlva talán csak hetvennyolcvanezer lesz, ha így folyik tovább is az élet sora.

Nem birunk elképzelni szük látókörűbb, kicsinyesebb, ostobábban önző embert annál, ki azt gondolja hogy a munkanélküliek nyomorusága kizárólag a munkátlanokra tartozik s azok, akiknek ma még jut hely a gazdasági élet terített asztalánál, elintézzhetik a maguk részéről az ügyet azzal, ha a népkonyha javára elküldenek harminc kiló savanyukáposztát, vagy a jótékonycélu nőegyleti bálon felülfizetnek öt pengőt, persze hirlapi nyugtázás mellett. Végre meg kellene már érteni mindenkinek, hogy a munkanélküliekből fakadó nyomor kolera bacillusai nemcsak azt sorvasztják és gyötrik, akinek ma nincs munkája, hanem sorvaszt és gyötör mindnyájunkat és ha a jövő hónapban vagy egy-két esztendő múlva

mi is a munkanélküliség akasztókötelén fogunk himbálódzni, annak köszönhetjük majd, hogy amikor még meg volt a mindennapi karaj kenyerünk, akkor lusta nemtörődömségből, garasos önzésből vagy bárgyu optimizmusból sorsukra hagytuk a sok-sok ezer jobb sorsra érdemes szerencsétlen és ártatlan magyar testvérünket, nem követtünk el mindent, hogy a népkonyhai káposztafőzelék és az öt-pengős gyorssegély helyett munkát fartsarjunk ki a számukra, ha kell, hát a föld alól is. A saját jól felfogott érdekében kell

a polgári társadalomnak a lehetetlent is megpróbálni, hogy erkölcsileg és anyagilag ne égjen el szemünk láttára a nyomoruság máglyáján az a rengeteg munkanélküli, akiknek testét-lelkét nem a ködös jövő, hanem a ma számára kell megmenteni, hiszen — egy híres politikus mondta valamikor — „mi magyarok olyan kevesen vagyunk, hogy még az apagyilkosnak is meg kellene bocsátani.” Munkát, kenyeret a munkanélkülieknek. Itt a nyár.

Ez lenne az igazi fajvédelem . . .

A buza, az arpa és a zab jó közepes, a rozs közepesnél jobb terméstigér

Budapest, június 24. A legújabb terméjelentés szerint a buza- és rozstermésről a rendkívüli váltakozó időjárás miatt még nem lehet számszerű becslést adni, azonban megállapítható, hogy a buza jól fejlődik, egyenletes, sűrű, szára magas, néhol megdőlt és általában véve jó közepes termésre van kilátás.

A rozs jól áll, helyenként ritka ugyan, de szára magas növésű és kalásza jól fejlett. Közepesnél jobb termést ígér. Az őszi arpa és a zab sokat javultak és szintén jó közepes termést ígérnek.

A tengeri a napos melegre kezd fejlő-

désnek indulni, színe is javul. További fejlődéséhez állandó meleg időjárásra van szükség.

A burgonya a vetőgumó gyenge minősége miatt sok helyen hiányosan kelt.

A gyümölcsök közül a kajszinbarack közepes, alma, körte és dió jó, a szilva gyenge termést ígér. A szőlők a hűvös időjárás miatt visszamaradtak fejlődésükben.

A lóhere és lucerna első kaszálása igen jó volt, a második kaszálás is kielégítő hozammal bíztat. Egyéb takarmányok az esőre javultak.

Megölöm, mint Révész Olgát megölték, ha nem ad 300 pengőt,

— írta a zsaroló, akit hét hónapi börtönre ítéltek

A debreceni törvényszék elé került bor 53 éves debreceni napszámos, A zsarolás kísérlete miatt Szilágyi Gá- vádíra: szerint tavaly áprilisában levelet

FELÁRU SZELVÉNYES ELŐADÁSOK MA UTOLJÁRA

VIGSZINHAZBAN

Idegfeszítő dsungel film:

„NAGANA”

Harc az ezerarcu afrikai halállal
10 felv.

FOX UTLEIRAS.

Előadások: 5—7—9 óraker.

URANIABAN

Csak 16 éven felülieknek!

VIDÁM MŰVÉSZ ESTÉK ÚJ MŰSORRAL!

Ezenkívül: Harry Piel legújabb és legizgalmasabb filmje:

„A REJTELMES KIKÖTŐ”

2 rész, 12 felv.

Előadások: 1/5—7/10 óraker.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

FELÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
a VIGSZINHAZ vagy URANIA
június 25-iki bármelyik előadására.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

FELÁRU-SZELVÉNY
EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE
a VIGSZINHAZ vagy URANIA
június 25-iki bármelyik előadására.

APOLLÓBAN: A kalandor-filmek királya!

„A POKOL FIAI”

3 részben, 21 felv.

Előadások kezdete: 5—7—9 óraker.

Mozik hétfői műsora:

VIGSZINHAZBAN: Gaál Francisk a legjobb filmje: „CSÓKOL VERO-
NIKA”. Ezenkívül: „HADZSI MU RAT” (Iván Mosjukine). Előadá-
sok: 6 és 9 óraker.

URANIA: „P A Á L J Ó B”, előadás a fassizmusról és Mussoliniről
és a FOX szenzációs riportfilmje: ITALIA. Előadások: 7 és 9 óraker.

Hétfőtől
Mosó Crepp ruhára 92 fillér
Szines Tropicál ruhára 99 fillér
Schreiber Adolf
Piac ucca 19.

irt özv. Klein Mihályné debreceni ház-
tulajdonosnőnek. Megfenyegette, hogy
ha nem ad neki 300 pengőt, akkor meg-
ölik s úgy jár, mint Révész Olga, de ha
ad pénzt, akkor megvédi minden veszély-
től. A zsaroló azt követelte, hogy a Bem
ucca 6. számú ház előtt a járda köve alá
tegye a pénzt borítékba rejtve. Kleinné
nem tett pénzt a kövek alá, hanem jelen-
tést tett a rendőrségen. Rózsá Miklós
detektívcsoporthoz vezető pénz helyett egy
rendőrségi idézést tett a téglá alá és vár-
ták, ki jelentkezik érte. Szilágyi Gábor-
nak a fia, Szilágyi István kereskedőségét
vette ki az idézést a téglá alól.

A tárgyaláson a fiú beismerte, hogy
apja küldte ki, hogy vegye ki a kő alól,
amit ott talál. Nem tudta, mi van ott és
miért rejtették azt el. Szilágyi tagadta a
zsarolást és még a saját kezével irt leve-
let is letagadta. A bíróság bűnösnek mon-
dotta ki zsarolás vétségében és elítélte
hét hónapi börtönre. Az ítélet nem jog-
erős.

ASPIRIN
TABLETTÁK

// reumatikus fájdalmaknál //
és meghűléseknel //

Birkózás közben szívébe hatolt a zsebében felejtett bicska

A debreceni ügyészségnek jelentették,
hogy Berettyószentmártonban Szabó
Béla béréslegényt holtan találták, szívé-
ben egy bicskával az egyik tanyán. A
csendőri nyomozás megállapította, hogy
a legény két társával birkózott és vélet-
lenül a zsebében nyitva felejtett bicska a
szívébe hatolt. Büncselekmény nincs, a
legény temetésére megadták az engedélyt.

Hálók, ebédlők,

uriszoba, konyhaberendezések
MÉLYEN LESZALLITOTT
ARBAN ARUSITOK

özv. Fenyvesiné
BUTORÁRUHAZ
Kistemplom-bazár.

Tisztújító közgyűlés a Volt Iskolatársak Szövetségé- gében

Most tartotta a Volt Iskolatársak Szö-
vetsége évi rendes közgyűlését, melyen a
szövetség tagjai szép számmal jelentek
meg. Koncz Aurélné szép elnököt meg-
nyitja után dr. Gergely Mártonné
számolt be részletesen titkári jelentésé-
ben. A szövetség anyagi helyzetét isper-
ttte Sipos Mária pénztáros. Ezután
következett a tisztújítás, aminek eredmé-
nyeképpen a jövő triennium tisztikara az
alábbiak szerint alakult: Elnök: Koncz
Aurélné, ügyvezető elnökök: dr. Vekerdy
Béla és dr. Tóth Gyuláné, alelnökök:
dr. Vásáry Istvánné és Tóth Árpádné,
titkárok: Fehértői Dánielné, dr. Gergely
Mártonné, s. titkár: Papp Böske, jegy-
zők: Springer Stefánia és Szabó Károly-
né, ügyész: dr. Erdős József, pénztáros-
ok: Adamcsik Ferencné és Harmathy
Ferencné, ellenőrzők: Martinek Ferenc-
né, dr. Horvay Róbertné és Polgáry Im-
réné. Az új tisztikar nevében Koncz
Aurélné elnök mondott köszönetet a köz-
gyűlésnek.

— LEGJOBB HIRDETÉSI OR-
GANUM A DEBRECENI FÜGGET-
LEN UJSÁG.

— Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserűviz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendszeres bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József viz szív- és idegbajoknak, vese- és cukorbetegségeknél, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jót tesz s ezért méltán megérdemli a legmeglehetőbb ajánlást.

Év vége a Dóczi-leánynevelő intézet gimnáziumában

Az osztályvizsgálatok szép eredménnyel zárultak. A vizsgálatot tett 620 tanuló között sok a jeles és jó s elenyészően csekély azoknak a száma, akik javítóvizsgálatra, vagy éppen osztályismétlére utasítottak. Az érettségi vizsgálatok páratlan sikere még jobban rávilágít arra a lankadást nem ismerő, minden tekintetben kiforrott és átgondolt nevelői munkára, mely az intézet falai között folyik. A vizsgálóbizottság elnöke, dr. Baltazár Dezső püspök, aki ezuttal is a töle megszokott szigorú tárgyilagossággal párosult apai jószággal látta el magas tisztét, a legmelegebb elismerését fejezte ki a gyönyörű eredményért Koncz Aurélné igazgatónak és a tanári kar tagjainak, akik mind módszer, mind nevelői eljárás tekintetében mintaszerűt nyújtottak. Hasonló szellemben nyilatkozott dr. Halmy János kormányképviselő is.

A vizsgálatra jelentkezett 71 tanuló közül 47 a kitüntetéssel, jelesen és jól érettségizettek száma (67%); sokkal kisebb az egyszerűen éretteké s mindössze 4 tanulóknak kell ismételnie, illetve javítania.

Kitüntetéssel tették le az érettségi vizsgálatot az

A) osztályból: Fehér Klára, Gönczy Sára, Gulyás Jolán, Horvay-Kronstein Livia, Horváth Gizella, Karabélyos Anna, Majerszky Klára, Révész Gabriella és Szepessy Anna.

B) osztályból: Fülep Anna, Máthé Matild, Tariska Erzsébet, Yulow Katalin.

Jelesen feleltek meg a követelményeknek az

A) osztályból: Berky Margit, Gerda Róza, Janka Erzsébet, Papp Erzsébet, Radó Márta.

B) osztályból: Baranyai Erzsébet, Gábor Magda, Tárnok Éva, Spitkó Magda, Turai Lichtig Klára.

Jó eredménnyel vizsgáltak az

A) osztályból: Bagyó Erzsébet, Bodnár Gabriella, Bordás Valéria, Földessy Aranka, Hadházy Julia, Kovács Gabriella, Toroczky Ágnes, Kuka Erzsébet.

B) osztályból: Breuer Katalin, Frick Mária, Gáti Mária, Groszmann Katalin, Gurmai Erzsébet, Hetz Magda, Kun Róza, Lieblich Eta, Somogyi Erzsébet, Székely Klára, Szóke Magda.

Elégséges eredménnyel tették érettségi vizsgálatot az A) osztályból 10-en, a B) osztályból szintén 10-en. A vizsgálat ismétlésére utasított az A) osztályból 1 tanuló. Egy tárgyból javít az A) osztályból 1, a B) osztályból 2 tanuló.

Debrecen sz. kir. város polgármesterétől.
18359/1933—VI.

HIRDETMEY.

A hortobágyi (hídi) nyári országos vásár f. évi június hó 27-ik napján, kedden a hortobágyi csárda előtti vásártéren tartatik meg.

A hortobágyi vásár napján a debreceni belső heti ló- és marhavásár elmarad.

A hortobágyi hídi vásár kedvező alkalmat nyújt magyar fajta tenyésztés, igás és vágómarhák, Nónius tájfalta lovak, hazai, fésűs és magyar racka juhok beszerzésére.

Az állatvásárral kapcsolatban kirakó (ipari) vásár is tartatik.

Debrecen, 1933 június 17.

Polgármester.

Gazdasági akadémiai oklevelet is akart hamisítani az ál huszárönkéntes

Boros János Zoltánról most derült ki, hogy az érettségi bizonyítvány hamisítás után gazdasági akadémiai oklevelet is akart hamisítani. Apróhirdetést tett közlé, amelyben gazdatisztet keresett 2900 holdas szabolcsi birtokra. A beérkezett oklevelekből akarta kiválasztani a legjobban megfelelőt és abból hamisította volna a maga oklevelét, ha Kovács Gusztáv detektív idejében le nem leplezi a szélhámost. A szélhámos börtönjében megtalálták

Tiszántuli

GAZDÁK és CSÉPLŐGÉPTULAJDONOSOK legmegbízhatóbb beszerzési forrása:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Tiszántuli Kirendeltsége

DEBRECEN,

HUNYADI-U. 13. • TELEFON 27-97.

Pécsi Kőszén-Koksz

és Fakereskedelmi R. T.

Vezérképvisellete Felső Tiszántul gazdasági részére, legmagasabb kalóriájú magyar brikett szántási szén beszerzése.

Alfa Separátor Gyár

Felsőtiszántuli Vezérképvisellete separátorokra és tejgazdasági cikkekre.

Szavatolt 98-99%-os Rézgalic, extra I-a Majunga Raffia, szőlőkötöző Jutafonál, Rézkénpor, Rézmészpor, Manilla és kézi Kévekötél, vízmentes Ponyvák, elsőrendű Traktorolajok, Gép és Kocsikenőcs stb.

Gépszij, gabonászsák, valamint az összes Növény és Gyümölcsvédelmi szerek.

Minden mezőgazdasági ügyben forduljon bizalommal kirendeltségünkhöz.

Rádió kerékpár

gumik, alkatrészek
Soltész, Kálmán-tér 2.

Szabó János Szondi uccai, Magyar Ferenc Piac ucca 28. és Sepsí Imre Erzsébet ucca 21. szám alatti lakosok gazdasági akadémiai okleveleit.

Pompás műsort mutatott be a Gazdag cirkusz megnyitó előadásán

Szombaton este kezdte meg debreceni vendégjátékát a Gazdag-cirkusz, amely az előző évekhez mérten bomba-programmal lepte meg a közönséget. Pazar artista számok viharos tapsokat váltottak ki és nehéző a sok remek attrakcióból kiemelni bármelyiket is. A 3 Astony akrobaták és bambusz légtornászok bravuros mutatványai, Jansen az 5 méter magas egykereken, Mici Pohl, a gömbkirálynő, Juan Fung San, a kínai művész, Gazdag igazgató pompásan idomított lovai és a mulatságos Augustok mellett a 8 Kremo világszerte megcsodált ikariai játéka és Trenton bámulatos zsonglőr mutatványai tetszetek legjobban. A béke-évek óta hasonló elsőrangú cirkusz-műsor nem volt Debrecenben. Érdemes megnézni.

Fantasztikusan olcsó az ausztriai nyaralás

Ausztriában a legolcsóbb a nyaralás, mert 104.— pengőért 14 napos teljes ellátást kaphat vasuti költséggel együtt a legbájosabb stájerországi fürdőhelyeken. Június 2-án indul az első osztrák külön vonat, siessen jelentkezni a debreceni Menetjegyirodában, ahol ugyerről a társasutazásról, mint az ugyanazon napon Salzkammergutra, Wörti tavi fürdőhelyekre, Tiroli üdülőhelyekre induló nagyon olcsó társasutazásokról bővebb felvilágosítást kaphat.

Négy ismeretlen férfi megtámadott és kirabolt egy villanyszerelőt a Budai Ézsaiás uccán

Szombaton késő este Tarr István 21 éves villanyszerelőt a Budai Ézsaiás uccán megtámadta négy ismeretlen férfi. Leütötték, kabátját lehúzták és elrabolták. A kabátban volt a pénztárcája is. A rablók később eldobták a kabátot és az üres pénztárcát az uccán. A pénzt elvették.

Tarr István jelentést tett a rendőrségnek az ismeretlen rablók ellen.

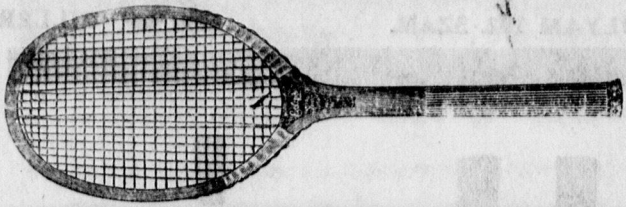
Nyári propaganda akciónk!

80.— pengőért
8 pengős
havi részletre

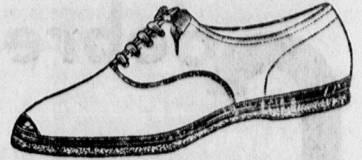
2+1 lámpás
négyplúsú
hangszóróval
egybeépített

Orion-rádió

Olympia Sportáruház

Tennisz, uszó, footballcikkék
● nagy választékban. ●

kredenc, a télikabát, a falióra és amikor már majdnem kiürült a lakás és amikor már annyira elkopott az utolsó ruhadarab, hogy jóformán foltozni sem lehet, akkor a munkanélküli géplakatos, asztalos, földmunkás és divatárusság az általa elartott családtagokkal együtt jóformán szószertint meghalt a gazdasági élet számára. Hogy mégis miből tengődnek máról-holnapra, ez az a kérdés, amire senki nem tud felelni, mert a tengődésük magyarázata a csodák birodalmába tartozik. De az tény, mégpedig megdönthetetlen és magától érthetődő tény, hogy az a munkanélküli családfő, aki már elkötyavetyélte a zsidópiacra a legsilányabb rongyait is: teljesen kiesik a gazdasági élet vérkeringéséből. Ezek számára a gazda hiába termeli a búzát, mert nem tudnak kenyeret venni, hiába feji a tehenét, mert nem tudnak tejet inni, hiába hizlalja a disznót, nem tudja eladni nekik. Ennek a huszonötzres tömegnek a részére hiába rendel a debreceni kereskedő ruhát, cipőt, kalapot, fűszert, vasárut, bort, szappant és százféle más portékát: nem kap közülük vevőt egy pengő erejéig sem. Ezt a huszonötzres tömeget hiába várják műhelyeikben a cipészek, az asztalosok, a lakatosok, a csizmadiák, a borbélyok, a bédagosok, a festők, a kőművesek, a szabók: nem lehet tőlük rendelést kapni. Ez a huszonötzres tömeg megszuant az italmérés, a vendéglő, a színház, a mozi számára is. A debreceni gazdának, iparosnak, kereskedőnek és szórakozóhely tulajdonosnak ma úgy kell kalkulálni, hogy gazdasági szempontból nem százhuszezer fogyasztója van Debrecennek, csak kilencvenezer és egy-két év múlva talán csak hetvennyolcvanezer lesz, ha így folyik tovább is az élet sora.

Nem birunk elképzelni szűk látókörűbb, kicsinyesebb, ostobább önző embert annál, ki azt gondolja hogy a munkanélküliek nyomorúsága kizárólag a munkátlanokra tartozik s azok, akiknek ma még jut hely a gazdasági élet terített asztalánál, elintézhetik a maguk részéről az ügyet azzal, ha a népkönyha javára elküldenek harminc kiló savanyukáposztát, vagy a jótékony célu nőegyleti bálon felülfizetnek öt pengőt, persze hírlapi nyugtázás mellett. Végre meg kellene már érteni mindenkinek, hogy a munkanélküliekből fakadó nyomor kolera bacillusai nemcsak azt sorvasztják és gyötrik, akinek ma nincs munkája, hanem sorvaszt és gyötör mindnyájunkat és ha a jövő hónapban vagy egy-két esztendő múlva

mi is a munkanélküliség akasztókötélén fogunk himbáldozni, annak köszönhetjük majd, hogy amikor még meg volt a mindennapi karaj kenyerünk, akkor lusta nemtörődömségből, garasos önzésből vagy bárgyu optimizmusból sorsukra hagytuk a sok-sok ezer jobb sorsra érdemes szerencsétlen és ártatlan magyar testvérünket, nem követtünk el mindent, hogy a népkönyhai káposztafőzelék és az öt-pengős gyorssegély helyett munkát fatsarjunk ki a számukra, ha kell, hát a föld alól is. A saját jól felfogott érdekében kell

a polgári társadalomnak a lehetetlent is megpróbálni, hogy erkölcsileg és anyagilag ne égjen el szemünk láttára a nyomorúság máglyáján az a rengeteg munkanélküli, akiknek testét-lelkét nem a ködös jövő, hanem a ma számára kell megmenteni, hiszen — egy híres politikus mondta valamikor — „mi magyarok olyan kevesen vagyunk, hogy még az apagyilkosnak is meg kellene bocsátani.” Munkát, kenyeret a munkanélkülieknek. Itt a nyár.

Ez lenne az igazi fajvédelem . . .

A buza, az arpa és a zab jó közepes, a rozs közepesnél jobb terméstartigér

Budapest, június 24. A legújabb terméstartigér szerint a buza- és rozstermésről a rendkívüli váltakozó időjárás miatt még nem lehet számszerű becslést adni, azonban megállapítható, hogy a buza jól fejlődik, egyenletes, sűrű, szára magas, néhol megdőlt és általában véve jó közepes termésre van kilátás.

A rozs jól áll, helyenként ritka ugyan, de szára magas, növényi és kalásza jól fejlett. Közepesnél jobb termést ígér.

Az őszi arpa és a zab sokat javultak és szintén jó közepes termést ígérnek.

A tengeri a napos melegre kezd fejlő-

désnek indulni, színe is javul. További fejlődéséhez állandó meleg időjárásra van szükség.

A burgonya a vetőgumó gyenge minősége miatt sok helyen hiányosan kelt.

A gyümölcsök közül a kajszinbarack közepes, alma, körte és dió jó, a szilva gyenge termést ígér. A szőlők a hűvös időjárás miatt visszamaradtak fejlődésükben.

A lóhere és lucerna első kaszálása igen jó volt, a második kaszálás is kielégítő hozammal biztat. Egyéb takarmányok az esőre javultak.

Megölöm, mint Révész Olgát megölték, ha nem ad 300 pengőt,

— írta a zsaroló, akit hét hónapi börtönre ítéltek

A debreceni törvényszék elé került a zsarolás kísérlete miatt Szilágyi Gábor 53 éves debreceni napszámos. A vádirat szerint tavaly áprilisában levelet

FELÁRU SZELVÉNYES ELŐADÁSOK MA UTOLJÁRA

VIGSZINHAZBAN

Idegfeszítő dsungel film:

„NAGANA”

Harc az ezerarcu afrikai halállal
10 felv.

FOX UTLEIRAS.

Előadások: 5—7—9 órákor.

URANIABAN

Csak 16 éven felülieknek!

VIDÁM MŰVÉSZ ESTÉK UJ MUSORRAL!

Ezenkívül: Harry Piel legújabb és legizgalmasabb filmje:

„A REJTELMES KIKÖTŐ”

2 rész, 12 felv.

Előadások: 1/25—7/10 órákor.

DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG.

FELÁRU-SZELVÉNY EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE

a VIGSZINHAZ vagy URANIA
június 25-iki bármelyik előadására.

DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG.

FELÁRU-SZELVÉNY EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE

a VIGSZINHAZ vagy URANIA
június 25-iki bármelyik előadására.

APOLLÓBAN: A kalandor-filmek királya!

„A POKOL FIAI”

3 részben, 21 felv.

Előadások kezdete: 5—7—9 órákor.

Mozik hétfői műsora:

VIGSZINHAZBAN: Gaál Francisk a legjobb filmje: „CSÓKOL VERO-

NIKA”. Ezenkívül: „HADZSI MURAT” (Iván Mosjukine). Előadások: 6 és 9 órákor.

URANIA: „P A A L J Ó B”, előadás a faszizmusról és Mussoliniről és a FOX szenzációs riportfilmje: ITALIA. Előadások: 7 és 9 órákor.

irt özv. Klein Mihályné debreceni háztulajdonosnőnek. Megfenyegette, hogy ha nem ad neki 300 pengőt, akkor megöli a nagy úr, mint Révész Olga, de ha ad pénzt, akkor megvédi minden veszélytől. A zsaroló azt követelte, hogy a Bem ucca 6. számú ház előtt a járda köve alá tegye a pénzt borítékba rejtve. Kleinné nem tett pénzt a kövek alá, hanem jelentést tett a rendőrségen. Rózsza Miklós detektívcsoporthoz vezető pénz helyett egy rendőrségi idézést tett a téglá alá és várták, ki jelentkezik érte. Szilágyi Gábornak a fia, Szilágyi István kereskedősegéd vette ki az idézést a téglá alól.

A tárgyaláson a fiu beismerte, hogy apja küldte ki, hogy vegye ki a kő alól, amit ott talál. Nem tudta, mi van ott és miért rejtették azt el. Szilágyi tagadta a zsarolást és még a saját kezével irt levelet is letagadta. A bíróság bűnösnek mondta ki a zsarolást vétségében és elítélte hét hónapi börtönre. Az ítélet nem jogerős.

Birkózás közben szívébe hatolt a zsebében felejtett biciska

A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Berettyószentmártonban Szabó Béla béréslegényt holtan találták, szívében egy biciskával az egyik tanyán. A csendőri nyomozás megállapította, hogy a legény két társával birkózott és véletlenül a zsebében nyitva felejtett biciska a szívébe hatolt. Bűncselekmény nincs, a legény temetésére megadták az engedélyt.

Hálók, ebédlők,

uriszoba, konyhaberendezések
MÉLYEN LESZALLITOTT
ARBAN ARUSITOK

Özv. Fenyvesiné

BUTORÁRUHAZ
Kistemplom-bazár.

Tisztújító közgyűlés a Volt Iskolatársak Szövetségében

Most tartotta a Volt Iskolatársak Szövetsége évi rendes közgyűlését, melyen a szövetség tagjai szép számmal jelentek meg. Koncz Aurélné szép elnöki megnyitója után dr. Görgey Mártonné számolt be részletesen tiktári jelentésében. A szövetség anyagi helyzetét ismertette Sipos Mária pénztáros. Ezután következett a tisztújítás, aminek eredményeképpen a jövő triennium tisztikara az alábbiak szerint alakult: Elnök: Koncz Aurélné, ügyvezető elnökök: dr. Vekerdy Béláné és dr. Tóth Gyuláné, alelnökök: dr. Vásáry Istvánné és Tóth Árpádné, tiktárok: Fehértói Dánielné, dr. Görgey Mártonné, s.-tiktár: Papp Böske, jegyzők: Springer Stefánia és Szabó Károlyné, ügyész: dr. Erdős József, pénztárnokok: Adamcsik Ferencné és Harmathy Ferencné, ellenőrök: Martinek Ferencné, dr. Horvay Róbertné és Polgáry Iréné. Az új tisztikar nevében Koncz Aurélné elnök mondott köszönetet a közgyűlésnek.

— LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG.

Hétfőtől
Mosó Crepp ruhára 92 fillér
Szines Tropicál ruhára 99 fillér
Schreiber Adolf
Piac ucca 19.

— Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserűvíz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendszeres bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József víz szív- és idegbajoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jót tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegbő ajánlást.

Év vége a Dóczi-leánynevelő intézet gimnáziumában

Az osztályvizsgálatok szép eredménnyel zárultak. A vizsgálatot tett 620 tanuló között sok a jeles és jó s elenyészően csekély azoknak a száma, akik javítóvizsgálatra, vagy éppen osztályismétlésre utasítottak. Az érettségi vizsgálatok páratlan sikere még jobban rávilágít arra a lankadást nem ismerő, minden tekintetben kiforrott és átgondolt nevelői munkára, mely az intézet falai között folyik. A vizsgálobizottság elnöke, dr. Baltazár Dezső püspök, aki ezúttal is a töle megszokott szigorú tárgyilagossággal párosult apai jószággal látta el magas tisztét, a legmelegebb elismerését fejezte ki a gyönyörű eredményért Koncz Aurélné igazgatónak és a tanári kar tagjainak, akik mind módszer, mind nevelői eljárás tekintetében mintaszerűt nyújtottak. Hasonló szellemben nyilatkozott dr. Halmy János kormányképviselő is.

A vizsgálatra jelentkezett 71 tanuló közül 47 a kitüntetéssel, jelesen és jól érettségizettek száma (67%); sokkal kisebb az egyszerűen éretteké s mindössze 4 tanulóknak kell ismételnie, illetve javítania.

Kitüntetéssel tették le az érettségi vizsgálatot az

A) osztályból: Fehér Klára, Gönczy Sára, Gulyás Jolán, Horvay-Kronstein Livia, Horváth Gizella, Karabélyos Anna, Majerszky Klára, Révész Gabriella és Szepessy Anna.

B) osztályból: Füle Anna, Máthé Matild, Tariska Erzsébet, Yulow Katalin.

Jelesen feleltek meg a követelményeknek az

A) osztályból: Berky Margit, Gerda Róza, Janka Erzsébet, Papp Erzsébet, Radó Márta.

B) osztályból: Baranyai Erzsébet, Gábor Magda, Tárnok Éva, Spitkó Magda, Turai Lichtig Klára.

Jó eredménnyel vizsgáltak az

A) osztályból: Bagyó Erzsébet, Bodnár Gabriella, Bordás Valéria, Földessy Aranka, Hadházy Julia, Kovács Gabriella, Toroczky Agnes, Kuka Erzsébet.

B) osztályból: Breuer Katalin, Frick Mária, Gáti Mária, Grossmann Katalin, Gurmai Erzsébet, Hetz Magda, Kun Róza, Liebllich Eta, Somogyi Erzsébet, Székely Klára, Szőke Magda.

Elégséges eredménnyel tettek érettségi vizsgálatot az A) osztályból 10-en, a B) osztályból szintén 10-en. A vizsgálat ismétlésére utasított az A) osztályból 1 tanuló. Egy tárgyból javít az A) osztályból 1, a B) osztályból 2 tanuló.

Debrecen sz. kir. város
polgármesterétől,

18359/1933—VI.

HIRDETMEYNY.

A hortobágyi (hidi) nyári országos vásár f. évi június hó 27-ik napján, kedden a hortobágyi csárda előtti vásártéren tartatik meg.

A hortobágyi vásár napján a debreceni belső heti ló- és marhavásár elmarad.

A hortobágyi hidi vásár kedvező alkalmat nyújt magyar fajta tenyész, igás és vágómarhák, Nónius tájfalta lovak, hazai, fésűs és magyar racka juhok beszerzésére.

Az állatvásárral kapcsolatban kirakó (ipari) vásár is tartatik.

Debrecen, 1933 június 17.

Polgármester.

Gazdasági akadémiai oklevelet is akart hamisítani az ál huszárönkéntes

Boros János Zoltánról most derült ki, hogy az érettségi bizonyítvány hamisítás után gazdasági akadémiai oklevelet is akart hamisítani. Apróhirdetést tett közzé, amelyben gazdatisztet keresett 2900 holdas szabolcsi birtokra. A

beérkezett oklevelekből akarta kiválasztani a legjobban megfelelőt és abból hamisította volna a maga oklevelét, ha Kovács Gusztáv detektív idejében le nem leplezi a szélhámost. A szélhámos börtöndjében megtalálták

Tiszántuli

GAZDÁK és CSÉPLŐGÉPTULAJDONOSOK legmegbízhatóbb beszerzési forrása:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Tiszántuli Kirendeltsége

DEBRECEN,

HUNYADI-U. 13. • TELEFON 27-97.

Pécsi Kőszén-Koksz

és Fakereskedelmi R. T.

Vezérképviselte Felső Tiszántul gazdasági részére, legmagasabb kalóriájú magyar brikett szántási szén beszerzése.

Alfa Separátor Gyár

Felsőtisztántuli Vezérképviselte separátorokra és tejgazdasági cikkekre.

Szavatolt 98-99%-os Rézgálic, extra I-a Majunga Raffia, szőlőkötöző Jutafonál, Rézkénpor, Rézmészpor, Manilla és kézi Kévekötel, vízmentes Ponyvák, elsőrendű Traktorolajok, Gép és Kocsikenőcs stb.

Gépszij, gabonászsák, valamint az összes Növény és Gyümölcsvédelmi szerek.

Minden mezőgazdasági ügyben forduljon bizalommal kirendeltségünkhöz.

Rádió kerékpár

gumik, alkatrészek
Soltész, Kálvin-tér 2.

Szabó János Szondi uccai, Magyar Ferenc Piac ucca 28. és Sepsí Imre Erzsébet ucca 21. szám alatti lakosok gazdasági akadémiai oklevelét.

Pompás műsort mutatott be a Gazdag cirkusz megnyitó előadásán

Szombaton este kezdte meg debreceni vendéjátékát a Gazdag-cirkusz, amely az előző évekhez mérten bomba-programmal lepte meg a közönséget. Pazar artista számok viharos tapsokat váltottak ki és nehéz a sok remek attrakcióból kiemelni bármelyiket is. A 3 Astony akrobaták és bambusz légtornászok bravuros mutatványai, Jansen az 5 méter magas egykereken, Mici Pohl, a gömbkirálynő, Juan Fung San, a kínai művész, Gazdag igazgató pompásan idomított lovai és a mulatságos Augusztok mellett a 8 Kremo világszerte megcsodált ikarjai játéka és Trenton bámulatos zsonglór mutatványai tetszettek legjobban. A béke-évek óta hasonló elsőrangú cirkusz-műsor nem volt Debrecenben. Érdemes megnézni.

Fantasztikusan olcsó az ausztriai nyaralás

Ausztriában a legolcsóbb a nyaralás, mert 104.— pengőért 14 napos teljes elutazást kaphat vasuti költséggel együtt a legbájosabb stájerországi fürdőhelyeken. Június 2-án indul az első osztrák külön vonat, siessen jelentkezni a debreceni Menetjegyirodában, ahol ugyerről a társasutazásról, mint az ugyanazon napon Salzkammergutra, Wörti tavi fürdőhelyekre, Tiroli üdülőhelyekre induló nagyon olcsó társasutazásokról bővebb felvilágosítást kaphat.

Négy ismeretlen férfi megtámadott és kirabolott egy villanyszerelőt a Budai Ézsaiás uccán

Szombaton késő este Tarr István 21 éves villanyszerelőt a Budai Ézsaiás uccán megtámadta négy ismeretlen férfi. Leütötték, kabátját lehúzták és elrabolták. A kabátban volt a pénztárcája is. A rablók később eldobták a kabátot és az üres pénztárcát az uccán. A pénzt elvitték.

Tarr István jelentést tett a rendőrségnek az ismeretlen rablók ellen.

Nyári propaganda akciónk!

80.— pengőért

8 pengős

havi részletre

2+1 lámpás négypólusú hangszóróval egybeépített

Orion-rádió

HAAS LIPÓT

Ferenc József ut 58.
Telefon 29-63.

Gummi fürdőcipő P 1.40

Fürdősapka 28 fillér

FÜRDŐTRIKÓK A LEG-
OLCSÓBB ÁRBAN

Nyugágyszőnyeg, 46

cm. széles, mtr. . . P 1.05

FLANELLTAKARÓK
ÉS PAPANOK NAGY
VÁLASZTÉKBAN.

LINOLEUM

Istentiszteleti rend

Vasárnap, június 25-én

Református templomokban: Nagy-templom d. e. 10 óra: Magyar Bertalan, d. u. 5 óra: Kulcsár Dezső. Kistemplom d. e. 9 óra: Molnár Ferenc, 11 óra: dr. Farkas Pál, d. u. 5 óra: dr. Farkas Pál. Kossuth ucca d. e. 10 óra: dr. Dancsházy Sándor, d. u. 5 óra: Baja Mihály. Árpádtér d. e. 10 óra: Uray Sándor, d. u. 3 óra: Nagy Sándor. Ispotály d. e. 10 óra: Kiss Antal, d. u. 5 óra: Márki Kálmán, Homokkert d. e. 10 óra: Kalas Ferenc, d. u. 3 óra: Fazekas Sándor th. Nyilastelep d. u. 3 óra: Papp Imre, Csapóker d. e. 10 óra és d. u. 3 óra: Halász András. Nyulas d. e. 10 óra: Murányi Árpád th. Horthy-kórház d. e. 9 óra: Siposs Imre, Kismacs d. e. 10 óra: Mezey Béla. Pac d. e. 10 óra: Kántor József. Kerekestelep d. u. 3 óra: Bertalan Zoltán th. Sámsoni uti iskola d. u. 4 óra: Nagy Dezső th. Wolffka-telep d. u. 3 óra: Orosz Árpád th. Téglaléskert d. u. 3 óra: Farkas Miklós th.

Vasárnapi rend a róm. kath. templomban. Reggel 6 órakor csendes szentmise. 7 órakor Te Deum a róm. kath. polgári iskola számára s utána csendes szentmise. 8 órakor a piarista gimnázium tart Te Deumot, utána diákmise. 9 órakor Te Deum az elemi iskolások részére, utána diákmise. Fél 10 órakor Kiss László újmisé első szentmiséje teljes segédlettel. Kézvezetője dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, evangélium után szentbeszédet mond Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője. 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor csendes szentmise. Délután 6 órakor litánia. — Az Augusztus-szanatóriumban 9 órakor szentmisét mond és prédikál Somogyi Ferenc káplán. — A kertségi iskolakápolnában szeptember harmadik vasárnapjág nincs szentmise.

Iparosok,
kereskedők

rendelőket,
vevőket találhat
ha lapunkban

hirdetnek!

Evangélikus istentisztelet. Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám) vasárnap d. e. 10 órakor istentisztelet. Prédikál: Poputh Viktor lelkész. Este 6 órakor esti istentisztelet igehirdetéssel, vendégszónokkal.

Templomi rend a gör. szert. róm. kath. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katona-mise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vespere, utána Jézus Szíve ájtatosság szentbeszédrel, szentségimádással.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt lévő imaházban vasárnap d. e. 9-10-ig imáhitat, 10-11-ig bibliamagyarázat, 11-12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6-7-ig prédikáció, fél 8-9-ig vallásos estély vegyeskar- és zeneszámokkal. — Szerdán

MELÁK (leül a törzsasztalhoz).
PINCÉR: Mit parancsol, Melák ur?
MELÁK: Hozzon nekem valami komoly husételt. Például egy adag sültet a lá osztrák náci.
PINCÉR: Miért éppen ilyen furcsa ételt akar enni, Melák ur?
MELÁK: Mert ugy érzem, hogy most bombás étvágyam van.
PINCÉR (fejszóvalva el).
GERŐ (bejön a kávéháza): Jónapot, Melák! Mit gondol, mi kifogása volt Zsilinszky Endrének az ellen, hogy Gömbös cseresznye kiviteli ügyben tárgyal Németországban?
MELÁK: Biztosan azt gondolta, miért cseresznye, miért nem meg?
GERŐ: Nahát, rosszmájú szójátékaik vannak magának. Hát arról mi a véleménye, Melák, hogy Gömbös annyit repült a német ut közben, hiszen luxusvonaton is utazhatott volna, ami mégis csak biztonságos.
MELÁK: Gömbös modern államférfiu és az idegeit hozzá akarja edzeni a nagy repülésekhez.
GERŐ: Hogy érti ezt?
MELÁK: Ugy, hogy fog ő még máskor is repülni.
GERŐ: Honnan?
MELÁK: Budapestről.
GERŐ: Meddig?
MELÁK: Egészen az ellenzékig.
GERŐ: Ahá, szóval maga így gondolja? No és mikor?
MELÁK: Én optimista vagyok.
GERŐ: Hogy-hogy?
MELÁK: Remélem, hogy még az unokáim meg fogják érni.
GERŐ: Blödiáner! Ezt nevezi maga optimizmusnak?
MELÁK: De még mennyire!
GERŐ: Hát olyan jól érzi magát a Gömbös-rezsim alatt, hogy még az unokáinak is juttat belőle?
MELÁK: De hisz' ép itt van a kutya

eltemetve.
GERŐ: Nem értem.
MELÁK: Az unokáink száz év múlva még meg fogják érni Gömbös uralmát, de mi már nem.
GERŐ: ?
MELÁK: Mert jóval hamarabb meghalunk.
GERŐ: Tehát?
MELÁK: Tehát nem azért vagyok optimista, hogy az elnyúlhatatlan Gömbös még száz évig borítja el szebbnél-szebb beszédeivel a magyar glóbuszt, hanem azért, mert a mi generációnk elhalálázás folytán tulnyomó részét boldogan elbliccelheti.
GERŐ: Slussz-passz, elég ebből a témából! Mondja, mi a véleménye erről a kései nyárról?
MELÁK: Én nem szeretem a nyarat a legyek miatt. Nézze, itt az asztalon is mászkál két utálatos him légy.
GERŐ: Ne vicceljen velem, hallja! Honnan veszi azt, hogy ez a két légy éppen him?
MELÁK: Honnan? Nézzen a tükörre.
GERŐ: Nos?
MELÁK: A nősténynek természetesen egész nap a tükrön ülnek.
GERŐ (dühösen): Ne mafláskodjon, mert megrugom hátulról a nadrágját! Mondja csak, miféle vastag könyv kandikál ki a zsebéből.
MELÁK: Egy hires angol közgazdász műve a tőke és a munka viszonyáról.
GERŐ: Ne strapálja magát, Melák. Én egy életből vett példával megfejtem magának a problémát.
MELÁK: Csupa fül vagyok, Gerő-kem.
GERŐ: Tavaly télen kölcsönadtam magának két napra öt pengőt. Ez a tőke. Ha ugyanezt a pénzt vissza akarom kapni, az a munka.
(FÜGGÖNY.)

Legfinomabb minőségű

fürdőruha . P 3.84 raye bluz . P 2.20
csipke-poullover „ 1.98 selyemharisnya „ 1.70

Gyöngyselyem strand-pyjámák
óriási választékban

London Józsefnél
Excelsior Harisnyaház, Piac u. 46.

este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció. — Péntek este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra szabadhozjárásal.

Leventék
záróvizsgálja

Vasárnap délután zajlik le a DVSC Diószegi uti sporttelepén a debreceni leventék évszázó ünnepélye. A nagyszabásúnak ígérkező ünnepély délután 5 órakor kezdődik a következő műsorral: 1. Felvonulás. 2. Híszkegy. 3. Dán-gyakorlat. — Bemutatja Lengyel főoktató. 4. A rendgyakorlati verseny három első helyezett szakaszának bemutató gyakorlata. 5. Atlétikai számok döntője. (Schmidt okt.) 5. a) Tréfás versenyek. (Kiss Ferenc főokt.) 6. Kerékpáros szakasz bemutatója. (v. Tamássy főokt.) 7. Parterre torna és box bemutató. (v. Udvarhelyi főokt. és Kiss Lajos okt.) 8. Kerékpáros verseny. (v. Tamássy főokt.) 9. Tüzoltó szakasz bemutató gyakorlata. (Medgyaszay és Kiss János főoktatók.) 10. Záróbeszéd. Díjkiosztás. 11. Himnusz. Elvonulás.

VARTA **accumulátor**
és Service

Kovács Lajos-nál

Miklós ucca 9. • Telefon: 11-70.

ANYAKÖNYVI
HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 24-én, szombaton a következő bejelentések történtek:

Születések: Grepli Jenő molnárszegéd, fiu: Sándor. Szemán József napszámos, leány: Erzsébet. Pénzes Ferenc Máv. lakatos, leány: Ilona. Vass István szabósegéd, leány: Magda. Tatár Miklós irodaszoiga, leány: Erzsébet. Frank József szabómester, fiu: József. Czibere Antal napszámos, leány: Zsófia. Veres István fűtő, leány: Katalin. Barna Lajos napszámos, fiu: Lajos. Gyarmati Antal magántisztviselő, leány: Éva. Pávai János földmunkás, leány: Mária. 2 halvaszületés és 1 törvénytelen ujszülött.

Házasságok: Molnár Lajos—Krecz Margit. Horovicz Miksa—Grünblatt Ella. Pallag József—Eri Erzsébet. Orsó Pál—Zsimanuczki Eszter. Gubics István—Székely Erzsébet. Czibula János—Molnár Julia.

Halálozások: Szabó Erzsébet ref. 6 éves, Kazinczy u. 8. Márkus Róza r. kath. 15 hónapos, Hajdusámson.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGŐTLEN UJSÁG.

SZEPE HAJ 3 PERC ALATT

FEKETE FEJÜ SZARAZ SHAMPOON ÁLTAL

PAAL JÓB EREDETI RIPORTJA

Ahonnan valamikor évi százezer hektoliter magyar bort küldtek széjjel a nagy világba

A világhírű vöslai bor titka: csak magyar borral házassítva volt exportálható

Ez az Istvánidóttá vidék valamikor évi százezer hektoliter magyar bort küldött minden részére a világnak. Ma alig érkezik ide pár hektoliter. Mi az oka ennek? A politika.

Ki ne ismerné a híres vöslai Golddeck-et? Békében hajórakományokkal vitték Amerikába, ott állott a Norddeutscher Lloyd luxuscsoineinek asztalain, exportcikk volt, ami hasznát jelentett a világfürdővé felcseperedett Vöslának és a magyar bortermelőnek egyaránt. Ma már elárulható a titok:

a vöslai bor csak felerészben volt vöslai, felerészben bizony magyar volt, a pécsi borvidékről, Tapolcáról, Tokaj tájkáról, a miskolci Avasról, Aradhegyaljáról, a Balaton vidékéről, aztán Debrecen tájkáról jöttek a magyar borral telt vagonok és Kecskemétről, Szegedről a jófajta homoki borok.

Meséli nekem Frimel Rudolf vöslai polgármester, aki a világhírű starnidőrdőt megteremtette:

— Vöslau emberemlékezet óta híres borvidék. Borunk, különösen a vörös bor régóta híres. Aromája, íze nagyszerű.

Ellenben nem titok, hogy nem tartós, nem palackozható. Száz esztendővel ezelőtt

Olcsóbb a gyárnál!
Olcsóbb a kiárusításnál!

Selyemharisnya viscosa kitűnő minőség 2.20 helyett	1.60	Női kész ruha tricotin műselyemből	5.50
Férfi zokni, csodás minőségben	0.56	Női pullover idei modellek	2.48
Tennisz zokni fehér vagy színes	0.36	Női nadrág csikos selyemtánc vagy reform fazon	1.20
Fürdőruha, prima, minden szín szoknyás 4.—	3.—	Női combiné acetált selyem kis szövés hibával	2.30
Fürdőruha gyapju minden szín és fazon	4.40	Modern fa-szandál magas sarok, minden színben	2.80

HAVAS HARISNYAHÁZ Bádogos ucca 1.

HA KÜLFÖLDRE MEGY NYARALNI, CSAK

Ausztriába

UTAZZON!

mert Ausztriával fenálló kereskedelmi kapcsolataink biztosítják, hogy a magyar fürdővendégek által nyaralásuk alatt elköltött pénz a kliring útján visszatér Magyarországra.

Nagyarányu utazási kedvezmények. Olcsó nyaralási akciók különvonatokkal Mindennemű felvilágosítással, prospektussal, menetjeggyel szolgálnak
MAV. HIV. MENETJEGYIRODA FIOKJA, DEBRECEN
OSZTRÁK FORGALMI IRODA, BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY UT 28.

jöttek hozzánk a Schlumbergerék, akik borral kezdtek kereskedni. A mult század végén aztán Temesvárról idekerült az akkor még fiatal Bandl Antal. Elsőrangú szakember. Neki támadt az ötlete, hogy a vöslai bort magyar borral kell

házassítani. A kísérlet sikerült, az így előállított bor megtartotta a vöslai bor kitűnő zamatját, aromáját, de megkapta a magyar bor tartósságát is. A magyar bor importja évről-évre nagyobb lett, a háboru kitörése előtt naponként több vagon magyar bor érkezett már Magyarországra minden bortermelő vidékéről számos magyar család telepedett meg nálunk.

— A kapcsolat Vöslau és a magyar bortermelő között mindegyre kellemesebb lett, kétségkívül ennek a kapcsolatnak jelentős része volt abban, hogy Vöslaut, mint fürdőhelyet is annyira megszerették a magyarok.

— A béke éveiben Vöslau évi két-százezer hektoliter bort exportált külföldre és ennek a mennyiségnek a fele tehát kezeken százezer hektoliter bor magyar eredetű volt.

— A háboru utáni időben az üzleti összeköttetés megszűnt és ma Magyarországból csak a legcsékélyebb mennyiség jöhet el hozzánk. A magas vámtól nem bírja ki a bortüzet. Nekünk ez igen nagy kár, hiszen Vöslau környékének túlnyomóan nagy része a bortermelésből él és a vöslai bornak szüksege van a magyar borra. E nélkül nem tudunk boldogulni. Megpróbálkoztunk már mindezzel, de a

Sorsok es emberek

Irta: Fáy Fisher Andor.

A lelkész asztalán megszólalt a telefon csengője.

— Itt Rev. Kormos.

— Dr. Johnson a St. Joseph kórház orvosa. Kérem tiszteletes ur, a mentők egy öreg, összetört asszonyt szedtek fel a 93. uccánál. Behozták a kórházba és mi megállapítottuk, hogy éhségtől esett össze. Tejet adtunk a betegnek és most már magához tért, azonban beszélni nem tudunk vele, mert nem tud angolul. Csak annyit értettünk a beszédéből, hogy „Hungarian”. Arra kérjük tiszteletes urat, jöjjön be és beszéljen ezzel a szegény asszonnyal.

— Azonnal autóra ülök, öt percen belül ott leszek.

* * *

Amikor Rev. Kormos a kórházhoz ért, kiugrott kis Ford-kocsijából és sietve ment fel a lépcsőn a kórház előcsarnokába.

Az inspekciós ápolónő fehér asztalkája előtt ült, az asztalon a betegek törzslapjai feküdtek. Megállt az ápolónő előtt.

— Rev. Kormos vagyok. Dr. Johnson telefonált értem, mert van egy betegük, akit most hoztak be. Éhségtől összeesett öregasszony, önök nem tudnak beszélni vele. Tolmácsolni jöttem.

— A hatodik emeleten van, — felelte az ápolónő, — a 614. számú szobában.

Kormos tiszteletes liftbe szállt s a hatodik emeleten megtalálta a beteg szobáját. Az ápolónő szomorú, ráncosképi öregasszony ágyához vezette. A lelkész megfogta az asszony kezét és szelíden szólott hozzá:

— Édes lelkem, magyar asszony maga?

A beteg szeme felcsillant a magyar szóra, fejét is felemelte, de hamar visszahanyatlott a párnára és elhaló hangon felelte:

— Az vagyok. Hát maga kicsoda?

— Én Kormos tiszteletes vagyok. De maga kicsoda néném?

— Özvegy Csontos Péterné vagyok.

Talán a melegtől eshettem össze, azért kerültem a kórházba.

Az orvos közeledett a tiszteleteshez.

— Köszönöm, hogy eljött, tiszteletes ur. Ez a szegény asszony nagyon elyengükké, régen koplalhat. Arra kérem, vizsgálja meg, hogy nem súlyos az állapota és kérdezze meg tőle, hogy vannak-e hozzátartozói?

A lelkész az asszonyhoz fordult és az orvos utasításához híven vigasztalta a beteget:

— Ne busuljon Csontos néném, nem súlyos a betegsége, itt is hagyhatja a kórházat, hazamehet. Várja otthon magát valaki, lelkem? Van családja?

— Haza? Nincs énnekem otthonom, tiszteletes ur. Marysvilleben voltam az öregasszonyok Otthonában, de onnan megszöktem, mert senkivel sem tudtam beszélni. Gyalog gyűttem be Clevelandba és ahogy itt kóborogtam az uccán, azon a tájon, ahol valaha laktam, akkor eshettem össze.

Már zuhogott is a könny az asszony

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32—12.

szeméből, torkából síró csuklás zokogott fel.

— Nyugodjon meg lelkem. Majd jobban lesz és lesz otthona is.

Kormos tiszteletes nem akarta tovább zaklatni a sárgaarcu, fátyolos szemű, kimerült öregasszonyt. Elbucszott tőle.

— Majd eljövök magához holnap is lelkem, csak nyugodjon meg.

* * *

Csontosné másnap, amikor felébredt a kórházban, homályosan emlékezett tegnapi látogatójára. Szemét az ajtóra függesztette és várta, óraszámra várta az érkezését. Mit tudta ő, hogy a beteget csak délután 2 órától 4 óráig lehet látogatni.

Két órákor azonban megérkezett Kormos tiszteletes, az öregasszony szemében örömkönnnyek csillantak fel, hogy mégse várt hiába.

— Hát hogy van Csontos néni? — kérdezte a lelkész.

— Már jobban vagyok, tiszteletes ur. De tegnap még nagyon kutyául voltam.

— Majd jobban lesz Csontos néni. De most már szeretnék többet tudni magáról, mert a főorvos ur is érdeklődik.

Csontosné szeme újra megtelt könnyel és szipákkolt.

— Özvegy Csontos Péterné az én nevem, lánynevemen pedig Kisgergő Juliánna. Szabolcsmegyéből, Nyirbalkányból való vagyok én, az uram vas megyesi vót. Tizenkét éve vagyok özvegy, azóta mosásból, vasalásból, takarításból tengődtem. Két esztendeje valami nyavalyát kaptam, beteg vótam, egy cent nélkül álltam. Egyetbe nem vótam, honnan valami kis segílyt kaphattam volna, rokonnyom, senkim a világon nincsen, így hát mikor a kórházból kikerültem, nem tudtam hová lenni. Egy derék asszonyhoz

jártam dógolni, aki azt hitte jót tesz velem, oszt betett a marysvillei Öregasszonyok Otthonába. De végképpen nem tudtam ottmaradni, minthogy nem vót ott senki magyar, akivel beszélni tudtam volna. Meg osztán az étel is kifordult a számbul. Egy darabig kinlódtam ott, de oszt most megszöktem onnan, gyalog gyűttem be Clevelandba, itt csellengtem az uccákon, onnan kerültem be a kórházba. Jaj, tiszteletes ur, nincs nekem senkim az égvilágon, mi lesz most velem megint kikerülök innen...

Kormos tiszteletes megilletődötten hallgatta az öregasszony elbeszélését. Kalapját forgatta, földreszegezte tekintetét s aztán újra a beteghez fordult:

— Hát senkije nincsen az Óházában se Csontos néni?

— Az Ó...ha...zában?... kérdezte ijedten Csontosné. — Az Ó...ha...zában... — ismételte hebegeve. — Hát ott sincs... Meghalt már mindenki. Régen elgyűtünk onnan...

Maga elé meredt az öregasszony, mint aki gondolkozna s aztán újra megszólalt:

— Az Óházában... tiszteletes ur?... Hát valakim tán mégis van. Tiszteletes ur, ezt én soha senkinek meg nem mondtam Amerikában, de maga olyan jó hozzám nagy bajomban, elgyűtt meg látogatni, pedig azt sem tudta ki vagyok... Hát megmondom... Én az Óházában hagytam egy gyereket!... Régen vót' ez nagyon...

— Ujra zokogni kezdett Csontosné. Kormos tiszteletes megfogta az öregasszony kezét, közelebb ült az ágyához:

— Mondja csak lelkem. Könnyítsen a lelkén.

— Hát ugy vót, hogy jóformájú jány vótam, bomlottak utánam a legínyek.

Szegény ember gyereke vótam, oszt szó-

magyar bort nem pótolja semmi-féle bora a világnak.

— Eltökélt szándékunk, hogy akciót indítunk olyan értelemben, könnyítse meg az osztrák kormány a magyar bor importját. Mindkettőnk emminens érdeke, hogy

Ausztria szüntesse meg a magyar bor behozatali vámját!

— Amerikában a prohibíció utolsó napjait éli. Nemsokára semmi akadály nem lesz annak, hogy a vöslai Goldeck újra elfoglalja régi helyét az új világban. De ez csak akkor következhetik be, ha a magyar bor újra akadálytalanul jöhet el hozzánk. A magyar bor nélkül a vöslai bor csak helyi fogyasztásra alkalmas, de nem lehet exportcikk. Szeretnénk összeköttetést teremteni a magyar bortermelő érdekeltséggel és együttesen kellene megindítani ezt az akciót. A magyar érdekeltség járjon el a maga kormányánál és hívja fel azt intervencióra.

— Nekünk tönkre kell mennünk, mert nem tudunk magyar borhoz jutni és Magyarországon nincsen ára a bornak! Ez valahogyan nincsen így jól. Elvégre ilyen hatalmas export a válsággal küzdő magyar bortermelés számára sem lehet közömbös.

... Milyen sok minden változott meg a háború óta.

Magyarországon fillérékért sem tudják eladni a bort és egy osztrák bortermelő vidék nem tud hozzájutni ahhoz a magyar borhoz, amely polgárságát valamikor gazdaggá tette.

Valahogyan mégis csak kellene ezen az állapoton segíteni...

— A vér fölfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni.

gálni kellett mennem. Debrecenbe' szögátam ott esett meg a baj velem... Vilmos huszárok vótak a Csapó uccán, arra járkáltam sokat, egyszer aztán egy szép huszár nagyon a szemembe nézett. Megszerettük egymást, fiatalok vótunk, hát megesett a baj... Ott született meg a gyerek is Debrecenbe'. A falumba nem mehettem a szegyenemmel. A gyereket beadtam a lencsbe, míg annyi pizt összekuporgattam, hogy kigyűttem Amerikába. Itt Clevelandba hamar párom akadt, de az Istenben boldogultnak sohasem mondtam meg, hogy egy gyereket hagytam otthon. Boldogan éltünk, rendszeren, míg az uram el nem betegedett. A hosszú betegség elvitte minden pizünket. Csak egy segélyegyletben vót tag az uram és amit a halála után kaptam, azt elvitte a temetési költség. Ugy maradtam, mint az ujjam, magamról kellett gondoskodni. Az Isten megbüntetett... Mikor jól ment a sorom, nem gondoltam a gyerekre, de most meg gondolok sokat... Mi lett belőle?... Hogy van?... Mán tán kis unokáim is vannak... Hisz mán a fiam közel van a negyvenhez... Jaj, jaj, de gonosz asszony is vagyok! Amig jól ment sorom, nem törődtem a fiammal, de most, hogy senkim nincsen, bizony sokat gondolok rá... Ha nem hajítottam volna el magamtól, most lenne támogatóm...

Ujra zokogni kezdett Csontosné. Hangosan, a többi betegek is felfigyeltek rá, a lelkész alig tudta elcsitítani.

— Sohasem hallott a gyerekről, amióta betette a lencsbe?

— Jaj, nem bizony tiszteletes uram, sohasem!

Kormos tiszteletes elszomorodott. Gondolkodott, mit kellene tenni ennek az

A debreceni politikai nyomozók hónapokig tartó hajsza után elfogtak egy moszkvai kurirt, aki az utóbbi évek kommunista szervezkedéseinek főszereplője volt

A fanatikus kommunista agitátort testvérével együtt a debreceni törvényszék fogházában őrzik — A debreceni rendőrség nyomozása alapján leplezték le a pesti, miskolci, pécsi és nyiregyházi kommunista szervezkedéseket is

Az utóbbi években a debreceni törvényszék elé került kommunista pöröknek mindég volt egy titokzatos szereplője, aki a háttérben maradt és nem ke-

rült a vádlottak padjára. Az elfogott és elítélt kommunisták töredelmes vallomásokban említették, hogy van egy magas termetű, szép férfi, aki irányítja a kom-

munisták sejtrendszeri szervezkedését, röpiratokat, lázító tartalmú füzeteket ad át szétosztásra és a szervezkedéshez szükséges pénzt is rendelkezésre bocsátja.

A csendőrség és a rendőrség politikai nyomozói egyre-másra leplezték le a kommunista szervezkedéseket, elfogták a röpiratok terjesztőit, kézre kerültek Miskolcon, Nyiregyházán, Pécsen, Debrecenben azok, kik sejtrendszer alapján szervezték a Magyarországi Kommunista Központi Bizottsága nevében a munkásokat és vidéki szegény földműveket. Az agitátorok és szervezők elfogott csoportjait főleg Rézler Ervin dr. tanácsa ítélte el a debreceni törvényszéken. Zárt ajtók mellett tartották a kihallgatásokat és még az ítéleteket is a nyilvánosság kizárásával hozta a Rézler tanács, mert nem akarták, hogy a fanatikus kommunisták szervező működéséről és az ellenük indított küzdelem fázisairól értesüljön a közönség. A zárt tárgyalások elrendelését az is szükségessé tette, hogy

a kommunisták közül többen valóságos szónoklatokat tartottak a vádlottak padjáról, mintha a bír-

MENTŐ-SZEKRÉNYEK

és azok alkatrészei legolcsóbban

SCHON SANDOR-nál,

Debrecen, Piac u. 14. szám.

Csapó u. sarok.

ágrólszakadt öregasszonynak az érdekében, aki kezébe vette messze Magyarországon a vándorbotot, hogy eljőjön Dollárországba boldogulást keresni és ime jósors helyett idejutott, az idegen ország közös kórházi ágyára, ahol meg sem értik a szavát. Mintha hirtelen száguldott volna agyán keresztül a gondolat, Csontosnéhoz fordult:

— Csontos néni, felkutatom én a fiát. Egy hét múlva ugysis az Óhazába utazom látogatóba és nem nyugszom addig, amíg nem tudom, mi lett a maga fiából, merre van? Addig maga csak maradjon itt nyugodtan, ha innen kikerül is, a hiveim közt talán akad egy jó lélek, aki magához veszi addig, amig elrendezhetem a sorsát...

A lelkész egy hét múlva hajóra szállt és a tengeri utazás alatt sokszor gondolt rá, hogy vajjon megtalálja-e özvegy Csontosné fiát? Mielőtt elutazott, gondoskodott arról, hogy ha az öregasszony felépül, egyik hívenél otthonra találjon.

Amikor a magyar határt átlépte, a gyorsvonat sem volt elég sebes a lelkésznek, repülni szeretett volna szüleihez, hogy aztán a viszontlátás öröme után Debrecenben nekilásson a Csontos-gyerek felkutatásának.

Csak amikor a gyermekmenhely küszöbét átlépte, akkor jutott eszébe, hogy Csontosnétól a gyermek nevét elfelejtette megkérdezni, sőt azt is, hogy melyik évben hagyta a lencsében. Arra emlékezett, hogy Kisgergő Juliánna a leányneve és a falu nevére is, ahonnan Csontosné elszármazott.

A felvételi irodában idősebb, pápasze-

mes hölgy fogadta. Bemutatkozott:

— Kormos András református lelkész vagyok, az Egyesült Államok Cleveland városából. Kérem szépen egy Kisgergő Juliánna nevű asszony körülbelül 35—40 év előtt itthagya gyermekét, Most szeretném megtudni édesanyja megbízásából, hol van ez az ember, mi lett a sorsa?

— Nem lesz nehéz megtudni, hogy hová adtuk ki annak idején a gyermeket nevelésre, mert nálunk pontos anyakönyvelés folyik. Egyszerűen elhozatom az irattárból az ezelőtt 35—40 évre terjedő időre szóló könyveket és meg fogjuk állapítani a dolgot.

Az idős hölgy utasítást adott a könyvek felhozatalára. Közben a tiszteletes elmondta Csontos Péterné élete sorát. Az asszony látható érdeklődéssel hallgatta a történetet és amikor a lelkész a végére ért, könnyek csillogtak a szemében.

— Most már magam is nagyon szeretném, ha tiszteletes ur fáradozását siker koronázná és nyomára akadnánk Kisgergő Juliánna gyermekének.

A lencsáz könyveiből kiderült, hogy Kisgergő Juliánna gyermekét András névre keresztelték és Kaba községbe adták Jópál Jánosékhöz nevelőbe. Az anyakönyvből az is fel volt jegyezve, hogy Jópál Jánosék sajátjukként nevelték a fiút és amikor a tizenhatodik élet elérte és a gyermekmenhely megszűnt gondoskodni a suhancá serdült gyermekről, az akkor is ottmarad nevelőszüleinél. A tiszteletes az első vonattal Kabára utazott. A községében Kárvály jegyzőnél érdeklődött Jópál Jánosék után. Elmondta a jegyzőnek is, hogy miárat-

ban van, hogy Kisgergő András után érdeklődik.

— Kérem szépen, itt a faluban Jópál Anhrás néven ismeri őt mindenki nevelőszülei után, csak hivatalos okiratokban szerepel Kisgergő Andrásként. Különböző szomorú sorsu ember. Nevelőszülei felnevelték, aztán elvitték a háborúba. Kisgergő Andrásnak nem kedvezett a szerencse, gránátzilánkok megsebeztek a fejét és elvesztette szemvilágát. Különböző tiszteletes ur majd meglátja, Elme-hettünk a Jópál portára, mert nevelőszülei után örökölte a kis házat és birtokot is. Szerencséje, hogy mielőtt hadbavonult, megnősült, most legalább van, aki vezetgeti, ápolja.

Kormos tiszteletes dermedten hallgatta Kisgergő András szomorú történetét. Ő örömet akart szerezni Csontos Péternének gyermeke felkutatásával. Hogy mondja meg, ha visszatér az Új-hazába, hogy az a gyermek, aki után Csontosné elhagyatottságában, nyomorúságában sóvárgott, egy világtalan, vak ember.

Kárvály jegyző urral elindultak a Jópál porta irányában. Odaérve, benyitottak a kapun. Az udvarban az eperfa alatt ült a világtalan, kiégett szemű Kisgergő András. Bodzaág volt a kezében, azzal kergette a legyeket. Csak messziről nézte Kormos tiszteletes és a jegyző fülebe sugta, hogy ne zavarják a boldogtalant. Nem akarta a szerencsétlen hadirokkant lelkét feldulni azzal, hogy most édesanyjáról halljon hirt, akit soha sem látott és sohasem láthat meg. Hallkan, csendben húzódtak vissza a kapun.

— Köszönöm jegyző ur a szíveségét, de nem akartam ennek az embernek lelki békéjét felkorbácsolni. Jobb, ha sohasem

Ezeken dig a r...
sítást a...
személy...
már ne...
ismeret...
tokzatos...
ták sz...
tézte ve...
rült kéz...
A Ku...
leleplez...
nyomoz...
kezebe...
megáll...
a titok...
más,

Tóth M...
innen k...
natikus...
tött hos...
gyar föl...

tudja m...
Rám mo...
visszame...

Kormo...
elutazot...
ablakon...
ját, hiáb...
lástenge...
Cleveland...
dolata, e...
tett assz...
lán bold...
most em...
az igazat...

Budape...
át a port...
velet. Sie...
te. Gyors...
a követke...
te elutaz...
Péterné...
pott. Hiá...
ápolás, le...
megbirkó...
az utolsó...
mondta...
a boldog...
A Lórán...
nult a te...
énekelte...
félelmére...
szédemhe...
l. „Ne it...
tek.”

LAPU...
A „FU...
HIRDE...
BE SZÜ...

MEZŐGAZDAK ZUHATAG ÉS REKORD KUTJA

serleges, láncos rendszer.

Feltétlen higiénikus, egyszerű, tartós.

Tűzben horganyozott serle-
gekkel, öntöttvas álvánnyal.

kizárólag szállítja mindkét kutat: a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezte
kirendeltsége DEBRECEN, Hunyadi u. 13. sz.

kat is meg akarnák győzni a bol-
sevisták számára.

Ezek a tárgyalásokon merült fel min-
dig a moszkvai kurir, aki pénzt és uta-
sítást adott. Sokan megadták a pontos
személyleírását, de nevét és lakhelyét
már nem tudták megmondani. Előttük is
ismeretlen volt a moszkvai kurir, aki ti-
tokzatos utjával irányította a kommunis-
ták szervezkedését és olyan ügyesen in-
tézte veszélyes dolgát, hogy nem siker-
ült kézrekeríteni.

A Kurucz-féle kommunista csoport
leleplezése után megtartott tárgyaláson a
nyomozók olyan adatok kerültek a
kezébe, amelyekből kétséget kizárólag
megállapították, hogy

a titokzatos moszkvai kurir nem
más, mint Tóth Mihály debreceni
származású vasmunkás.

Tóth Mihály családja Debrecenben él és
innen került el Tóth Mihály, akiből fan-
atikus kommunista lett és külföldön töl-
tött hosszabb idő után került vissza ma-
gyar földre, moszkvai parancsra szer-

tudja meg, hogy még él az édesanyja.
Rám most nagyon nehéz feladat vár, ha
visszamegyek.

Kormos tiszteletes az első vonattal
elutazott és hiába nézte a nyitott vonat-
ablakon keresztül a százszínű óhazai tá-
jat, hiába furdette szemét a ringó ka-
lásztergerben, a lelke messze járt innen,
Cleveland városába repült minden gon-
dolata, egy kórházi ágyhoz, ahol egy be-
teg asszony vár tőle hirt, örömet és ta-
lán boldogságot is. Hogy mondja meg
most ennek a szenvedő öregasszonynak
az igazat?...

Budapest a szállodában levelet adott
át a portás. Egyházi helyettese írta a le-
velet. Sietve bontotta fel. Olvasni kezd-
te. Gyorsan futotta át a sorokat, végül
a következő mondathoz ért: ... alighogy
te elutaztál, védened, özvegy Csontos
Péterné a kórházban tüdőgyulladás; kap-
pott. Hiába volt a gondos, lelkiismeretes
ápolás, legyengült szervezete nem tudott
megbirkózni a betegséggel, meghalt. Még
az utolsó napon is boldogan mosolyogva
mondta, hogy te elhozod a fiát. Ezzel
a boldog mosollyal szunyadt el örökre.
A Lórántffy Zsuzsanna Nőgyelet kivo-
nult a temetésére és szép összhanggal
énekelt a zsolnárt: „Nincs már lelkem
félelmére...” En pedig bucsuztató be-
szédemhez textusul vettem Máte év. VII.
1. „Ne ítéljétek, hogy ti is ne ítéltesse-
tek.”

LAPUNKAT PARTOLJA, HA
A „FUGGETLEN UJSÁG”-BAN
HIRDETŐ CEGEKNÉL SZERZI
BE SZÜKSÉGLETEIT.

vezni a kommunistákat. Járt Párisban,
Berlinben, Bécsben s teljesen megnyerte
veszélyes szolgálatai révén a kommunis-
ták bizalmát, akik

pénzt bocsátottak rendelkezésre
a szervezésre s utasításokkal látták
el, hogy szervezze a Tiszántuli
munkásságot és földmivészeket.

A csendőrség és különösen a debreceni
rendőrség politikai csoportja, élén
S z i n y e y M e r s e Miklóssal meg-
indították a hajszát Tóth Mihály kézre-
kerítésére. A törvényszék által kibocsá-
tott elfogató parancsral a kezükben haj-
szolták hónapokon át a veszedelmes agi-
tátort, de az tünenyenes ügyességgel bujt
ki mindég a körje font hurokból és ak-
kor tünt el megint nyomtalanul, amikor
már azt hitték, hogy kézre kerül. A Ti-
szántul minden városában, falujában ta-
nyakerületében hajszolták Tóth Mihályt,
de nem akadtak nyomára. A moszkvai
kurir megejtette, hogy már nyomába
vannak és eltűnt a vidékről. Felment a
fővárosba és ott bujt meg, onnan irányi-
totta továbbra is a vidéki szervezkedést,
és segítette tevékeny munkájával a fő-
városi kommunista csoport működését.

A detektívek állandóan megfigyelték
azokat, akikhez valamilyen kapcsolat kö-
tötte Tóth M.-t, mert bíztak abban, hogy
majd csak érintkezik valamelyikkel és
akkor rajta ütnek, elfogják. A fásarató
megfigyelés eredménytelenek maradtak.

Tóth Mihály nagyon óvatos volt,
nem jött Debrecenbe és nem kül-
dött senkit ide üzenettel, nem írt
s megzakított minden érintkezést,
nehogy nyomára akadjanak.

A nyomozók kitaró munkája azonban
mégis győzedelmeskedett a bolsevista
agitátor ügyessége felett.

Megtudták a nyomozók, hogy Tóth
Mihály két testvére Ambrus és László
elhagyták Debrecen és Karcagra mentek,
ahol az esperantistákat akarták kiképezni.
A karcagi csendőrség azonnal akcióba lé-
pett és figyelte a két idegen esperantis-
tát. Napokig tartó munka után elfogtak
egy egy N é m e t i László nevű em-
bert, akinél

kommunista iratokat találtak és
leleplezték a sejtrendszerű kommu-
nista szervezkedést.

Tóth Ambrust és Tóth Lászlót nem
bántották, csak megfigyelés alatt tartot-
ták, bíztak abban, hogy majd csak érint-
kezést keresnek valahol Tóth Mihállyal,
akinek elfogása volt a főcél. Karcagról
Tóth Ambrus felment Budapestre. Egy
nyomozó utána ment és követte akár-
hová ment. A megfigyelés alatt lévő
Tóth Ambrus nem sejtette, hogy minden
lépését szemmel tartják és így nyugod-
tan találkozott testvérével, Tóth Mihály-
lyal.

A detektívek nem fogták le őket, ha-
nem nyomon követték a két testvért.
Ezzel elérték azt, hogy rájöttek a kom-

munisták rejtett tanyájára, ahová Tóth
Mihály visszatért. Testvérének átadott
egy csomagot, amelyben röpiratok, uta-
sítások voltak s megbízta, hogy azt gon-
dosan őrizze meg s vigye Debrecenbe.
Tóth Ambrus gyanútlanul elbucszott
testvérétől, aki maga sem sejtette, hogy
mind a ketten már a rendőrség kezében
vannak és nem szabadulhatnak. Tóth
Ambrus visszautazott a csomaggal Deb-
recenbe, vele jött, mint utitárs egy nyo-
mozó, aki állandóan szemmel tartotta, el-
kísérte a debreceni pályaudvartól a la-
kásáig majd jelentést tett a kapitány-
ságon, hogy megérkeztek és el lehet
fogni Tóth Ambrust.

Egy óra mulva már a rendőrségi
fogdában volt Tóth Ambrus,

aki nem is tagadott semmit, amikor elé-
be tárták, hogy tudják minden lépését.
A házkutatás során keresték a csomagot,
az iratokat, amelyeket Tóth Mihály bí-
zott rá, de nem találták. Később állapi-
tották csak meg, hogy

az iratokat elégették.

Megtalálták a helyet, ahol az égetés tör-
tént s lefoglalták a papirhamut, berak-
ták a teljesen megfekedett papirlemeze-
ket egy nagyobb ugorkás üvegbe és úgy
szállították fel, mint bűnjelét az ügyész-
ségre.

Tóth Ambrus kihallgatása során han-
goztatta, hogy ő nem olvasta el, amit rá-
bíztak, nem is ő égette el azokat, nem
tudja ki tette. Az iratokat nem mutatta
senkinek és nem is adott át belőle.
Tóth Ambrust kihallgatása után átadták
az ügyésznek, mert alapos a gyanu,
hogy testvérével összejátszva csempészte
be annak megbízásából a kommunista ir-
atokat Debrecenbe és itt néhány darabot
szét is osztott már.

Tóth Mihályt Budapesten még nem
fogták le testvérének elutazása után.
Megfigyelés alá helyezték s gondoskod-
tak arról, hogy ne tudjon elmenekülni,
abban az esetben sem, ha megsejtené az
öt fenyegető veszélyt. Tóth Mihály gya-
nutlanul járt buvóhelyein és érintkezett
azokkal, akik a legujabb kommunista
szervezkedésben tevékenykedtek.

Ez a megfigyelés juttatta a rendőr-
ség kezébe azokat, akik nagyará-
nyu sejtrendszerű szervezkedést in-
ditottak meg a fővárosban és a
vidék minden nagyobb városában.

Tóth Mihályt elfogták, de vele együtt
leleplezték az egész szervezkedést. A fő-
városban száznál több embert vettek
örizetbe és vidéken is nagyon sokan ke-
rültek fogházba.

Tóth Mihályt lehozták Debrecenbe,
mert az itteni törvényszék adta ki ellene
az elfogató parancsot. Részletesen ki-
hallgatták az agitátort, aki

beismerte, hogy a kommunista
pártnak tagja, szervező munkát
végzett és pénzt fogadott el a
szervezkedés céljaira.

A pénzből a maga számára nem tett el
semmit, az egész összeget a szervezkedés
céljaira fordította. A maga személyére
csupán annyit költött el a moszkvai
pénzből, amennyi feltétlenül szükséges
volt utazási és élelmezési költségeinek fe-
dezésére. A régebbi dolgokról, amelyek
miatt elfogató parancsot adtak ki ellene,
vallomást tett, de az újabb szervezke-
désekről nem beszélt. A több nyelven
beszélő hatalmas termetű agitátort test-
vérével együtt már kihallgatta a viz-
sgálóbíró is és elrendelte letartóztatásu-
kat. Dr. Altdorfer István ügyész
már készíti ellenük a vádiratot.

(b. m.)

A FUGGETLEN UJSÁG
hirdetési mindig eredményesek!

Jól járt

aki

Meteor csillárt

vásárolt

mert izlésesek

I. rendű kivitelűek

és olcsók

GYÁRI LERAKAT

Dus választék!

Részletre is!

Árjegyzék ingyen

Piac u. 9. (Bika mellett.)

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezte
Tiszántuli Kirendeltsége debreceni be-
jegyzett cég közhírré teszi, hogy a Bihar-
tordai Gazdaság (Stern József) késedel-
mes vevő terhére és veszélyére Debre-
cenben 1933. évi július hó 1. napján dél-
előtt 10 órakor 1000 pengő kiküldési ár-
ban 1 darab eredeti amerikai 1930-as
typusu nyitott négyüléses Ford négy-
ajtós személyautót, elől, hátul nikkele-
zett lökhárítóval, glicerines lökésátlók-
kal, országúti, városi és ködlámpákkal,
két komplett pótkerékkel, a sárhányók-
ba besüllyesztve, csomagtartóval, kereső-
lámpával, kézikürttel, villanydudával,
irányjelzővel, hűtődíszsel, villamos ad-
laktörővel, visszánéző tükrökkel dr. Had-
házy Zsigmond királyi közjegyző jelenlé-
tében Hunyadi ucca 13. szám alatt elár-
verez s ennek az árverésnek a lefolyását
az előbb nevezett közjegyző tanusítja.
Debrecen, 1933 június hó.

Gyászrovat

Néhai Nagy Sándor, Tóth Pálné
Nagy Julianna, Csincser Zsuzsanna
tetemeinek exhumálását, a közteme-
tőbe átszállítását Fehértói temetke-
zési vállalata hétfőn reggel végzi.
Szabó Imre cipészmeister leánya,
Erzsike 6 éves korában elhunyt. Te-
metését vasárnap délután fél négy
órákor köztemető harmadosztályu
terméből Bartha vállalata végzi.

EXHUMÁLÁST,
temetést, halottszállítását saját
autóval a legolcsóbban és min-
denkor személyes felügyelet
mellett végzi
G E B A U E R
temetkezési vállalata,
KOSSUTH U. 2.

— Részleges áramszünet. Ez uton ér-
tesítjük nb. áramfogyasztó közönségün-
ket, hogy f. hó 25-én, vasárnap a követ-
kező helyeken és időben az áramszolgá-
tás szünetelni fog: Reggel 7 órától 9
óráig: Baranyi ucca és Márton Kálmán
telep. Reggel 7 órától 10 óráig: Árpád-
tér, Rakovszky, Dobozy ucca, Csapókert,
Katz-telep, Kut, Nyil, Homok, Apaffy,
Nagy S. József, Csonka ucca, Kassa ut,
Hadházi ucca, Kórház ucca, Simonyi ut
páratlan oldala, Nagyerdő és Pallag
puszta. Reggel 7 órától 12 óráig:
Augusztá-szanatórium, köztemető és Pal-
lag puszta. Világítási vállalat.

PIAC UCCA

Nemcsak olcsón, de jóminőségű
gyapjuszövetet bélés árut
vásárolhat
Feldheim Dezsőné, Debrecen.
Takarékosság Rt. tagjainak bevásárlási helye.

Hétköznapi tragédia

a dühös özvegy, Nagy Istvánnéról, a póruljárt végrehajtóról és két árva kis malacról, akik inkább megdöglöttek, de nem hagyták magukat transzferálni

Alkór még senki sem sejtette, mi fog történni, amikor Vámospércs község kitűnő végrehajtója, Rácz János január 20-án, egy napsütéses, de hideg téli délután elindult keserves hivatását teljesíteni özvegy Nagy Istvánné háza felé. Nem egyedül ment, mert manapság egy végrehajtónak sehová sem jó egyedül menni, hanem maga mellé vette az egyik községi tűzoltót és két napszámot. Imígyen felszerelve baktatott aztán özvegy Nagy Istvánné fehérresemelt kis háza felé.

Erre jövetelnek pedig az volt a célja, hogy magukkal vigyék adótartozás fejében özvegy Nagy Istvánné két malacát, melyeket már régebben lefoglaltott az államkincstár.

ÖZVEGY NAGY ISTVANNÉ RÉSEN VAN.

A dolog azonban nem ment olyan simán. Nem, még pedig azért nem, mert az történt, hogy özvegy Nagy Istvánné éppen kint állt a kapuban, amikor a végrehajtó és kísérete feltűnt az ucca végében. Özvegy Nagy Istvánné számára ez cseppet sem volt kellemes látvány, mert hirtelen beugrott és beesapta maga mögött a kaput. De nem mozdult el, hanem várta, amíg a három ember odaérkezik.

Végrehajtók közös és rossz tulajdonsága, hogy sohasem tudnak elég lassan jönni. Így történt ez ebben az esetben is. Pár perc alatt már oda is értek a házhoz s Rácz János benyitott a kapun. Be is lépett az egyik lábával, de jaji!... Az ajtó ugyanis a következő pillanatban visszacsapódott, odaszorítva a küszöb és a kapu közé Rácz János lábát.

— A lábam!... — kiáltotta el magát fájdalomában a végrehajtó.

— Hahahahaha!... — hallatszott odabentről Nagyné asszonyság gunyos kacaja.

A tűzoltó és a két napszám pedig dermedten állott odakinn a meglepetéstől.

— Nyissa ki az ajtót! — hördült vésszen a végrehajtó.

A válasz azonban ismét csak azt árulta el, milyen jókedve van odabenn özvegy Nagy Istvánnénak.

Erre aztán már magához tért meglepetéséből a három kísérő és mindannyian nekilendültek betolni az ajtót. Nagyné asszonyság nem sokáig tudott ellenállni, az ajtó kinyílt és belépett az udvarba fájós, bicegős lábbal Rácz János és kísérete.

NAGYNÉ ASSZONYSÁG SZÖRNYŰ KIJELENTÉSE.

— Hát maguk mit akarnak itt? — kérdezte a vendégszeretet teljes hiányával hangjában özvegy Nagy Istvánné.

— Elvisszük magunkkal a két malacot — mondta a végrehajtó.

Pulykavörös lett erre az asszony:

— Azt pedig nem viszik magukkal! Majd megmutatom én, hogy ki itt az ur!

Am a végrehajtó nem volt kíváncsi a mutogatásra s kiadta az utasítást embe-
reinek, hogy induljanak a malacokért.

A három ember elindult a malacokért s az asszony megkövülten nézett utánuk. De ijedtsége csak egy pillanatra tartott, aztán villámgyorsan odarohant az udvar egyik szegletébe, felkapott egy hatalmas seprőt s azzal Rácz János felé rontott.

Az utolsó pillanatban azonban a helyszíre érkeztek özvegy Nagy Istvánné szülei, Szabó József és neje, akik lefogták az ingerült asszonyságot.

Ekkorra már jött is a három ember s a két napszám a hóna alatt tartotta a malacokat. Erre újból kitört a dührohama özvegy Nagy Istvánnén s elsikoltotta magát:

— Fogjatok meg, mert mindjárt kivégzem ezt a végrehajtót!

S ezzel megpróbálta magát kiszakítani szülei karjai közül.

SZEGÉNY KÉT KIS MALAC, NEM TUDOTT MEGNÖNI...

A végrehajtó erre meggondolta a dolgot s kiadta az utasítást, hogy a malacokat vigyék vissza az ólba. Ennek megtörténte után Nagy szidalmi között elléptek a helyszínről valamennyien.

A dolog azonban nem maradt annyiban, mert Rácz végrehajtó jelentést tett az esetről a központi főszolgabírósnáknál, ahol megindították az eljárást özvegy Nagy Istvánné ellen.

Most tartotta meg az ügyben a tárgyalást Szilágyi dr. főszolgabíró, aki előtt Nagyné mindent tagadott. Illetve nem is tagadott, hanem kijelentette, annyira ingerült volt akkor, hogy már nem emlékszik semmire. Sem arra, hogy a végrehajtó lábát az ajtó és küszöb közé szorította, sem arra, hogy kivégzéssel fenyegette meg, sem pedig a szidalmakra, amelyek főként a végrehajtó kedves szüleivel állottak vonatkozásban.

Rácz János végrehajtó elmondotta, hogy később, amikor néhány nap múlva

BADEN bei Wien HOTEL SACHER és KURHAUS

legszebb helyén, a festői Helenenthalban fekszik a
a magyarok régi, kedvelt nyári tartózkodási helye. — A legmodernebb komfort. — Valamennyi szoba folyó hideg és meleg vízzel, balkonnal. — Kitűnő konyha. — Kivánatra diéta. — Orvosi vezető: Dr. Neumann Alfréd. — Gyönyörű kertészkávéház. — A legjobb zene. — Hires bár. Teljes napi ellátás szobával már 12 pengőtől. — Kérjen prospektust.

ismét elmentek a malacokért, már nem találták meg azokat.

— Hát mert két napra az eset után megdöglöttek! — állította az asszony.

A szolgabíró végül is harminc pengő pénzbírságra ítélte özvegy Nagy Istvánnét s az ítélet jogerőssé is vált.

Az asszonyt egyedül a két kis malac

halála izgatta és még elmenőben is szomoruan mondogatta:

— Bizony, bizony megdöglöttek szegénykék, biztosan megijedtek akkor nagyon...

És olyan szomorú volt szegény özvegy Nagy Istvánné, olyan ríkatóan szomorú...
R. Gy

Kisantant cselzövés az a hír, hogy Olaszország magyar-osztrák egyesületet javasolt volna a Habsburgok alatt?

London, június 24. A Manchester Guardian jelenti, hogy tárgyalásokat kezdtek Londonban gazdasági szövetség alakításáról, amelynek tagjai Ausztria, Magyarország, a 3 kisantant állam, Bulgária és Lengyelország lennének.

A Times jelenti Rómából, hogy olasz körökben nagy meglepetést keltettek azok a külföldi híresztelések, amelyek szerint Olaszország az osztrák-magyar politikai egyesülést javasolta volna a

Habsburgok alatt. Egyetlen megbízható helyről sem erősítették meg ezt a hírt, amely az olaszok szemében újabb példája a kisantant államok cselzövésének. Ezek minden érthető ok nélkül festik a falra ezt a rémképet. Az olasz kormány nagyon jól tudja, fejezi be cikkét a lap, hogy a kisantant ellenzi a Habsburg restaurációt, mert hiszen éppen ez a létalapja ennek a politikai tömörülésnek.

Gömbös felsőházi beszéde berlini utjáról és a királykérdésről

„Azt akarom, hogy a királykérdésben szabadon döntsön a nemzet!”

Budapest, június 24. A felsőház szombati ülésén Gömbös miniszterelnök hosszabb beszédet mondott, amelyben rámutatott arra, hogy a kisantant kinyitja felénk hébe-hóba az ajtaját, de, mint kormányelnök csak akkor hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni, ha nem leláncolt kézzel hívják.

Ezután a négyhatalmi paktum jelentőségét fejtegette. Ugy látja, hogy a paktum javára válhat a magyarságnak.

Egyenjogúságot kérünk — mondta Gömbös — nem azért, mert háborút akarunk, hanem azért, mert békét akarunk. Nem a támadás, hanem a védekezés a célunk.

— A kormány folytatja a gazdasági kapcsolatok kimélyítését, amelyet az olasz kapcsolatok kimélyítésével, az Ausztriával kötött szerződéssel, az utódállamokkal való megállapodásokkal kezd-

tünk meg. A berlini ut is azt a célt szolgálta, hogy a német birodalommal való kapcsolatok kiépítésének lehetőségét tanulmányozzam. Ha a magyar mezőgazdaság feleslegét sikerül valahol elhelyezni, akkor ezért az országért legtöbbet tettem.

Nem az a lényeg, hogy valamelyik országban milyen a belpolitika, hanem az, hogy az illető ország teremtést vesz-e át tőlünk.

Könnyű lenne a kormány helyzete, ha minden terményünket átvinnék tőlünk Ausztria, mert akkor nem kellene 2000 méter magasságban Berlinbe röpiünöm. Berlini utam sehol sem vert fel olyan nagy port, mint éppen idehaza.

Külföldön hideg szemmel nézték utamat. Senki sem mondta azt, hogy azért mentem Németországba, hogy borogkeresztet importáljak, csak idehaza híresztelték azt, ahol pedig a legkevésbé kellett volna izgulni.

Azt is mondták itthon többek között, hogy azért mentem Berlinbe, hogy megakadályozzam a restaurációt, mert már elő volt készítve. Most tehát mindenki tudomásul veheti, hogy a restauráció nem volt és nincs is előkészítve. Tisztán nemzeti szuverénitás alapján akarom megoldani a királykérdést. Azt akarom, hogy szabadon döntsön a nemzet. Nem én vettem fel a királykérdést, hanem az Anschluss problémája miatt a magyar legitimista urak feszegették ezt a problémát. Kétségtelen, hogy a Habsburgkérdés nem egyszerű magyar kérdés, hanem európai probléma és ha legitimista volnék is, óvakodnék a mai viszonyok között ezt a kérdést feszegetni és csak akkor nyulnék hozzá, ha biztos lennék a győzelemben.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FUGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZIBE SZÜKSÉGLETEIT.

HOLNAP, HÉTFŐN, JUNIUS HÓ 26. AN
tartja meg Debrecenben, az

Urániában

első riportelőadását

Paál Jób

a világhírű nemzetközi riporter.

Előadása tárgya: A TIZ ESZTENDŐS FASSIZMUS IGAZI PORTREJA, MUSSOLINI OLASZORSZÁGA.

Minden előadáson bemutatóra kerül a FOX szenzációs, egész előadás betöltő 7 felvonásos riportfilmje:

ITALIA

A világ legszebb és legrégebbi országa.

Erettségizettek!

Legszébb emlék a diák-korról **1 Fotopress**
Kell hozzá: **1 fénykép és P 1.40**
Soltész Kálvin-tér 2

hírek**☉ Mindentudó ☉**

Ma: Junius 25. Vasárnap. Protestáns: Vilmos, római katolikus: Vilmos hittvalló, ógörög: junius 12. Onufré, izraelita: Thamusz 1.

Holnap: Junius 26. Hétfő. Protestáns: János Pál, római katolikus: János és Pál vértanúk, ógörög: jun. 13. Aquilius, izraelita: Tamusz 2.

Hivatali fogadások: Lindenberger János apostoli helynök fogad: 9-12, 3-5. Báró Vay László főispán fogad: d. e. 10-től, dr. Vásáry István polgármester fogad: szerda és szombat kivételével d. e. 10-1.

Dr. Baltazar Dezső püspök július és augusztus hónapokban kihallgatást nem tart, magánügyeket írásos megkeresésre sem intézhet, magánlevelekre nem válaszolhat, Püspöki hivatal.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.
Ügyeletes gyógytárak: Kigyó, Piac u. 33. Muraközy, Piac u. 72. Sas, Hatvan u. 70. Csillag, Árpádtér 1. Nádor, Szent Anna 64. Szentháromság, Homokkert, Hungária, Vargakert, K. Tóth u.

IDŐJÓSLÁS:

Változó, mérsékelt meleg idő, egyes helyeken, főleg északon esők, zivatarok.

Társadalmi események**JUNIUS 25.**

Az árpádtéri egyházzsolt Nőegylete záróünnepélyét június hó 25-én, vasárnap d. u. fél öt órai kezdettel tartja a Kassa ut 12. szám alatti gyülekezeti teremben. A záróünnepélyen megnyitó beszédet mond Péterffy Lászlóné nőgyógyász elnök, a Nőegylet 1932-33. évi eseményeit és munkáját ismerteti özv. Juvancz Sándorné nőgyógyász jegyző. A pénztár eredményéről beszámol Kovács Lajosné nőgyógyász pénztáros. Az ünnepélyen közreműködnek a leánykör tagjai énekkari számmal, szavallatokkal, lesz hegedűduett és játszik a kisenekar Kovács Kálmán tanító, egyházzsolti tanácsos vezetésével. Zárószavakat mond Magyar Bertalan h.-lelkész. Belépődíj nincs. Az érdeklődőket szeretettel várják.

Torna- és záróünnepély a zsidó leánypolgári iskolában. A zsidó leánypolgári iskola ma délután fél 6 órai kezdettel tartja meg torna- és évzáróünnepélyét, amelyre a t. szülőket és az iskola barátait ezuton is meghívja az igazgató-ság.

A Magyar Bridzs Klub által kiírt országos párosverseny e hó 25-én, vasárnap délután 6 órakor kezdődik az Ujságitró Klub Bika-szállodában lévő hangversenyteremben. A verseny 16 leosztásból fog állani s Debrecenből 10 pár nevezett be a versenyre.

Holnapi folytatólagos**Maradék vásárunkon**

eladásra kerülnek:

selymek, burettek, divat bouclék, yersék, műselymek, voálok, muslinok, kartonok és különféle nyári divat ujdonságok

hihetetlen olcsó árakon**Csillag Testvérek**

Piac- és Simonffy ucca sarok.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908. JUNIUS 25. CSÜTÖRTÖK. Falk Antal, Falk Ármán és társa debreceni kefégyár utazója üzleti útja alkalmával a tiszakürti kompról véletlenül a Tiszába zuhant, ahonnan csak súlyos sérülésekkel lehetett kimenteni.

Létay Menyhért debreceni segédlelkész házasságot kötött Sáfrány Ida tanítónővel.

A törvényszék egy napjani államfogházra ítélte Szávay Zoltán dr. iparkamarai titkárt, mert Streicher Lajos honvéddhadnaggyal párbajozott.

Az Uranus mozi új műsora: 1. Amerikai millió mosok kutyái (tanulmányos). 2. Féltékenység a halál után. (Bohózat.) 3. Egy primadonna visszaemlékezései. (Szivszaggató dráma.) 4. Caesar mint soffőr. (Kacagató.) 5. Cigányleány regénye. (Szenzációsan szenvedélyes.)

Weisz Márton értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a volt Abbazia kávéházat átvette és „Remény” név alatt vezeti. A kávéház mindennap reggelig van nyitva és különlegessége hajnalban az utólráhetetlenül készített fokhagymás zsíros pirítás.

Hirdetés: Mese olcsó vétel! Egy ház a város alatt, országút mentében, jónetelű fűszerüzlettel, korlátlan italmérséssel, trafikengedéllyel, háromszobás, két konyhás lakással, pincével, kamrákkal, parkirozott udvarral és 400 négyszögöl szőlőskerttel 5000 forintért eladó.

Apróhirdetés: „Fiatal, csinos, gazdag özvegyasszonyka utitársat keres a nyári üdülésre, akinek esetleg költségeit megtérítené.” Választ „Stramm legyem tetőtől-talpig” jelígre vár.

1908. JUNIUS 26. PÉNTEK. Az Angol Királynő kertjében nagyszerű víg kabaret-estély volt, amelyben szerepeltek Horváth Kálmán színművész, a szépséges Szécsi Magda, Horváthné Bárdos Mariska, Ricza Giza, Hetényi Heidelberg zeneszerző, Tihanyi Géza komikus és Kőváry Gyula. Nagyszerűen konferált Nagy Endre.

Halmi Bódog Budapest eljegyezte László Arankát, a debreceni színház volt népszerű művésznőjét.

Az apróhirdetési rovatban állásokat ajánlanak erettségizett fiatalembereknek és leányoknak, továbbá könyvelőknek, raktárnokoknak és börgyári munkásoknak.

1913. JUNIUS 25. SZERDA. A debreceni cs. és kir. háziezred ma ünnepelte legszébb hadidicsőségének, a custozai csatának 48-ik évfordulóját. Tábori mise vezette be az ünnepséget, majd Wilff János alezredes tartott ünnepi beszédet, amelynek végzetével díszmenet volt, délután pedig torna-ünnepség.

Balogh Béla pancsovai ügyész a király Debrecenbe bírónak és Jankovich Jenő dr. ítélőtáblai jegyzőt a debreceni járásbíróvához albirónak nevezte ki.

A debreceni rendőrség letartóztatta báró Perényi Lajos kiskvárdai cipészsegédet, aki egy kerékpárt lopott és az így szerzett 50 koronát utolsó fillérig elmulatta.

Apróhirdetés: Ha gyorsan és gazdagon nőlni óhaját, forduljon díjtalan felvilágosításért a Fides nevű berlini intézethez, ahol több, mint 3000 dúsgazdag nő van előjegyezve.

1913. JUNIUS 26. CSÜTÖRTÖK. A debreceni görög katolikusok akciót indítottak, hogy a hajdudorogi püspökséget Debrecenbe helyezték át.

A Debrecenben létesített Augusztina tudószanatórium építése ügyében itt járt Lukács György volt miniszter, a szanatórium egyesület elnöke és Pakots József titkár, akik Kovács József polgármesterrel folytattak tárgyalásokat.

1923. JUNIUS 25. HÉTFŐ. A szokásos lapszünet.

1923. JUNIUS 26. KEDD. A Kereskedelmi Csarnok közgyűlésén Bechert Manóth. alelnökké, Hajdu Imrét ügyvezető-előnké választották meg.

Dr. Györki Imre Debrecen első kerületének képviselője beszámoló beszédet tartott 8000 főnyi tömeg előtt.

Meghalt a klinikán 51 éves korában Torma Zeiga, a Csokonai színház kiváló operanékesse.

Megdrágult a Máv. szállítási tarifája 150, a postai tarifa pedig 200 százalékkal.

Id. Szatay Ferenc ny. máv. pályafelügyelő 62 éves korában meghalt.

Nagy izgalmat okozott a debreceni részvényvásárló közönség körében, hogy a pesti tőzsdén viharos hossz volt és a Ganz Danubius 4 és fél millió koronáról 6 millió koronára ugrott fel.

A mai gazdasági helyzet

egyedüli megfelelő bevásárlási lehetőség a debreceni „Takarékosság Kereskedelmi RT.” nyújtja tagjainak azzal, hogy egy olyan 6 év óta bevált rendszert bocsát rendelkezésükre, mely biztosítja:

MINDAZOKAT
AZ ELŐNYÖKET, melyeket

a készpénzvásárlás nyújt!

Biztosítja azt az **EGYETLEN ELŐNYT IS**, melyet

a hitelbe vásárlás nyújt!

(Azt, hogy havi elvonható készpénz készletének ötszörösét, esetleg hatszorosát is, előre levásárolhatja.)

Biztosítja azt, hogy **A VÁSÁRLÁSOK FOLYTONOSÁGA SOHASE AKADJON MEG!!!**

(Mert minden vásárló, aki pontosan eleget tesz fizetési kötelezettségének, mindenkor nyomban a fizetés teljesítése után megint levásárolhatja a teljes befizetett összeget, mert a fizetés teljesítéséről kapott nyugtalan egyúttal vásárlási utalványul is szolgál.)

Biztosítja azt, hogy **DEBRECEN VÁROS LEGNAGYOBB, LEGMEGBIZHATÓBB 42 CÉGÉNÉL**

mindennemű szükségletét kielégítheti, úgy hogy összes vásárlásaiért mégis csak egy helyen tartozik a „Takarékosság Keresk. R. T.”-nak és tartozására fizetéseket is csak egy helyen eszközöl, a „Takarékosság Keresk. R.-T.” pénztáránál.

Eddigél 17000 könyvecske tulajdonosa

dicséri e rendszer páratlanul álló előnyeit, melyek lehetővé teszik, hogy minden megerőltetés nélkül a mai rossz viszonyok dacára bárki minden szükségletét kielégíthesse.

Vásárlási könyvecskek igénylésével

forduljon a **„TAKARÉKOSSÁG KERESKEDELMI R.-T.”** igazgatóságához
Debrecen, Deák Ferenc ucca 6. sz.

A debreceni famunkások gyűlése. Az évek óta tartó gazdasági válság talán egy szakmában sem végzett olyan pusztítást, mint a faiparban, a munkanélküliség, annak ellenére, hogy júniusban vagyunk, nem enyhül, sőt még fokozódik. A világszerte elismert magyar butoripart a teljes megsemmisülés réme fenyegeti, ugyanez a helyzet a kefé- és egyéb faipari szakmákban is. Kiválóan képzett szakmunkások tömegei vannak munkanélküliség s az ezzel járó nyomor ostorcsapásainak kitéve s a jelenleg dolgozókból is nap-nap után szedi áldozatait a válság és válnak munkanélküli-

vé. E helyzet tarthatatlansága megköveteli, hogy a faipari szakmák munkássága foglalkozzék sorsával, mely a faipar sorsa is. Ennek érdekében június hó 25-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Munkás-Otthon (Margit-fürdő) nagytermében nyilvános szakgyűlést tartanak a famunkások és faipar helyzete napirenddel. A gyűlés előadója Sávolt János és Horovitz Gábor központi titkárok Budapestről.

— A Dóczy polgári leányiskola Arany János önképzőköre június 25-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel rendezi évzáró és Arany János-ünnepélyét a régi Dóczy tornateremben. Belépőjegyül a műsor szolgál. Műsor ára: 40 fillér. — Diákjegy: 20 fillér.

— Kiállítás az iparostanonciskolában. Debrecen város nőipariskolája, fiú- és nőiparostanonciskolája tanulóinak kézimunkáiból, rajzaiból a nőipariskola és nőiparostanonciskola helyiségeiben, Burgundia ucca 1. sz. (bejárat Csapó ucca sarok) kiállítást rendez, mely június hó 25-től 28-ig bezárólag délelőtt 9-1-ig, délután 4-7 óráig tekinthető meg. Ruhabemutatók: vasárnap délelőtt 12-1-ig, kedden délután 5-6-ig lesznek.

— Meghívó. A Hármaskerti Kispolgárok Olvasóköre (Tégláskert, Létai ucca 26. szám) előadótermében június 25-én, vasárnap délután 4 órakor ismertető előadást rendez. Előadást fog tartani a Dóczy-intézet kiváló tanára, dr. Sós Béla re. lelkész „Mit köszönhet a magyar reformátusság Erdélynek” címmel. Utána Balogh Vilmos, az országos növényvédelmi szakosztály titkára a növényvédelemről fog tanulságos előadást tartani. Tisztelettel kérünk mindenkit, hogy ez előadásra minél nagyobb számmal megjelenjen szíveskedjenek. Belépődíj nincs. Az elnökség.

— Terzene. A m. kir. „Bocskay István” 11. hajduzred zenekara június hó 25-én, vasárnap déli fél 12 óratól íel 1 óráig a Déri-téren kedvező idő esetén terzenét tart.

— Kulturdélután a Csapókertben. A csapókerti egyházzrész leányköre folyó hó 25-én délután 5 órai kezdettel évzáró műsoros kulturdélután rendez. Műsormegváltás mindenkire kötelező, ára felnőttek számára 20 fillér, gyermekek számára 10 fillér. A befolyt jövedelem csapókerti szegénységjelzésre fordítatik.

JUNIUS 26.

— A férfiszabó szakosztály 26-án, hétfőn este 7 órakor az ipartestületben szakosztályi ülést tart, melyre a tagokat ezúton hívja meg a szakosztály elnöksége.

— A lakatos, géplakatos, stb. egyesült szakosztály hétfőn este 8 órakor az ipartestületben szakosztályi ülést tart, melyre a tagok feltétlen és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

— A numerus clausus ellen küzdő magyar diákság debreceni akció-bizottsága június 26-án este fél 9 órakor tartja aakuldo összejeövetelét a zsidó realgimnáziumban. Felkérjük érdekelt diáktársainkat, valamint az érdeklődőket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. Előkészítő bizottság.

JUNIUS 28.

— A fűszerkiskereskedők egyesületének felhívása. A fűszerkiskereskedők egyesülete felhívja a kiskereskedők figyelmét arra, hogy folyó hó 28-án, szerdán este fél 9 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében értekezletet tart. Az értekezlet tárgya az új bolettarendelethez megtárgyalása, a könyvvezetési, bejelentési kötelezettségek megbeszélése. Tekintettel arra, hogy az a kérdés minden kiskereskedőt egyaránt érdekel, az egyesület felhívja a kereskedőket, hogy minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

JULIUS 8.

— A Világítási Vállalat Önképzőkörének műsoros estje. Megemlékeztünk arról, hogy a Világítási Vállalat Önképzőköre a Csokonai-színházban műsoros estélyt rendez, amelynek daloscsoportja részére akarják lehetővé tenni az országos dalosversenyen való részvételt. Ez

HOLGYEK! URAK! ● **A MUNKA NEM SZEGYEN. CSAK DOLGOZZUNK.**
HA NEM TUD, MEGTANITJUK
DIJTALANUL
perzsa szövésre vagy bármilyen kézimunkára.
Tanítás ideje d. e. 10-12, d. u. 4-6 óráig.
Kerékgyártó kézimunkaipar és szőnyegszövőde
SZE'NT ANNA UCCA 6. SZ.

az előadás nem maradt először közölte lett, június 29-én, hanem július 8-án este 8 órakor lesz. A kiváló rendezőség, amelynek élén vitéz Szegedy Gyula tb. műszaki tanácsos, Kerékgyártó Gyula és Csobán Imre állanak és annak odaadó, lelkes munkája biztosítja annak, hogy az est a legjobban fog sikerülni.

— Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám.) vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet. Prédikál Poputh Viktor lelkész. Este 6 órakor esti istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál Lukács László református lelkész.

— Vendégszónok az evangélikus templomban. Az evangélikus templomban ma este 6 órakor Lukács László református s. lelkész fog prédikálni. Lukács László most jött haza Amerikából, tudományos tanulmányutról. A fiatal lelkész kiváló képzettséggel rendelkező teológus és jó szónok, aki vendégszereplésével a protestáns testvériségnek adja bizonyosságát.

— A volt Szántó-féle ruházletben, Bartosnál, pehely könnyű tropicál öltönyök, szürke és drapp színekben, gyárilag beavatott és garantáltan szintartó selyem és ripsz-vásznon ruhák, panama vászon fehér tennisz nadrágok kiváló minőségben, valamint különleges finom burberry raglánok olcsó, szolid, szabott árakban a legkisebb számtól a legnagyobb méretig készen kaphatók.

— Meszet és mindenféle építési anyagot legjutányosabban Lukács Vilmos és Testvére szállít, Károly Ferenc József ut. 3/b. Telefon 23-08.

— Kinevezés. A földmivelésügyi miniszter öttömösi Geréby Györgyöt m. kir. gazdasági gyakornokká nevezte ki és szolgálatára a hajdu megyei és debreceni gazdasági felügyelőséghez osztotta be.

— Glatz higénikus uri- és hölgyfodrászata megnyitott. Előzékeny kiszolgálás; olcsó bérletrendszer; maníür. Borraalórendszer nincs. Piac u. 42.

— 2500 pengőt adott a város a cserkészeknek. Dr. Vásáry István polgármester a debreceni IX. cserkészkerületnek 2500 pengőt utalt ki azzal, hogy ez az összeg a vilábjamboree alkalmából Debrecenbe jövő idegen cserkészek ellátásainak költségét kell, hogy fedezze.

— Urleányok, uriaszonyok szabni, varni jól tanulhatnak dr. Balázs né nőidivat szalonjában, Hunyadi ucca 24.

— Mindegy, hogy tavasz van, avagy nyár, a legideálisabb tartózkodást az esztendő minden szakában a badeni Guttenbrunn-szanatórium nyújtja. Arai megfelelnek a mai gazdasági viszonyoknak. Komfortja, ellátása kitűnő, orvosai híresek. Mindenki odahaza érzi magát, mert az intézet nagyszerűen egyesíti magában az előkelő hotelt a modern sanatóriummal. Kérjen prospektust.

— Ertesítés. Megnyit a MARGIT-STRAND, a medence vize állandóan 25-26 fokra gőzzel temperálva. Olcsó árak, személy-jegy 40 fillér, gyermekjegy 16 éves korig 20 fillér. Idénybérlet 20 pengő, gyermekbérlet 10 pengő. Havi bérlet 8 pengő, gyermekbérlet 4 pengő. Kedvezményes bérletek is válthatók. Kényelmes kabinok használata díjtalan. A villamoson minden kalauznál strandjegy 50 fillérért váltható, amely oda-, visszautazásra is jogosít. Kovács János, a debreceni közönség által is jól ismert uszómeister uszni tanít. Egy uszólecke 20 fillér.

— A KIE sikeres munkaközvetítése. Hirt adunk már arról, hogy a Keresztény Ifjúsági Egyesület az utóbbi időkben több munkanélküli tagját elhelyezte a különböző szakmákban. Most az egyesület vezetősége ezt az akcióját szervezett formában folytatja. Az egyesület felkéri jelenleg munkanélküli tagjait, hogy 26-án, hétfőn este 8 órakor az egyesület új helyiségében, Piac ucca 36., I. emelet jelenjenek meg, hogy a munkábaállítasukról gondoskodni lehessen.

— Férfiszabók figyelmébe! Ki akarja a legújabb amerikai formaszabást elsajátítani? Július 3-án, hétfőn este 8 órai kezdettel szabászati tanfolyamot rendez a Szabómunkások Egyesülete a Munkás-Otthonban. Tandíj 15.— P. Egyesületi tagok és régi hallgatók 20 százalékos kedvezményben részesülnek. Jelentkezés vasárnap d. e. 10-12-ig és július 3-án este a Munkás-Otthonban.

— Gépezetek csapágyfém, építkezéshez sinvasgerenda, hitelesített mérlegek, súlyok, géptörölő rongy eladó. Klein, Hatvan ucca 49.

— A statusquo izr. elemi iskolában a jövő tanévre szóló beiratások június 26. és 27-én lesznek 8-12 óráig. Kérjük a t. szülőket, hogy gyermekeiket ez idő alatt feltétlenül irassák be.

— Építkezési, tüzelő anyagok legolcsóbban Bartha utóda, Székely és Csákinál, Ispotály 3.

— Tízántul legmodernebbül felszerelt működőrüzeme: Bartha, Széchenyi ucca 1/b.

— A rendőrkapitányság utlevélosztálya értesíti a közönséget, hogy június hó 28., 29. és 30-ik napján az utlevélszámadások elkészítése miatt az utlevél kiadása szünetelni fog. Ezen a napokon tehát az utlevélosztálya a közönség rendelkezésére nem állhat.

— Oláh autófényezéseket olcsón, kifogástalanul készít. Hatvan ucca 47.

— Retikült, bórondót, aktatáskát, pénztárcát legjobbat legolcsóbban Feuermann bórondós m., Piac u. 26-28.

— Villanyát, rádióját Nánassy Lajossal szereltesse, javíttassa. Kálvintér 3.

— Mérlegkészítést, javítást nagyon olcsón vállal Csáko, Teleki ucca 96.

— Kolozsváry hölgyfodrász ismét rekordot javított. A női szépségnek egyik legfontosabb, azonban nagy türelmet igénylő eszköze; a modern hajápolás. Különösen mióta az ondulálás divatja hódít, azóta a hölgyek jóformán egész délutánjukat kénytelenek feláldozni egy szép hullámos frizuráért. Az emberi leleményesség azonban nem nyugodott meg ebben, hanem egy kiváló angol feltaláló révén olyan új készüléket konstruált, amely egyszerre megoldotta a kényelmetlenül fáradságos „távodulálás” problémáját. A zseniális találmány egynekedére rövidítette a villanyondulálás időtartamát, anélkül, hogy az időspórolás a frizura rovására menne. Debrecenben is megjelentek már az új gépek. A hölgyközönség nagy öröme Kolozsváry Gyula hölgyfodrász (Rózsaucca 3.) mindjárt két darabot hozatott. Az új ondulálás segítségével már elérte, hogy az eddig 3-4 órát igénylő tökéletes hullámosítást 60 perc alatt tudja elkészíteni. A modern szépségápolásban forradalmat jelentő újítás nyomán, nyugodtan mondhatjuk, hogy: Kolozsváry, a kitűnő hölgyfodrász ismét rekordot javított!

— Képkerekezés nagy választékban, olcsó árban Kontznál, Kálvintér 5. Üvegezést, gitteztést vállalok.

— Cserépkályának nagy választékban, Harthmuth- és más rendszerre átrakásokat, tisztításokat vállal Krisch Károly, Piac ucca 89. Telefon 12-18.

— Cipők, kitűnő minőség, állandó olcsó árusítása Nagynál, Hunyadi ucca 12.

— Beiratkozás az állami reáliskolába. A debreceni m. kir. áll. Fazekas Mihály reáliskolába a beiratkozásokat június hó 26. és 27-én tartjuk. Minden egyes tanulóknak csupán csak felvételi díjat, 8 pengőt és 1.20 pengő pótdíj járulékokat kell fizetni, összesen 9 pengő és 20 fillért. Igazgatóság.

— Fogműterem, Hatvan ucca 27., foghuzás, fogtömés, aranyhidalások, szajpadlás nélküli műfogak, Olcsó árak.

— Kerti vasbutorok legolcsóbb gyári árban Vasbutorgyár Reszvény-vasaságnál szerezhetők be.

— Lakatos munkákat mindenfélén nagyon olcsón vállal Fiu lakatos, Piac ucca 63.

— Harisnyafejelés és szemfelkészítés legolcsóbban készíttetnek: Paszománygyárban, Piac ucca 32.

— Nyarra vegyünk rádiót! Nyáron még fontosabb a rádió, mint más idősakban, mert a különböző nyári szórakozások, érdekes szabadtéri események és sportmérkőzések helyszíni közvetítése a rádiózást változatosabbá teszi. Fontos a rádió azért is, mert a tanuló ifjúságnak csak a nyári hónapokban van elég szabad ideje rádióelőadások meghallgatására.

Aki most vásárol rádiót, olcsóbban jut hozzá, mert az Orion gyár a bevált 2+1 lámpás, négypólusú hangszóróval egybeépített 7016-os Orion rádió árát nyári propaganda-akció keretében 80.— pengőre szállította le. A 7016-os Orion rádió, bármely szaküzletben havi 8.— pengő részletfizetésre is kapható.

— Cserépkályhák állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztítást, javítást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

— Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapestben a Park Nagyszállóban a keleti pályaudvarral szemben. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

Reklám! Divatkalapok minden színben **egységáron P 1-98**
Fővárosi Kalapház Széchenyi-u. 24.

Leolcsóbban a Konyári Sóstó fürdőn Strand, gyógy-gőzfürdő. Napi teljes pensló 3-4 P

— Budapesti Férfiruha Áruházban Csapó ucca 6., Tropikál öltöny 35 pengő.

— A kollégiumi I-IV. és III-VI. oszt. gyakorlóiskolákba a beírások még f. hó 26. és 27-én d. e. 10-12-ig tartanak. A fizetendő díjak összege évi 25 pengőben állapított meg. Ezt az összeget a szülők négy részletben fizetik. Igazgatóság.

— Az izr. polgári leányiskolában a jövő tanévre szóló beiratások f. hó 26. és 27-én 9 órától kezdődőleg tartanak. Az első ízben jelentkező tanulók iskolai bizonyítványán kívül születési és újraoltási bizonyítványt is köteles bemutatni. Az igazgatóság.

— Mielőtt posztó, vászonáru szűkségletét beszerzi, tekintse meg dusan felszerelt posztó, vászonáru raktárat. Kupfer, Kistemplombazár.

— A női felső kereskedelmi iskolába beiratkozni 26-án és 27-én 9-12 óráig lehet (Kálvin tér 2.). Beíró- és mellékdíjak összege 27,50 P. A szegénysorsu tanulók tandíj-kedvezményben részesülnek és ingyen tankönyveket kapnak. Részleteiben az iskola hirdetőtábláján.

— Nem azonos. Kaptuk a következő sorokat: „B. lapjuk legutóbbi számában „A Dánér-villa betörőit 3 hónapi fogházra ítélték” című cikkben szereplő Klein Márton úgnővel nem vagyok azonos. Tisztelettel: Klein Márton, a Klein és Fia piperezappangár utazója, József kir. herceg u. 52.

— Kárpitos munkákat, butor átalakításokat legolcsóbban vállal Novák kárpitos, Batthyány ucca 7. Hívásra házhöz megyek.

— A szünidei nagyerdei német játékkórak megkezdődnek. Tandíj 5.—pengő. Piac ucca 34. Német Gyermekekotthon.

Debrecen sz. kir. város polgármestere
**VERSENYTARGYALÁSI
HIRDETMÉNY**

Debrecen sz. kir. város az ohattelekházai ut termésköburkolat átfektetés munkáinak vállalatbaadására nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Ajánlat a város által kiadott ajánlati és költségvetési úrlapon, egységáruk megjelölésével teendő.

Az előírt okmánybéllyel ellátott és aláírt ajánlatok „Ajánlat az ohattelekházai utjavítás munkáira” feliratu, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban 1933. évi június hó 30-án, péntek d. e. 11 óráig Debrecen szab. kir. város közgazgatási iktató hivatalában nyújtandók be, vagy oly időben adandók postára, hogy azok a jelzett határidőig nevezett hivatalhoz beérkezzenek.

A fentebb megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok ugyanazon nap d. e. 12 órakor a városháza tanács-termében nyilvánosan bontatnak fel, mely eljárás az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Ajánlattevő ajánlatával a végleges döntésig marad kötelezettségben.

Ajánlati és költségvetési úrlapokat, versenytárgyalási részletes feltételeket, általános és részletes feltételeket ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (Rendőrségi

Soha ilyen olcsón

CIPÓT

nem vásárolt.

NEUMANN MIKSA
cipő üzletét áthelyezi

Költözködés miatt olcsó árusítás! • Ragadja meg az alkalmat!
Takarékossági könyvecskére is.

palota III. emelet 106. sz. szobában) az önköltségi ár 2.— P megtérítése ellenében szerezhető be, a tervek ugyancsak ott megtekinthetők.

Azok az ajánlattevők, kik a várossal még fizetési összeköttetésben nem állottak, — illetőleg előtt ismeretlenek, — tartoznak szállítóképeségüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, — melyben vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, — tekintet nélkül az árakra, — szabadon választhasson, — a kiírt munkánál többet, vagy kevesebbet rendelhessen, — a munkákat belátása szerint megosztassa, — vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találja, — újabb nyilvános, vagy korlátozott versenytárgyalást tartathasson, — esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetben másként intézkedhessen.

Debrecen, 1933. évi június hó 14.

Polgármester.

**•SZINHÁZ•MOZI•
•HANGVERSENY•**

A MAGYAR JÁTEKSZIN MŰSORA:
VASÁRNAP délután 4 órakor: Játék a kastélyban, vígjáték.

VASÁRNAP este: a Magyar Játékszin Kamaraszínház nem tart előadást a komikusok kabaréja vendéggjátéka folytán.

HÉTFŐN este fél 9 órakor: Trilby, színmű. (A helyi lapok ujságszelve nyere 20%-os kedvezményvel)

◆◆◆

MA
VASÁRNAP délután 4 órakor
Filléres előadás! Helyárak 20-30 fillérig
Molnár Ferenc egyik legszemélyesebb vígjátéka:

JÁTEK A KASTÉLYBAN,
Vasárnap este a Magyar Játékszin a Komikusok Kabaréja vendéggjátéka folytán nem tart előadást.

HÉTFŐN ESTE fél 9 órakor a helyi lapok ujságszelve nyere 20%-os kedvezményvel a 20-120 filléres helyárakból!
A budapesti Vigszínház legszenzációsabb sikerű műsordarabjának felújítása:
TRILBY.

Ne **izzadjon** kérem

a kánikulában

mert már **45 pengőért** kiválóan szabott

pompás **frescó** anyagból készült nyári ruhát
kap nálunk.

KÖNNYŰ, MINT A PEHELY!

NEM GYÜRÖDIK, MINT A VÁSZON!

ELEGÁNS, URI ÖLTÖZÉK!

Magyar Ruhaipar

Bika épület.

**A MAGYAR JÁTEKSZIN
KAMARASZINHÁZ**

f. hó 26-án, hétfőn este a TRILBY című szenzációs színművet adja elő. Erre az előadásra a Független Ujság olvasói a már ötven százalékkal leszállított helyárból az alábbi szelvény ellenében még további husz százalék kedvezményt kapnak.

SZELVÉNY

Érvényes a Magyar Játékszín Kamaraszínház 1933 június 26-iki esti előadására a Csokomai-színházban. Ezen szelvény egy jegy megváltására jogosít.

**TELJES SIKERREL MUTATKO-
ZOTT BE A KOMIKUSOK
KABARÉJA**

A Komikusok Kabaréja szombaton este zsúfolt-ház előtt mutatkozott be Debrecenben. Ez a társulat a tipikus pesti humort hozta el ide. Kellér Dezső, a kitűnő pesti szerző nagy sikert aratott, de az együttes fénypontja Gárdonyi Lajos volt. Boros Géza kupléi és vígjám alakításai is állandó derűltéggel tartották a nézőteret, akárcsak Szenes Ernő. Rajna Alice temperamentumos, elegáns alakítása, valamint Sass Oly kedves énekszámait fokozták még a sikert.

**Csak
ma este
Komikusok
kabaréja**

olcsó helyárrakkal

Fellépnek a színházban:
**BOROSS GÉZA
RAJNA ALICE
SASS OLY
SZENES ERNŐ
KONDOR ANNY
KELLÉRDEZSŐ**

Helyárrak: 20—180 fillér!!

MOZI

Vasárnap:

„NÉVTELEN EMBER” (1 formába jön), izgalmas kaland ma 10 felvonásban, Harry Piel replésével. — Megelőzi: „Kohn és Kelly nyomoz”. Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor.

**Gyapjuszövetet legolcsóbban
GABÁNYI posztó üzletében vehet.
Bádogos ucca 2.**

**Nagyszerű eredmények
az atletikai bajnokságok első napján**

A MASz keleti kerülete tegnap délután fél 4 órai kezdettel rendezte meg ifjúsági atletikai bajnoki és szenior atletikai versenyt, amelyen szép számu közönség volt jelen. Kiemelkedő teljesítmény az ifjúsági Szondi NyKISE távolban elért 6.53-as eredménye, amely kerületi rekord a szenior Ráthonyi DTE 6.61-es távolugrása és a női diszkoszban Nagy Aranka DEAC 29.85 m-es kerületi rekord dobása.

Az ifjúsági atletikai bajnoki verseny eredményei egyébként a következők:

100 m-es siktfutás: I. Tóth Dániel Szolnoki Máv. 11.7 mp., II. Berger Endre Szolnoki Máv. 11.8 mp., III. Weth Vilmos DTE 11.8 mp.

800 m-es siktfutás: I. Kovács DTE 2.15.6 mp., II. Mágori DEAC 2.16.7 mp., III. Szabó DAC 2.16.9 mp.

Távolugrás: I. Szondi 6.53 m., II. Weth NyKISE 6.39 m., III. Kapros DEAC 6.18 m.

Rudugrás: I. Ambrus Szolnoki Máv. 3.16 m., II. Tóth DTE 3.00 m. III. Szondi Nykise 2.90 m.

Gerelyvetés: I. Timár Szolnoki Máv. 45.85 m., II. Székely Szolnoki Máv. 45.12 m., III. Kovács DTE 43.49 m.

200 m-es gátfutás: I. Kapros DEAC 28.8 mp., II. Kapros László DTE 33.8 mp., III. Éles DEAC 34.5 mp.

A szenior atletikai verseny eredményei:

100 m-es siktfutás: I. Ráthonyi 11.5 mp., II. Fehér 11.8 mp. III. Szobonya 11.8 mp.

400 m-es siktfutás: I. Kösztnér DEAC 53.8 mp., II. Velsz DEAC 55 mp., III. Kovács DTE 55.4 mp.

1500 m-es siktfutás: I. Nyalka DTE 4.33.8 mp., II. Kovács DTE 5.02 mp.

Távolugrás: I. Ráthonyi DTE 6.61 m., II. Szobonya 6.25 m., III. Fehér DTE 6.25 m.

Rudugrás: I. Hadházy DEAC 3.40 m., II. Szapponos DEAC 3.30 m., III. Boda DTE 2.80 m.

Súlydobás: Végh DEAC 13.31 m., II. Nyári DTE 12.17 m., III. Papp DEAC 12.03 m.

Diszkoszvetés: I. Eszes Szolnoki Máv. 40.70 m., II. Végh DEAC 39.62 m., III. Papp DEAC 35.76 m.

200 m-es gátfutás: I. Fehér DTE 29.2 mp., II. Szobonya Szolnoki Máv. 29.8 mp., III. Gall DEAC 30 mp.

Női diszkosz: Nagy Aranka DEAC 29.85 m., kerületi rekord.

A bajnoki verseny ma, vasárnap délután fél 4 órákor folytatódik a DEAC pályán.

**UTOLSÓ REMÉNYSÉG.
A HUNGÁRIA.**

Miután az Ujpest csapata kiesettnek tekinthető a Középeurópai Kupából, a másik magyar reprezentánsban, a Hungária csapatában látják egyesek színeink méltó képviselőjét. A Hungária ma startol Budapesten a Sparta ellen, még pedig megerősített csapattal. Kis-Kalkusz és Egri erősítik a Hungária védelmét, illetve hátsorát. A mérkőzés favorítja a magyar csapat.

DEAC-Textil bajnoki mérkőzés lesz vasárnap délután az egyetemi pályán. A DTE Mátészalkára rándul át, hogy a

pünköszt vasárnapjáról elmaradt bajnoki mérkőzését játssza le.

Amsterdamban és Pozsonyban játszottak ma a profivalogatottak. Amsterdamban Moór, Palotás és Hevesi, Pozsonyban Markos és Teleki révén van képviselve a Bocskay.

Felhívás. Felkérem a Cipőgyár, valamint a Jókai FC összes játékosait, hogy vasárnap nem fél 6, hanem fél 4 órákor tartandó mérkőzésen jelenjenek meg. Intézőség.

Felhívás. A DKASE ezúton hívja fel első csapatának alábbi játékosait, hogy a mai NyAFE elleni mérkőzésre való tekintettel délután pontosan negyed 3 órákor Csapó ucca 100, szám alatt megjelenni sziveskedjenek: Barta, Hevesi, Bőr, Bőr I., Bőr II., Karajos, Ökrös, Szilágyi, Magyar, Kemény, Hegedűs és Fruchter. Ugyancsak felkéri a DKASE alábbi második csapatbeli játékosait, hogy ma délután pontosan 5 órákor az Attila elleni díjmérkőzésen megjelenni sziveskedjenek: Kónya, Gerő, Tolnai, Sóvári, Szilágyi II., Némth, Magyar, Mocsáry, Hartmann, Gyarmati, Mátis, Moskovits, Kovács és Gáll. Pontos megjelenést kér az intéző.

Debreceni Helyi Vasut R. T.

HIRDETMEY.

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a Berettyóújfalú-Debrecen között közlekedő 111. sz. autóbusszjárat menetrendjét, amely ezidőszert 17 órákor indul Berettyóújfalú pályaudvartól és 18 óra 30 perckor érkezik Debrecen Bika-szállóhoz, folyó évi június hó 25-étől kezdve az alábbiak szerint változtatjuk meg:

Berettyóújfalú p. u. indul 16 óra 20 perckor, Berettyóújfalú községébe indul 16 óra 26 perckor, Berettyóújfalú laktanya indul 16 óra 30 perckor, Tlalmaspuszta indul 16 óra 40 perckor Tépei ut 16 óra 47 perckor, Derecske községébe indul 17 óra 04 perckor, Derecske főszolgabírói hiv. indul 17 óra 05 perckor, Derecske pályaudvar indul 17 óra 08 perckor, Sáránd indul 17 óra 20 perckor, Mikepércs indul 17 óra 27 perckor, Debrecen Máv. p. u. indul 17 óra 51 perckor, Debrecen vármegyeháza indul 17 óra 53 perckor, Debrecen Bika-szálló érkezik 17 óra 55 perckor.

Debrecen, 1933 június 16.

Az üzletigazgatóság.

**KÁVÉHAZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRASZDABAN
BORBÉLYNAL**

kérje

a Független Ujságot

Tenniszrakett hurozó mester **TANCZER**
Batthyányi u. 6. Elsőrendű munka

KÖZGAZDASÁG

**A TISZAI BUZA ÉS ROZS
OLCSÓBBODOTT.**

Eladások:

Buza: 650 q dtuli (76) 10.80 ppar., 100 q pestvidéki (77) 10.95 p. hétfő, 600 q dtuli (76) 10.90 pp., 150 pestv. (78) 11.30 pp. msz., 150 q százbereki (78) 11.50 pp.

Rozs: 100 q 5.05 ppar.

Tengeri: 150 q 7.60 ppar., 150 q 6.70 jász., július-augusztus, 300 q 7.75 pp., 150 q 7.65 pp. július. 150 q 7.60 pp. július.

A 76 kg-os buza hivatalos jegyzése. Tiszai 11.50—12.25, felsőtiszai, jászszágy 10.75—10.95, egyéb 10.70—10.85.

A készárúvásáron buza tiszai 10 fillérrel olcsóbb, egyéb buza nem változott, rozs 5 fillérrel olcsóbb, zab nem változott, tengeri 5—10 és tak. árpa 10 fillérrel olcsóbb.

Határidőüzlet:

Buza: október 10.42, 40, 39, 42, 47, zárlat 10.46—47.

Rozs: október 6.36, 38, 39, 42, zárlat 6.43—44.

Tengeri: július 7.62, 58, 55, 54, 58, 62, 54, zárlat 7.55—56, augusztus 7.77, 78, 75, 71, 73, zárlat 7.72—74, szeptember 7.96, 98, 95, 93, 89. zárlat 7.90—91.

Készárúüzlet:

Buza: tiszai 77 kg. 11.75—12.55, 78 kg. 12.00—12.75, 79 kg. 12.25—13.00, 80 kg. 12.35—13.10, felsőtiszai, jászszágy 77 kg. 10.90—11.10, 78 kg. 11.10—11.30, 79 kg. 11.25—11.45, 80 kg. 11.40—11.60.

Rozs: pestv. 5.05—5.15, egyéb rozs 5.05—5.15, tak. árpa I. 8.20—8.40, tak. árpa II. 8.00—8.20, zab I. 8.05—8.20, zab II. 7.95—8.10, tiszai tengeri 7.60—7.70, egyéb tengeri 7.60—7.70, korpa 5.20—5.30.

**DEBRECENI TERMÉNY-
ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.**

Buza 14.00—13.50—12.00 és boletta, rozs 8.00—7.50—7.00 és boletta, árpa 8.00—7.50, zab 6.50—6.00, tengeri 6.90—6.80—6.60, lucerna 3.30—3.00, széna 3.00—2.60, alomszalma 1.80—1.60, rozsza 2.00.

HIVATALOS

VALUTAARFOLYAMOK.

1 angol font 19.50—19.90, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dollár 4.56.00—4.66.00, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 3.40—3.44, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50.

A szombati értéktőzsdén egy kg. szinarany ára 5150—5170 pengő.

ORSZÁGOS VASAROK.

Június 25-én, vasárnap. Allat- és kirakodóvásár: Jászládány, Kiskundorozsma, Kisujszállítás, Nagykőrös. Kirakodóvásár: Battonya. — Június 26-án, hétfőn: Allat- és kirakodóvásár: Baktalórántháza, Csorna, Felsővadász, Hajduböszörmény, Káloz, Kiskomárom (sertésvásár nincs), Komárom, Körmen (sertésvásár nincs), Mándok, Mezőkövesd, Nagyharány, Nova (sertésvásár nincs), Ozora (sertésvásár nincs), Ráckozár, Sajószentpéter (sertésvásár nincs), Sárosd, Tiszacsege, Vác. Allatvásár: Dunapataj, Pásztó. — Június 27-én, kedden: Allat- és kirakodóvásár: Erdőcsokonya, Gesztely, Hortobágy (sertésvásár nincs), Karád (sertésvásár nincs), Köles, Körösladány, Nagyberki (sertésvásár nincs), Rum (sertésvásár nincs), Szabadszentkirály, Tállya. — Ló- és marhavásár: Felsőíreg. Kirakodóvásár: Pásztó. — Június 28-án, szerdán: Allat- és kirakodóvásár: Ajka, Dombóvár, Nemeshegyes (sertésvásár nincs), Ujszász, Vép (sertésvásár nincs). — Június 29-én, csütörtökön: Allat- és kirakodóvásár: Lajoskomárom.

Tiszántúli Közgazdaság

VÁSÁRY JÓZSEF szenzációs felsőházi beszéde

a magyar gazdák bajairól, panaszairól,
nyomorúságairól, követeléseiről és a
pusztulás elől való menekülés útjáról

„Ha a kormány nem változtat a jelenlegi viszonyokon, akkor elpusztul az egész mezőgazdaságunk, de véle pusztul az ipar, a kereskedelem, sőt a tőke is”

Igen tisztelt Felsőház!

Amikor a kormány által a törvényhozás elé terjesztett 1933-34. évi állami költségvetéshez szót kérek és mint a nemzet egyszerű polgára, ki az ország lakosságának többségét alkotó földművelő népesség bizalmából vagyok e magas törvényhozó testület tagja, a költségvetést, mint a kormánynak nem szakokban, hanem a rideg számokban jelentkező — tehát igazi — kormányzati tervét s ezzel kapcsolatban az ország közállapotát és gazdasági helyzetét bírálat tárgyává teszem, őszintén megvalom, elfogódottság veszt rajtam erő.

Látom ugyanis, hogy

a kormányzat az idők parancsoló szükségességétől követelve, el nem odázható, kisebb, a lényegét meg nem változtató, ugyyszólván csak látszat intézkedésektől eltekintve nem tudja magát függetleníteni azoktól a bűnös erőktől, amelyek hosszú évek óta megszábták nemzetgazdaságunk útját, pusztulásba döntötték a mezőgazdaságot a reá felépült kisiparral és mindkettőből élő munkássággal együtt.

És megdöbbenek, ha arra gondolok, hogy hová vezet ez az út, ha csak az isteni csoda meg nem állítja rajta benünket.

Helyzetünk végtelen komolyságára enged következtetni a belügyminiszter

urnak a képviselőház május 20-iki ülésén tett azon kijelentése, „hogy ma minden apró szikra nemcsak pillanatnyilag, de örökre tönkre teheti az országot”.

Tisztában vagyok azzal, hogy mérhetetlenül súlyos és felelősségteljes a törvényhozó magatartása a mai válságos időkben, nem azért, mintha a kormányzat irányítására a legkisebb befolyást is gyakorolhatnánk, hanem azért, mert minél súlyosabb a helyzet, annál inkább szükséges, hogy törvényhozói tisztégünkben minden egyéni, önös szempontot félretéve, félelmet és megalkuvást nem ismerve, erőnk megfeszítésével és önmegtartózkodással szolgáljuk a nemzet egyetemes érdekeit és kényszerítsünk mindenkit annak szolgálatába.

Szinte hallom az ellenvetést, hát ilyen hangulat terjesztésével gondolom-e hogy a nemzetnek szolgálatot tesztek, ahelyett, hogy a többség táborába állva, duzzadó öntelt optimizmussal hirdetem, hogylegyünk meglegedve, mert csend és nyugalom van szerte e csonka

országban, míg másutt mindenütt forrong a világ?

Az a csend, amely most megüli a lelkeket olyan, mint mikor a tikkasztó nyári nap lementekor villamossággal telített égbolt láthatárán feltoluló viharfellegek megérkezése előtt hirtelen egyidőre eláll a szél és a természet végtelen hatalmasságától megilletődve teljes bizonytalanságban tekintünk az égre, vajjon a jótékony, áldást hozó eső jött-e meg, vagy a pusztító orkán vad vihara teszi tönkre minden munkánk eredményét és a jövőbe vetett bizakodó reménységünket.

Ha a bizakodás és reménység kihalna az emberekből és a nemzet lelkéből, úgy igazán meg lenne pecsételve a sorsunk.

De nem kisebb hibát követtünk el akkor sem, ha a mindenfelől fenyegető veszedelemmel vagy nem merünk szembeállni, mert ehhez nincs erőnk, vagy nem akarunk szembenézni, mert ez egyelőre kényelmesebb.

A magyarság hivatása Európában

Pedig nekünk úgy a határainkon belül, mint nemzetközi viszonylatban magára hagyott és a maga erejéből megélő embernek önbizalmával és bátorságával kell szembenézni a helyzettel és ki-
verekedni céltudatos, erőteljes munkával

sorsunkat, nem felejtve el soha, hogy mi, rokonok nélkül ideszakadva Európa közepébe, annyit érünk, amilyen értékünk megtudjuk magunkat mutatni a mai önző hypokrita világ urainak, akik még ma

Uj szemüveg

és minden optikai javítás a legpontosabban készülnek

Cserép Sándor

szemklinikai látászerésznél

DEBRECEN, Piac u. 21.

sem a világ sebeinek igazi meggyógyításán fáradoznak, hanem azon, hogy a saját önző érdekeiket hogyan tudják a legyőzöttek, kifosztottak rovására talán a világ végéig biztosítani.

— Akik a szabadság, egyenlőség, az egyetemes emberi együttérzés magas eszméinek akarnak látszólag uralmat teremteni, ugyanakkor a világ fehér és színes 100 millióit tartják anyagi és lelki szolgátságban.

— Azokon a nagy bizakodással várt tanácskozásokon, melyeket a népek nyomorúságának nyomása folytán ennek a nyomorúságnak a leküzdésére egymás után tartottak, még mindig az önzés vitte al a győzelmi pálmát és ez az önzés nem engedi, hogy az igazság régen óhajtott diadalát megünnepelhesse a szenvedő emberiség.

— Látjuk a gonoszság kínos vergődését, mikor az önzések tetszetős formákban való eltüntetésén fáradozik.

Hát ha ilyen a világ ábrázata, hogyan várhatjuk mi, hogy a rajtunk elkövetett szörnyű igazságtalanság és méltatlan szenvedések valaha is orvoslást nyerhessenek.

Egyedül attól, hogyha Istenbe vetett törhetetlen hittel és megingathatatlan bizakodással, Istentől adott minden erőnkkel megfeszítve, igyekezzünk úgy dolgozni, hogy nemzeti életünkben megtörjünk a bűnös önzés uralmát és dicsőséget szerezzünk azoknak a magas isteni igazságoknak, amelyek szerint élve

GRÜNFELD ADOLF ÉS TÁRSA

Kész férfi- és fiu-ruhák nagyáruháza

ELSŐRENDÜ URI SZABÓSÁG

Olcsó árak, előzékeny kiszolgálás!

DEBRECEN, KISTEMPLOM MELLETT

HATVAN UCCA 6. SZÁMÚ BÉRHAZBAN,

mely a legmodernebb és a legtel-
jesebb komforttal van felszerelve,

K I A D Ó

kétszobás lakás és három üzemhelyi-
ség azonnalra. Két-, három-, négy- és
hatszobás lakás augusztus hó 1-re.
Két- és háromszobás lakás novem-
ber 1-re.

Értekezhetni ugyanott, a hitközség
hivatalában (József kir. herceg u.
26.) és telefon 31-72. alatt.

képes volt hosszú szenvedések után
időnként mindig megújodni a válságba
jutott emberiség és annak részei az egyes
nemzetek.

— Szomorúan kell megállapítani, hogy
ezeknek az igazságoknak a diadala a mi

Magyarország két új rendje: a dolgozni akarók tönkrement tömege és a kiváltságosok zártkörű csoportja

— Öszintén kijelentem, hogy nem ki-
csinyes politikai mesterkedésből vagyok
kénytelen röviden a belpolitikai helyzet-
tel foglalkozni, mert így akarom meg-
világítani, hogy mi okozza, hogy a kor-
mányzat annyira távol áll a nép lelké-
től, mert csak így érhető meg, hogy

ebben a Csonkaországban két rend
alakult ki: a dolgozók és dolgozni
akarók tönkrement és elpusztulásra
ítélt tömege és a kiváltságosok
zártkörű csoportja, akiknek még
ma is gondtalan jólét jutott osz-
tályrészü, mert az általuk gazda-
sági rabságra vetett tömegekből
még mindig ki tudják préselni a
részükre megkívánt eredményeket.

— Csak így érhető meg, hogy sokan,
akik sorsunkat irányítják, optimisztiku-
san ítélik meg a helyzetet akkor, ami-
kor azok, akik semmiféle kiváltságos po-
zícióban nincsenek és akiket a hatalom
kóde nem vakított el, a legtárgyilago-

A 33-as bizottságban bankemberek es gyárosok hemzsegnek

A parlamenti életünk nem olyan, ami-
lyennek kellene lenni, mert a parlament
szerepét a 33-as bizottság vehette át és
annak olyan az összetétele, mintha az
ország lakosságának nagyobb része pénz-
emberekből és gyárosokból állana.

— Nem akarok bővebben kitérni reá,
csak megemlítem, hogy

sokan nem, mint a nép bizalmának
a letéteményesei vannak a tör-
vényhozásban, hanem, mint a kor-
mány kiválasztottjai és így a kor-
málynak lekötetelezettjei, akiknek
megválasztására az állami és min-
den más közületi hatóságok elkép-
zelhetetlen módot és eszközt igény-
be szoktak venni, viszont vannak
akik kárhözatos demagógiával élve
a nép tudatos rosszhiszemű félre-
vezetése által szerezték meg az
annak bizalmát jelképező mandá-

A sajtó hibái

Mi, akik a nép között élünk, akár-
kányszor látjuk a méltó felháborodást,
mely a tömegek erőit vesz, mikor egyes
gazdasági gyűlések lefolyását, az ott el-
hangzott és általa is hallgatott beszéde-
ket másnap vagy egész más kontóbe,
vagy egyáltalában nem is olvashatja a la-
pokban, aszerint, amint a kormányzat

nemzeti életünkben sem jött még el. —
Pedig ha eljött volna, úgy nem kellene
azon mesterkedni, hogyan lehet egy tá-
borba hozni a nemzet minden polgárát,
hanem önként lelkesedéssel forra egyet-
len magasztos lelki egységbe minden
tagja a nemzetnek és ez a lelki egység
még a mai elesettségünkben is csudá-
kat tudna művelni, hihetetlen erő kife-
jtésre képesítene bennünket.

— Az ember legtöbbet szenvedett és
a legnagyobb áldozatokat hozta szabadsá-
gáért és az egyenlő elbánás eszméjéért.
Így van ez a magyar nemzet történeté-
ben is.

— És ha beletekinthetnénk minden
egy magyar lélekbe, láthatnánk, hogy
ezt sóvárogja a legjobban és ennek a
hiányát érzi a legkeservebben, mert
ösztönösen és kiirthatatlanul él benne a
hit, hogy ezek azok a mozgató erők,
amelyek még a küzdelemben elernyedt
lelkekre is varázs erővel hatnak.

sabban bírálva is, nagyon sötétnek lát-
ják azt.

— Csak így érhető meg, hogy az egyik
nemzeti ajándékot képező monopólium
birtokában az összeférhetetlenségi tör-
vényünk dicsőségére óriási jövedelmet
élvező képviselő arra a cinikus kijelen-
tésre ragadtatta magát, mintegy kihíva
a tömeg nyomorát, hogy „majd csak ki-
koplaljuk a válság éveit”.

— Az összeomlás után újra kezdődő
nemzeti életünkben a kormányhatalom
támogatva

a gazdasági életnek időközben be-
következett hihetetlen megromlása
által, amikor a kiméletlen adóprés
és az eleladosodottaktól a hitel
megvonása által bármely pillanat-
ban való tönkreterhetés lett a véle-
mény szabad nyilvánításának leg-
biztosabb elzáró szelepe olyan
függőséget, lelki rabságot épített
ki, amely, félpk később nagyon
megbosszulja magát.

tumukat.

Ez a két ellentétes, de egyformán ve-
szedelmes tényező, választási korrupció
és a választási demagógia, ha mind a
kettőt gyökeresen és véglegesen ki nem
irtjuk, parlamentarizmusunkat léteiben és
fenntartásában veszélyezteti.

— Nem lenne azonban teljes a kép,
ha elhallgatnám, hogy a nép széles ré-
tegei egyre jobban kilakuló közvéle-
mény formájában keserű csalódással
kénytelenek tudomásul venni, hogy

a sajtó, melynek egyrésztől a nem-
zeti közvélemény kialakításában,
másrésztől ennek az igazsághoz
híven való megszólaltatásában pó-
tolhatatlan hivatottsága van, nem
mindig és nem mindenben teljesít-
heti és teljesíti függetlenül hiva-
tását.

exponensei, vagy egyes csoportok ér-
dekei kívánják.

— Vagy amikor közügyeket, gazda-
sági kérdéseket, melyeknek a súlyát ő
érzi, egészen más a közvéleménnyel és
az igazsággal ellenkező megvilágításban
tárgyalják a lapok. — Hivatkozhatnám
akárhány esetre, de nem kell egyebet

Mezőgazdasági cikkek és vadásztegyverek, flobertek, revolverek,

valamint az összes vadászati felszerelések
nagy választékban

TÓTH GYULA

VASÜZLETÉBEN

DEBRECEN (Városháza.)

Hástartási cikkek különlegességek!

tenni, mint a parlamenti naplót össze-
hasonlítani a lapokban megjelent tudó-
sításokkal.

Nemzeti életünkben a sajtó akkor tölt-
heti be igazán hivatását, ha minden be-
folyástól függetlenül szolgálhatja az
igazsághoz híven a nemzet egyetemes
érdekeit.

— Már pedig
a lelki válságban nagyon is benne
vagyunk.

Mert ne gondolja senki sem, hogy az

A kormányzat ölbetett kézzel nézi gazdasági helyzetünk pusztulását

— A gazdasági helyzetünk minden
biztatás, szepitgetés és csodavárás elle-
nére nem a javulás, hanem a napról-
napra való pusztulás, elsovadás képét
mutatja. És ezt a kormányzat szinte öl-
betett kezekkel nézi. Pedig meg lehetett
állapítani a tömegek hangulatából annak
idején, hogy

nagyobb bizakodással talán kor-
mányt nem várt még a magyar
nép az összeomlás óta, mint a
jelenlegit.

— Ez a lelki adottság különben a hely-
zet logikus következménye volt.

— Ugyanis az általam ismertett kó-
ros állapotokat mindenki tudta és érezte,
viszont azt is, aki nem is tudta, ösztö-

elmondottak az én kitalálásam, vagy
meglátásaim csupán, ezeket mindenki
naponként a legbecsületesebb, legjobb
magyarok százaitól hallhatja és ez meg
is érthető, mert emberi természetünkben
következik, hogyha bajba jutunk, a jó
szó, vigasztalás, biztatás egyideig lelkét
önthet belénk, de ha a szavakat nem kö-
vetik megfelelő tettek, elmúlik a lelkesé-
dés, bizakodás és megmarad a rideg
valóság.

nösen érezte, hogy bölcös és előrelátó,
igazságos, a nemzet egyetemes érdekeit
szem előtt tartó kormányzás mellett,
amely egyes érdekcsoportok befolyásá-
tól nemcsak függetleníteni tudta volna
magát, hanem mindenkit az ugynevezett
nemzeti öncélúság szolgálatába állítha-
tott volna, nekünk nem szabad lett volna
ilyen mélyre süllyedni.

— Meg kellett volna találni azokat a
módokat, melyekkel a közéleti tisztasá-
got, mint nemzetj létünk legbiztosabb ve-
zéricsillagát, olyan piedesztálra állítsuk,
hogy az ellene vétőknek nem rang, cím
és bőséges anyagi javak lennének a ju-
talmi, hanem olyan közmegvetés su-
jtaná őket, mint akik a nemzet ellen a
legsúlyosabb bünt követik el.

A kapitalizmus oligarchiáit meg lehetett volna fékezni

— És ezután a nemzetgazdaságunk
egy-egy ágai, a munka és tőke között
megbomlott összhangot helyreállítva,
pénzünk igazi értékének minden közgaz-
dasági viszonylatban egyformán való
érvényesítése mellett, a nemzeti jövede-
lem és a viselendő közterheknek az egyes
foglalkozási ágak közötti igazságos meg-
osztásával a nemzetben tértelenségre kár-
hözottatott erőket működésbe lehetett
volna hozni,

a kapitalizmus oligarchiáit meg
lehetett volna fékezni,

megdöntve talán a világon legelső hely-
lyen azt a téves felfogást, hogy emberi
alaptermészetten felépült kapitalista gaz-
dasági termelés ideje letűnt.

— Mindezen intézkedések megtételével
a nemzeti termelésünk alapját alkotó
mezőgazdaságot, amelyen felépül egész
nemzetgazdaság és nemzeti életünk,
amelynek virágzásától függ az egész
nemzet jóléte, a megváltozott viszony-
okhoz simulva, de újra jövedelmezővé
lehetett volna tenni.

— Ezeknek az elmulasztott, de a köz-
vélemény által egyre sürögősebben köve-
tett intézkedéseknek haladéktalanul és
erős kezekkel való legalább is megkez-

dését és az elkövetett hibák jóvátételét
várta a nemzet ettől a kormánytól és
pedig joggal, mert a lelkiadottság meg
volt erre és minden ellenszegülni akaró
erő a nemzet egyetemes közvéleménye
által támogatott kormány előtt önként
meghajolni kényszerült volna s a nemzet
megtalálta volna önmagát s egészséges
megújodás szelleme hatotta járta volna
át s ma nem próbálkoznának itten min-
denféle a magyar nép lelkétől, idegen
lelkekben kifejlődött mozgalmakkal.

— Sajnos, mindaz, amit a nemzet köz-
véleménye várt, nem következett be. És
mivel elmúlt hosszú évek helytelen gaz-

Lakót ?

szeretne házába

Hirdessen a Független Uj-
ságban. A hirdetés biztosan
meghozza a régen üresen
levő lakásba a lakót.

Modern háló, ebédlő,
 kombinált szobák, recámiák
 nagy választékban
LESZALLITOTT
OLCSÓ ARAKON
Szántó
 kárpitos mester
 butorüzetében, PIAC UCCA 81.

dasági politikájának a kisebb módosításokkal való folytatását látjuk, a költségvetés tárgyalása alkalmával rá kell mu-

tatni ennek a gazdaságpolitikának a hibáira és kötetni a nemzet egyetemes érdekeiben ezek jövétételét és a bűnök megbüntetését.

— Annak a várható ellenettségnek megdöntésére, hogy utólag könnyű bírálatot gyakorolni és mindig a tagadás álláspontjára helyezkedni, legyen szabad kijelentnem, hogy mióta a magas törvényhozó testület tagja vagyok ismételtben kértem e helyen azoknak a gazdaságpolitikai elgondolásoknak a megváltoztatását, amelyek párosulva az általános világgazdasági válsággal a mostani nyomorúságos helyzetbe sodorták az országot.

kótyavetélyt s annyira el van szegényedve, hogy pl. a Hajduságban nemcsak a munkásságnak, de sok kisgazdának még az új termésig szükséges kenyere sincsen meg.

— Az adóteher igazságtalan széjjelosztását eléggé megvilágítják a pénzügyminisztérium által kiadott adóstatistika adatai, melyek szerint legutóbbi 1931. évi adatok szerint

a mezőgazdasági ingatlanok összértéke 5,078,000 pengőt tett ki a vagyonadó alá vont összérték 45.9 százalékát,

megmélítendő, hogy ez az érték az adó-kivetési korrendeletek értelmében a tényleges foragmi értéket jóval, 30—50%-kal meghaladó földérték alapján van megállapítva.

Vendéglőmet

JULIUS 1-ÉN ATHELYEZEM.

Ispóaly ucca 1. (Petőfi tér 13.)

GOLDSTEIN

Kigyó uccai vendéglős.

— Ezen mezőgazdasági ingatlanok jövedelme 434,836.000 pengőben lett megállapítva, ami az összjövedelem 30%-a. A tantem adó alá eső jövedelem 13,532.000 pengő az összjövedelem 0.9 százaléka, a tőke vagyon értéke 412,260.000 az összvagyon 3.7%-a és a tőkevagyonból eredő jövedelem 18,676.000 az összjövedelem 1.3%-a.

Hogyan nyomorították meg a gazdákat az exporttal?

— Hogy a trianoni szerződés és a világgazdasági helyzet milyen mértékben sújtott bennünket azt látjuk mindnyájan, de hogy a mindenkori kormányok külkereskedelmi politikája mindig és mindenben helyes volt-e és az adott viszonyokat a legjobban használta ki, azt a kívül állók tárgyi ismeretek hiányában nem tudják elbírálni. Legyen szabad rámutatnom pl. hogy

annak idején a gazdák nem tudták megérteni, hogy mezőgazdasági felesleggel rendelkező államból miért csak kiviteli engedéllyel lehetett terményt és állatot exportálni, amikor a külföldi vevők szívesen vették volna meg állatainkat és terményeinket az akkori jó áron.

— De ugyancsak láthatják azok is, hogy hová juttatták az országot, akik egyfelől csinálták, másfelől támogatták azt a kormányzati politikát, amely nemzetgazdaságunk adottságával és a nemzet teherbíró képességével nem számolt, a megváltozott viszonyokat figyelembe nem vette és az önző nagy tőke mohó étvágát nem igyekezett megfékezni.

— A mostani nemzetgazdasági politikánk és az ennek alapján felépülő előtünk fekvő költségvetés is annak a rendszernek a folytatása, amelyet a Bethlen-kormány kezdett meg a szanalást követő időben.

A tőkevagyonot keztyüs kézzel, a mezőgazdasági ingatlanokat pedig vasmarokkal adóztatják

— Mit mondanak ezek a számok? Azt, hogy

míg a mesterségesen felhajtott értékkel számított, rossz viszonyok között lévő földbirtok értékének csaknem 9%-a lett jövedelemadó alapján megállapítva, addig a minden presszió nélkül, tehát kénye-kedvére bízottan bevallott tőkevagyon csak értékének 4.5%-ban volt jövedelemadó alapul felvéve.

— De más is látunk, azt, hogy a dédelgetett tőkevagyon, amely a PK jelentése szerint 1931. év végén 1.608,500.000 pengőt tett ki, az adózók, a tőkésék a tényleges állományuk körülből egynegyed részében vallották be.

— Figyelemmel arra, miszerint a pénzügyminiszter ur a képviselőház május hó 16-iki ülésén többek között azt mondta, hogy „vannak korok, mikor áldozatokat kell vállalni, azért, hogy a nemzeti létnek feltételeit átmenthessük a jövőre”, továbbá arra, miszerint több ízben hallottuk a kijelentést „ha nincsen jövedelem, a vagyonból kell fizetni az adót” és látjuk, hogy ennek az elvnek érvényt is szereztek, amikor a nyomorult kisgazda egyetlen tehenét elárverezték, megfoszt-

va családját a mindennapi élelemtől.

— Tisztelettel kérdem a kormánytól, milyen álláspontra helyezkedik s kérdésben?

— Hajlandó-e kinyomoztatni, kik követtek el adócsalást, midőn a nyilvánított tőkevagyonot csak egyenyegyed részben vallották be országos átlagban adózás céljából és drákói szigorral megbüntetve, elvenni kedvüket az ilyen játéktól és visszamenőleg kivetni rájuk az adót? Azt hiszem ezáltal a deficit eltüntetésére bőséges forrás nyílik meg.

— De kérem a kormánytól azt is, hogy azt a kivételes kedvezményt, hogy a vállalatok jövedelmüket különböző címen adómentesen tartálkölthassák, amikor a mezőgazdaságnak a vagyonát is adóba kell fizetni, haladéktalanul szüntesse meg, az eddig ily módon adózás alól kivont jövedelmeket pedig visszamenőleg adóztassa meg.

— Azon kedvezményt pedig, melyszert a vállalatok az év veszteségét a jövő évi nyereségénél beszámíthatják, az igazság és egyenlő elbánás elve alapján a mezőgazdaságra is terjessze ki.

A Bethlen-rendszer a nemzetgazdaság tengelyébe a protekciós nagyipart és a készpénztőkét tette

A Bethlen-rendszer az adózó polgárságot, de különösen a mezőgazdaságunk jövedelmezőségét az akkori konjunktúrális termény-és állatának alapulvétele mellett a legteljesebb mértékben igénybevevő túlméretezett adminisztrációt létesített és azt azóta fenntartja, nemzetgazdaságunk tengelyébe a protekciós nagyipart tette és ennek, az állam által már amúgy is aránytalanul megterhelt mezőgazdaságot kímélet nélkül kiszolgáltatva, míg pénzügyeinket pedig tisztán és kizárólag a készpénztőke érdekei szerint igazgatta.

— A felsorolt tényezők külön-külön is ólomsúlyal nehezédtek volna a magyar mezőgazdaságra, de egyszerre együtt fejtve ki romboló hatásukat, párosulva a világgazdasági válsággal, megmagyarázzák azt a sokak előtt még ma is megfeythetetlennek tűnő rejtélyt, hogyan történhetett meg az, hogy a mezőgazdaság, mely az inflációs időkben megszabadult terhétől, néhány év alatt ugyszólván teljesen eladósodott, tönkrement, mert azt, hogy csak 12% van eladósodva már sokan, legutóbb e házban Szontágh ömeltósága cáfolta meg. De azt sem kell bizonyítanom, hogy a mezőgazdaságra eső egész teherviselését a még el nem adósodott 50%, amelynek különben nincs jövedelmezősége, nem bírhatja el.

— A pénzügyminiszter ur expozéjában felemlítette összehasonlítás céljából, hogy az egyes államokban mennyi a fejenként viselendő államköltségvetési köz-

teher, jöllehet ez reánk jelentőséggel nem bír, mégis célszerű lett volna szembeállítani, hogy mennyi jövedelemből fizetik ezt, mert így kitűnik, hogy

Németországban a fejenkénti 229 pengő, Ausztriában 166 pengő közteher levonása után is 931, illetve 706 pengő fejenkénti jövedelem maradt pl. 1928-ban szembeállítva a mi 460 pengős fejenkénti jövedelmünkkel.

— Egy erős ember nagyon sok esetben játszi könnyedséggel viszi ugyanazt a terhet, amely a gyengét agyonnyomja.

— Nekünk a viselendő közteher oly magas, hogy azt hiszem nem tévedek, ha a pénzügyminiszter ur azon mondasát, hogy azok a felfogások, melyek szerint a 650 milliós budget színvonaláig el tudunk jutni, tulajdonképpen az utópiák birodalmába tartozik, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a magyar közterhek, melyek egyesek számításai szerint a nemzeti jövedelem 42 százalékát veszik igénybe, a legigazságtalanabban vannak elosztva.

A Hajduságban sok kisgazdának még kenyér sem jut

— Ha figyelembe vesszük továbbá azt is, hogy a gazdaközönség mindazonkon a helyeken, ahol a tavalyi buza katasztrófa volt, a téli erőszakos adóbehajtások alkalmával, hogy házi butorüzet el ne vigyék, mindent, amit tudott el-

A nemzetgyilkos kartellek mindent kiprészelnék ebből a koldus országból

— Ha a protekciós kartellbe tömörült és úgy a sajtóban, mint a politikai életben megfelelő háttérrel rendelkező nagyipar nemzetgyilkos, önző uralma ellen valaki szót emel, akkor ezek a legújabb kor egyik legnagyobb hatalmasságai vagy nem is tartják magukhoz méltónak, vagy nincsen hozzá bátoroságuk, hogy nyílt sisakkal kiálljanak a porondra és álarc nélkül megmutassák magukat, hogy ime lássa meg mindenki, mi vagyunk, akik előtt mindenkinek meg kell hajolni, mert mi kezünkbe tartva a mindennapi életben nélkülözhetetlen elsőrendű szükségleti cikkeket, tudjuk annak a módját, hogyan és mennyit lehet még ebből a koldus országból kiprészelni.

Mi tudjuk a kezünkben lévő pénzügyi hatalommal és a sajtó útján úgy hangolni a közvéleményt, hogy a mi önző uralmunk a nemzeti építő munka és nép-

felesleggek elhelyezése legbiztosabb bázisa, amelynek megvédésére a nemzeti öncéluságot hirdető kormány egész termézetes, hogy segínyt fog nyújtani az agrár demagógok ellen, akik nem akarják meglátni, hogy az iparnak milyen nagy fontossága van nemzeti termelésünkben úgy a fizetési mérlegünk megjavítása céljából, mint szociálpolitikai szempontból.

— A tisztelt kartell-vezérek nyitott ajtót döngöttek, amikor józanul gondolkozó, becsületos magyar embernek azt hiszik, hogy még kell azt bizonyítgatni, hogy életképes iparra szükségünk van, amely más termelési ágakkal összhangban dolgozik, amely a fogyasztókat és különösen a mezőgazdasági termelésünket, ennek versenyképességét biztosító, amj adott viszonyainknak megfelelő és a világ helyzethez igazodó méltányos áru iparcikkkel ellátja, amely az eddigi nagy nyereségeit a nemzeti termelésünk szolgálatába állítja és a kedvezőtlen konjunktúra idején is a munkásságnak kenyeret ad. Ha a kartellvezéreket ezek a szempontok vezetnék gazdasági tevékenységükben, úgy egyetlen támadó szó sem érné őket. Csakhogy a valóságban mit látunk? Azt, hogy a háborút kö-

Kolauch Károly faiskolója Szeged.

Nagyválasztéku és elsőrendű növényanyaggal szolgál ⊕ Kérjen árjegyzéket.

VIDONI SZALÁMI

minden háztartásban nélkülözhetetlen.
Világmarka. • DEBRECENI gyártmány.

vető időkben a sajtó útján terjesztett jelszavas politikájukkal és a politikai életben a kormány és a törvényhozásra ügyesen kiéptett befolyásukkal keresztülvitték a vámtarifa megalkotását, nem törődve azzal, hogy ennek a mezőgaz-

daság fogja megadni az árát, majd állami kedvezményeket erőszakoltak ki, a kereskedelmi szerződések megkötésének mindig az ő érdekük volt az irányadó.

A kartellek zsarnoki adószedői a lerongyolódott mezőgazdaságnak

Lassanként minden külső-belső versenyt kizártak, majd bankzárlat után a behozatali tilalmak folynak az eddiginél is kedvezőbb helyzetbe jutva, újabb áremelést erőszakoltak ki, ahol csak lehetséges és a pengő külső és belső vásárló eszjének a differenciáját is a legteljesebb mértékben kihasználva, olyan zsarnoki adószedőivé lettek a lerongyolódott és tönkrement mezőgazdaságnak, mint ahogyan a megszálló csapatok szokták a békés fegyvertelen lakosságtól a hadisarcot behajtani, nem törődve azzal, hogy ennek elrablása után, még egy darab kenyérre sem marad az embereknek.

Nem akarok a miniszterelnök urnak a GyOSz-ban tartott és a képviselőházban a költségvetési vita közben mondott beszédeivel polémiába bocsátkozni, csak néhány szóval rá akarok mutatni a kartellek országrontására és a közvéleményre bízom, ítélje meg, hogyan várhatunk mi önmérséklést a mohó haszonhajhászásban elvukult kartell vezetektől.

Legtöbb iparcikk drágább, mint a háboru előtt volt, pedig ma olcsóbb a nyersanyag és a munkabér

Másik jelentése szerint kívánatos lenne az iparcikk árának emelkedését elkerülni. Magyarország egyike annak a kevés országnak, ahol a legtöbb iparcikk ára magasabb, annak a háboru előtti árnál, annak ellenére, hogy a munkabérek és a nyersanyag árak tetemesen csökkentek, pl. a nyers pamut ára 1931 januártól 1932. októberig 102-ről 76-ra esett, míg a pamut-fonál csak 97-92-re. A nyers gyapju ára 82-64-re, a gyapjuszövet ára pedig 145-ről 143-ra.

A kartellek gondolkodásának és üzleti politikájának általános ismertetése után néhány vezető kartell működéséről emlékezem meg.

Az egyik szénvállalatnak pl. 1931-

Cséplési szenet

vagontételben vagy mázsátételekben jegyeztesen elő

PROHASZKA ÉS TSA

Bethlen u. 44.

TELEFON 11-61.

ben 8 millió pengő tiszta jövedelem volt, ez azáltal volt elérhető, hogy a MAV. 400%-os fuvardijemelést vitt véghez a szénbányák érdekében. A régi tarifa szerint a felsősziléziai szén fuvarja ab bány Budapest tonnánként 19.84 pengő volt, melyből a magyar vonalra Szob-Budapest 72 km-es szakasza 2.81 pengő esett, a külföldi vonalakra pedig összesen 17.23 pengő. Amíg porosz szenet lehetett behozni a fuvarköltés legutóbb ab bány Budapestig 27.10 pengő volt, amiből a külföldi vonalakra esett. Így vált lehetségessé a szénbányáknak az óriási jövedelmek biztosítása és még emlékeztetünkben van hogyan kellett deferálni a szénkartellek előtt a MAV-nak, mikor a legutóbbi szénzállítási szerződést kötötték, mely a kartellnek illetéktelen hasznót biztosított, akkor amikor a MAV. súlyos deficittel küzd és a tönkrement mezőgazdaság, ha már nem kerülheti el a vasuton való szállítást, a termény és állatárakkal arányban nem álló horribilis vasuti fuvardíjat fizet, pl. 1925-ben a buza fuvardija Debrecentől Budapestig a szállított buza értékének 5.1%-a volt, 1932-ben 12.32%-át tette ki és még a mostani mérséklés után is csaknem a 2-szerese a réginek a termény értékében kifejezve.

Aki még mindig feltételezi, hogy a kartellek a nemzeti termelő munkában a többi termelési ágakkal együtt harmóniában fognak dolgozni, kiábrándul illu-

zióból, ha Nadas József dr. munkáját, mely „A kartellek tatarjárása Magyarországon” címmel jelent meg, elolvassa.

Hogyan harácsolnak az ipari szeszgyárok?

Látjuk ebből, hogyan kapták vissza az ipari szeszgyárok kontingensüket nemzeti ajándékként, hogyan hozta a törvényt a nemzetgyűlés elé Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter és milyen könnyen szerzett pl. a Leipziger szeszgyár az elmúlt 9 év alatt e nemzeti ajándék jövedelméből 22 millió nyereséget és hogyan vonja ki magát a különben is ártatlan kartell törvény alól.

Ugyanezen munkából olvashatjuk, milyen megható testvéri együttérzéssel

osztották meg a szeszkartell urak egymás között az elvértelenedett, de az ő részükre mégis bőséges jövedelmet biztosító szerencsétlen fogyasztó közönséget, vérforraló módon drágítva azok mindennapi kenyerét, amikor

minden kg. élesztőn, melynek előállítására 14 fillérbe kerül, 126 fillért keresnek és ilyen módon szerzett mintegy évi 9 millió pengő jövedelemből mindössze 200.000 pengőt fizettek adóba eddig.

A kartell a Futura segítségével törte le a gyapjuárakat 3 pengő 80 fillérről 65 fillérre

A gyapju kartell érdekében az agrár Magyarországra vámentesen lehet behozni a gyapjút, ezáltal sikerült a 3.80 pengős gyapju árat az 1932. évben 65 fillérre letörniök és hogy meglepetés ne érje őket számaitásaikban, ők szabják meg milyen minőségű gyapjút lehet exportálni.

Ez évben az állami érdekkel

rendelkező Futura segítségével 85-90 filléres áron kötötték le a megszorult gazdáktól a gyapjút a nyírás előtt 6-7 héttel, ez a gyapju most 120 fillér, tehát 2 hónap alatt 25 százalékkal több. A gyapju árak erőszakos letörése a fő oka annak, hogy az ország birkaállománya annyira leapadt.

A textil kartell 30 millió pengős nemzeti ajándéka

Egyesek számításai szerint a bankzárlat óta a pengő külső és belső vásárló erejének a kihasználása által a nyersanyag vásárlásra részére kiutalt 100 millió után 30 millió nemzeti ajándékot kaptak a textil-kartell urai.

Nem érdektelen az sem, hogy a zsák-kartell a veszteségesen termelt minden métermérsza kivitelre kerülő búzán 1 pengőt keres a zsák árának a megdrágításával.

Hogy a kartellek összesen milyen

horribilis hasznót préselnek ki a fogyasztó közönségből mindenkit meggyőzhetnek a következő adatok:

1932. évben 1800 millióra becsülték a gyáripari termelés értékét, ennek kétharmad részét a kartellbe tömörült gyárok termelték. A népszövetségi megbízott jelentése szerint ezek indexe 102, a kartellen kívül álló ipar 62% indexével szemben, vagyis a kartellben lévő gyárok 40%-kal drágábban adják gyártmányaikat, mint a kartellen kívül lévőek.

A kartellek 480 millió pengős rendkívüli nyereségükből csak 20 millió adót fizetnek

Ez a 40%-os árkülönbözet a kartellben lévő gyárok részére az 1.200 millió termelésnél 480 millió rendkívüli nyereségnek felel meg, amelynek csak kisebb része esik költségekre, nagyobb része a kartellvezérek 5-600.000 pengős jövedelméül és az igazgatóságba beválasztott közéleti férfiak jutalmazásául szolgál, míg ezek a kartellbe tömörült vállalatok mindössze 20 millió pengő évi adót fizetnek.

Igen tisztelt Felsőház! Ne gondolja senki, hogy ezek a kérdések állandóan és tartósan elrejtettek a nyilvánosság elől és a közvélemény egyre erőteljesebb felzudulását az állandó hitegetéssel és sajtó menőverekkel el lehet altatni.

Ha a legegészségesebb volna is gazdasági életünk az igazság, egyenlő elbánás és jövőnk érdekében is a legerélyesebb kézzel meg kellene fékezni ezt a nemzetpusztító kartell uralmat, mely egyúttal megfertőzője a közéleti tisztaságnak is.

De egyúttal számoljunk le a jelszavas politikájukkal, melynek értékét az idő különben is felőrölte. Annak idején

fennhangon hirdették, hogy a mezőgazdasági népfellegünk a gyáripar fogja eltartani és mit láttunk, még ilyen óriási népesség mellett is állandóan csökken az ipari munkáslétszám. Ez a létszám 1927-ben még 652.828 volt és 1932. év végére fokozatosan leszállott 371.524-re.

Arról, hogy a gazdasági életünket ez a minden képzletet felülmúló kartellnyereség hogyan bénítja meg, elég hü képet adott a népszövetségi megbízott, de látjuk és érezzük is mindnyájan azt.

Tisztelettel

kérdem a kormánytól, akar és tud-e e téren erős kézzel rendet teremteni, mert a halogatás, ígértetés ideje régen lejárt és a kérése elég tekintélyrombolással járt, és elég tekintélyrombolással járt, pl. mikor a kereskedelmi miniszter a legutóbbi MAV. szénzállítási tásnál kénytelen volt engedni a szénkartellnek.

Hajlandó-e a kormány a kartellek eddigi hadinyereség szerű és a közteherviselés alól kivont jövedelmeket a mai rendkívül súlyos időkben visszamenőleg megadóztatni — akkor, amikor a tisztviselők fizetését ismételtelen kénytelen

volt leszállítani és a mezőgazdaságtól azt kívánják, hogy vagyomból fizesse az adót.

— Hajlandó-e és

meg tudja-e tenni a kormány, hogy a mezőgazdasági termelésünk biztosításához és a megélhetéshez szükséges elsőrendű, a kartellek kezében lévő iparcikkek ára, ugyanugy, mint a kartellen kívül álló iparcikkek ára a mezőgazda-

Vámrevízióval és szabadversennyel megtörhetné a kormány a kartellek könyörtelen árdiktaturáját

— Ha akarja ezt a kormány komolyan, megteheti, a megfelelő eszköz a vámrevízió és a szabad verseny lehetővé tétele, vagy az árdiktatura, de józan belátást hiába is várunk? Attól ne féljen senki, egyetlen életképes ipartelep sem szűnik meg, csak a kartellvezéreknek kell lemondani horribilis jövedelmeikről.

— Hogy a túlzott és más foglalkozási ágakkal és a tőke vagyonnal szemben való igazságtalan adóztatás, valamint a kartellárak milyen mérhetetlenül súlyos csapásként neheztedek a tőketartalékkal nem rendelkező mezőgazdaságra, akkor látjuk meg valódi képében, ha a pénzünk értékének állandósulása óta folytatott pénzügyi politikánknak a mezőgazdaságra való egyenesen pusztító hatását s ennek eredményeként a mezőgazdaság eladósodását figyelembe vesszük.

— Ugyanis a két első baj is végeredményben pénzügyi kérdéssé alakult, mert sem az állam, sem a kartell nem azt mondta: add át a termelésnek olyan részét, amelyet azelőtt átadtál a magas árak idején közterhekre és iparcikkekre.

— Hiszen, ha így lett volna, nem fordult volna ilyen kritikusra a mezőgazdaság helyzete még a közben bekövetkezett világválság miatt sem.

Élelmiszerbőség mellett éheznek a föld népe

— Bekövetkezett az az állapot, hogy élelmiszer bőség mellett nagyon sok helyen nemcsak a földmunkás, de még a kisgazdák egyrésze sem tud még kenyérrrel sem jóllakni.

— Reám a legenyhébben szólva, különösen hat ilyen viszonyok között az a minduntalan megújuló kormánykijelentés, hogy pénzünk értéke stabil, mikor ez a stabilitás a magyar földművelő népnek vagyomból való gyors mobilizálását, kiforgatását és végeredményben az egész gazdasági és nemzeti életünk összeomlását fogja eredményezni.

— Hiszen a pénznek és a pénzügyi igazgatásnak csak eszköznek kell lenni egy ország gazdasági jólétének előmozdítására, erejének kifejtésére, de nem lehetett a minden életet elsorvasztó rablás legbiztosabb eszköze, amelynek segítségével a pénz birtokosai ugyanazzal a pénztökével, amely 1926-ban, tehát 7 év-

A GYLKOS ARANY!

— Anglia kiváló gazdasági szakértője Winston Churchill pedig azt mondja, hogy az esztelen arany halmozással a világ értékmérőjét meghamisították, ezáltal minden árunak arányban kifejezett értéke ugyanazon arányban, szerint 70 százalékkal esett, a válóságban 70 százalékkal emelkedett és megsemmisüléssel fenyegeti az adóst és hitelezőt egyaránt.

— De magyar pénzügyi szakember is Koós Zoltán felsőházi tag a Magyar Szövetkezetek Szövetségének 1932. novem-

Ha jól és megbízhatóan akar bútort vásárolni, keresse fel bizalommal 50 év óta fennálló KILLER EDE butor üzemét DEBRECEN, Piac ucca 68. sz.

sági termelésünk árnívójához igazodjék?

— Csakhogy nem ez történt, hanem az, hogy

ugy az állam, mint a kartellek a világ meghamisított értékmérőjének az arany alapján álló mérő pénzügyi politikánk folytatása mellett annyit követeltek és követelnek pengőben, amennyi pengőt most csak 2-3-szor annyi termésből és állatából tudna kiárulni, mivel pedig a föld hozamát háromszorosa emelni sem abszolút értékben sem ugyanannyi termelési költség mellett nem lehet, a nemzetgazdaságunk alapját képező gazdaság megszűnt jövedelmező foglalkozásnak lenni.

Bekövetkezett a mezőgazdaság hihetetlen gyors eladósodása, elszegényedése, amelyet meggyorsítottak egyes vidéken megújuló elemi csapások sorozata. Bekövetkezett az a hihetetlen állapot, hogy

a magyar földműves, aki mindig szerelmese volt a földnek, kénytelen lesz ettől megszabadulni, ha nem akarja, hogy a most folyó pénzügyi hajza ne csak vagyónától, hanem esztől is megfoszsa.

vel ezelőtt csak 929 millió az akkori érték mellett a nemzeti vagyonnak csak 3 százaléka volt, rövidesen az egész országot mindenestől megvehessék.

— A nemzetek szövetségének keretében működő pénzügy bizottság arany bizottsága leszögezte ugyan magát az aranyfedezeti pénzrendszer mellett, azonban a bizottság elnöke Albert Janseen és Henry Strakosch a kiváló közgazdász ellenkező véleményen voltak és a többek közt azt mondták, hogy

az arany standard mechanikai fenntartása a békebeli felfogás mellett a termelésnek és kereskedelemnek olyan nagyfokú visszafejlődését eredményezi, amely lehetetlenné teszi a ma élő népességnek eltartását, ugyanazon a földön, ahol még tegnap bőven élt, ami által egész civilizációnk létében rendül meg.

ber 10-i közgyűlésén tartott beszédében azt mondta, hogy „míg a pénz (arany) vásárló ereje a világpiacon 1928. szeptember 1-től 1931 december 31-ig 100 százalékról 141 százalékra emelkedett, a magyar gazdára nézve ez legalább 200 százalékra emelkedett 1932. augusztus 31-ig.

— Ezeknek a felfogásoknak látszik igazat adni az élet, mikor azt látjuk, hogy

azok az államok, ahol már a gaz-

dasági válsággal együttjáró szociális feszültség súlyos veszedelemekkel fenyeget, egymásután tértek el az aranyalaptól és nálunk is csak a legerőszakosabb eszközökkel lehetett azon megmaradni, sőt valójában még így sem, jóllehet minden más vagyónértéket, munkát és talán jövőnket is kénytelenek vagyunk feláldozni a a pénztökések érdekeinek megvédésére.

— A pénz csak addig stabil, amíg külföldi és belső nemzetgazdasági életünk

1922-ben még csak 105 millió pengő volt a földteher, most pedig már 2000 milliárdnál is több

Ennek a helyzetnek az elmaradhatatlan következménye volt a mezőgazdaság gyors eladósodása, hogy ez milyen mértékben szaporodott és viselése milyen elviselhetetlen teherre vált a következő adatokkal világított rá: 1925-ben még 109 millió volt a föld terhe, 1928-ban 1034 millió, 1929-ben 1587 millió, 1930-ban 1844 millió, 1931-ben 2038 millió, hogy ezen teher kamata a föld hozadékát milyen rendkívüli módon vette igénybe, csak megemlítem, hogy 1928-ban a kamat 94,8 millió pengő volt, ezt ki lehetett fizetni 3,8 millió q búzával, 1929-ben 121 millió pengő, ezt már 6,3 millió q búzával, míg az 1931. évi 155,5 millió kamatterhet az akkori árak mellett 11,4 millió q búzával volt egyenértékű.

— Hogy nem minden gazda van eladósodva, ebből nem lehet azt megállapítani, hogy az eladósodottak könnyelműek voltak.

— Nem kell látnoki tehetség annak a

Miért adósodott el a gazda?

— Ezt csinálta az eladósodott gazdaközönség túlnyomó része. Adósságból fedezte a veszteséges termelés költségeit és meg lehet állapítani, hogy

az elmúlt 7 évben még elsőrendű vidéki pénzintézetektől felvett kölcsönök után is a stabil pénznek megfelelő normális kamatot felülmúló rendkívül magas kamatban a kölcsönvető tőke 60-70 százalékát visszafizette az adós gazda.

— Mig kisebb részének a pusztulását az okozta, hogy a használatra kölcsönvett pénztöken vásárolt ingatlan, vagy eszközölt beruházás értéke az ő kezében felére, harmadára csökkent, jövedel-

Amíg a gazda tönkremegy, addig a kartellek és pénztökések egyre gyarapodnak

— És ugyanakkor a másik oldalon, a pénztökések és a kartellek oldalán mit látunk? Tőkéjük értéke nemcsak nem csökkent, sőt azzal ma minden más vagyomból kétszer, háromszor annyit vehetnek, dus kamatokat élveztek eddig, a jól értesültek a bankzárlat előtt tőkéjüket külföldre vitték, azt csak kis mérték jelentették be a Nemzeti Banknak, a záloglevelek vásárlásával horribilis hasznot szereztek.

minden viszonylatában egyforma az értéke és csak ha stabil, akkor nyugodt a gazdasági élet.

— Ha pedig mesterségesen vagy felemeljük, vagy leszoritjuk az értékét, ez a gazdasági élet megrázkódtatására vezet.

— Minél erőszakosabb eszközöket alkalmazunk, annál súlyosabb a megrázkódtatás.

— Nálunk a pénzügyi élet, mint fentebb láttuk felemelték, vagy ha úgy tesszük a pénz értéke megmaradt változatlanul, midőn a nemzetgazdaságunk alapját alkotó mezőgazdaság tőkeértéke és ennek minden termelvénye felére, harmadára csökkent és a mezőgazdaságtól ebben a változatlan értékű vagy felemelt értékű pénzben való teljesítést kívánt azóta az állam, a nagyipar és hitelező, — míg a pengő értékének és a pénztöke veszedelmének a terhét teljesen a mezőgazd. hártották át az arany pengő rendelettel és kötött deviza gazdálkodással.

megállapításához, hogy

ha így maradnak a viszonyok, a pusztulás nem áll meg, elpusztul az egész mezőgazdaságunk, utána a többi termelési águnk és a tőke is, amelynek túlnyomó részét, mint nálunk főtermelési ág a mezőgazdaság termelte ki,

minden ellenkező tendenciózus megállapítás ellenére is csak elvették tőle erőszakosan és az egyenlő elbánás elvét teljesen félre dobva. Jövedelem nélkül, sőt veszteséges termelést csak a nagyon felemésztésével lehet folytatni, csak ebből lehet a közterheket viselni, amelyek csak kis részben folynak vissza a mezőgazda adózóhoz, csak a vagyomból lehet ilyen esetben megfizetni az elsőrendű szükségleti és mezőgazdasági termelés folytatásánál nélkülözhetetlen iparcikkeket, de addig, amíg a vagyomból telik.

met nem hoz, mint neki az eredeti összeg után teljes arany értékben kellett a magas kamatot fizetni.

— A még el nem adósodott gazdánál, mivel nem is kap már hitelt, veszteséges termelés esetén, most már a gyors elszegényedés veszedelemé áll fenn.

Ezek a gazdaság élő és holt felszerelését és minden megmozgatható értéküket kótyavetyélik el és minden a különben a termés fokozását biztosító munkát és befektetést elkerülnek a nemzeti termelésünk rovására, előidézve a mezőgazdaság munkanélküliség ijjesztő növekedését és a mezőgazdaságból élő kisipar tönkrejutását.

A kötött deviza gazdálkodás mellett a pengő külső és belső vásárló erejének kihasználásával óriási nemzeti ajándékot élveznek és az ő tulajdonukat képező készpénztöke vértelme minden erőszakos intézkedés megtörtént és a pengő belső értékének megtartásáért hozandó minden áldozatot a mezőgazdaságra hártanak át.

— A mezőgazdaság mindezeket az ál-

laspontokat idáig azt lehet mondani, némán türe és a nemzeti jövőnk érdekében a közrend fenntartásáért felbecsülhetetlen szolgálatot tett azáltal, hogy vagyonát is feláldozva folytatta a veszteséges termelést és így az ő elpusztulása folytán volt idáig lehetséges a népnyomorgó széles rétegeinek az olcsó tengeri és burgonyán való tengődése.

A Mezőgazdasági Kamara határozati javaslata a gazdaadósságok rendezésére

— Az ország egész mezőgazdasági népességének a törvényes alapon képviselő Országos Mezőgazdasági Kamara a gazdaadósságok kérdésével foglalkozva lezsegette álláspontját a következő határozati javaslat mellett:

Előrebocsátva, hogy célunk minden egyes gazdaexistencia megmentése, a gazdaságot eddig is ért igazságtalanságok leltő helyrehozása, a gazdálkodás folyamatosságának biztosítása, a további rombolások és fölös költségek okozásának elhárítása: a gazdaadósságok átmeneti rendezésére a következőket tartjuk elengedhetetlenül szükségesnek és mulhatatlanul keresztülvendőknek:

1. A kamatszolgáltatás mérve a végleges rendezésig akként szabályozandó, hogy az a birtok tiszta hozamával arányban álljon, bármekkora is legyen a birtok elterhelése.

Az az adós, aki az előbbieket szerint kamatszolgáltatási kötelezettségének eleget tesz, avagy igazolja, hogy önhibáján kívül elemi károsodás folytán kötelezett-

— De most fordulat előtt állunk, tovább nem folytathatja ezt a termelést, de másrésztől fel akarják számoltatni, eddigi hűség munkája után kezébe adni a koldusbotot.

— Ezért jött el a mezőgazdasági adósságok rendezésének tovább el nem odázható kérdése.

ségét teljesíteni képtelen, sem per, sem végrehajtás eljárás felüggesztendő. — A meghozandó intézkedésig lejárt annuitások és kamatok tőkésítendőek és ennek behajtása a végleges rendezésig perlés útján nem szorgalmazható és e címen az adóssal szemben behajtási költség nem érvényesíthető. — Ezek a korlátozások vonatkoznak az altruista és záloglevél kibocsátó intézetekre is és pedig úgy a rövidlejáratu, mint a hosszú lejáratu törlesztéses kölcsönökre is visszamenőleg.

A kormány minden erejével hasonod, hogy az altruista és záloglevél kibocsátó intézeteknél fennálló bekebelezett záloglevél kölcsönök záloglevelekben visszafizethetők legyenek

és az érdekelt intézetek az ily módon való visszafizetés elfogadására köteleztesenek.

2. Az adósságok végleges rendezésére, amelyet felette sürgősnek tartunk, olyan intézkedések szükségesek, amelyek a terhek tőke összegét arányba hozzák a me-

zőgazdasági terményeknek a rendezés időpontjában érvényes értékével.

3. Azokra az adóssokra vonatkozólag pedig, akiknek a helyzetét a 2. pontban említett általános intézkedés sem oldja meg,

elengedhetetlen szükségét látjuk a kényszerjegyzési eljárás bevezetésének és e célból az egyéni elbírálás lehetővé tétele szempontjából azonnal felállítandóknak tartjuk egy központi összekötő szerv irányítása mellett önállóan működő és kerületi mezőgazdasági kamaraként megszervezendő Gazdák Országos Hitelvédő EGYLETÉT, kapcsolatban az egyidejűleg életrehozandó teherrendezési vegyes bírósággal, amelynek hatáskörébe fog tartozni a szükséghez képest megalakítandó örökhasznbér, illetve járadék birtok engedélyezése.

5. Szükségesnek tartjuk a G. O. H. E.

Fel kell szabadítani a föld népét a pénz keserves rabságából

— Nekünk mostan

a mult keserű tapasztalatain okulni kell, a közéletünk tisztaságát kérelmelhetetlen erős kézzel helyre kell állítani és véget vetni annak a gazdaságpolitikai elgondolásoknak, amelyek idáig pusztították a nemzet erejét és fel kell szabadítani a magyar föld becstelens munkás népét a pénz keserves rabságából.

Mert csak testben lélekben erős, megújított nemzedék dolgozhatik igazán

FIGYELEM!
Villatelek, villamoshoz közel igen olcsó árban előnyös feltételek mellett
ELADÓ.
GALAMBOS SÁNDOR
Ferenc József ut 43.

központi irányító szervének azonnali megalakítását, melynek hivatása lesz a kerületi gazdakamaraként működő G. O. H. E. mielőbbi megszervezése, hogy ezek a gazdaadósságok végleges és mikénti rendezésénél már a kormány rendelkezésére álljanak.

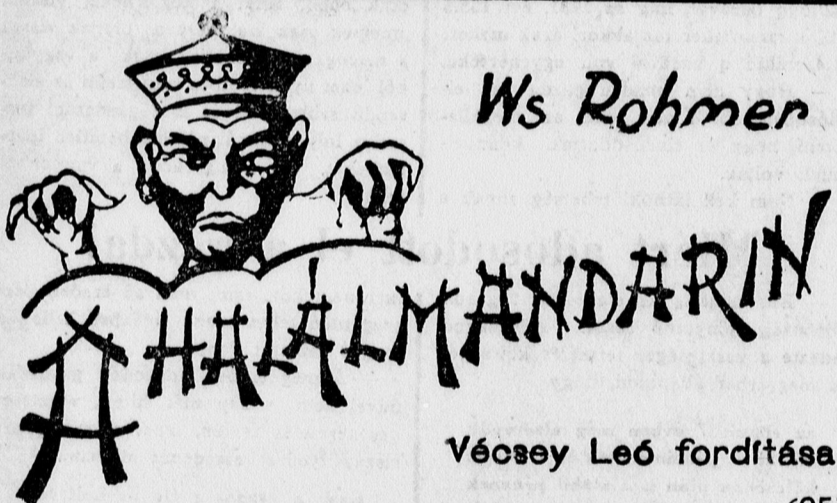
6. Földvásárló szervnek életrehozása ellen határozottan tiltakozunk.

7. A fenti gazdavidelmi intézkedések a haszonbérletre is megfelelően alkalmazandók.

— De ez csak a multa nézve igyekszik jót tenni az elkövetett gazdaságpolitikai hibák és igazságtalanságok szomorú eredményét.

eredménytel a legszentebb feladatunkon, hogy őseink elrablott szent örökségét visszaszerezhessük.
— Mivel a beszédben elmondottak alapján a kormány eddigi működésével ennek feltételeit nem lágtom biztosítva, a költségvetést el nem fogadom.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FUGGETLEN UJSAG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZIBE SZÜKSÉGLETEIT.

Vécsey Leó fordítása

(25)

Kivertem a pipámat a kandallóba.
— Eppen itt a bökköny — mondtam.

— Mindig ilyen titkokkal állunk szemben — felelte Smith. — Mit akarnak ezek itt? Az az ember a vonatban, azzal a dobozzal a kezében... mi lehetett benne? Azután a zöld szempár megjelenése ma este. Nem Fu-Manchu két szeme volt az? Talán valami egészen különös támadást terveznek... valami olyat, amihez szükségük van a házigazda jelenlétére is?

— Fu-Manchu megakadályozhatja Eltham elutazását anélkül, hogy meg kellene ölnie őt.

— Ez igaz. Valószínűleg utasítása is van arra, hogy csinálja bányák vele. De Isten legyen irgalmas ahhoz, aki a kínaiak környékletére szorult!

XV. FEJEZET.

Az éjfélüldözés.

Jó későre járt az idő, amikor a beszélgetés után bementem a szo-

bámba. De le sem vetköttem, csak éppen újra megtörttem a pipámat és leültem a nyitott ablak mellé. Mióta szembenéztem egyszer a kínai doktorral, arcának emléke, zöld szemének kísértete sohasem hagyott el többé. Nem valami kellemes volt az a gondolat, hogy ebben a percben talán itt lehet valahol a közelben.

A házőrző szelindek szinte szakadatlanul ugattak...

Mikor Redmoat-ban már minden egyéb elcsendesedett, a kutya vésszes ugatása még mindig hangzott az éjszakában, mint valami fenyegető intés. Ott ültem és kinéztem a lejtős kertre, ahol a sűrűség úgy hatott, mint fekete sziget egy zöld lapon. A hold tiszta, felhőtlen égen uszott tova, a levegő meleg volt és telítve a vidék kellemes illataival.

Abban a sűrűségben leltem Denby kutyája hirtelen halálát... ott tünt el az a titokzatos valami, amit Miss Eltham látott. Vajjon micsoda ret-

tenetes titok rejlik ott?

Caesar e pillanatban elhallgatott. Mint ahogy az óra ketyegésének megszűntére néha felbred az alvó ember, ennek a távoli ugatásnak a hirtelen elnémulása egyszerre felrázott engem is komor képzelődéseimből.

A holdfényben ránéztem órámra. Tizenkét perccel mult el éjfél.

Amint visszatettem az órámat, a kutya hirtelen újra rákezdte, de most már valami határozott haraggal, rettentő dühvel. Üvöltött és morgott, olyan módon, ahogyan még soha életemben nem hallottam. A láncát annyira rángatta, hogy szinte idehallatszott az épület rázkódása, amihez hozzákötötték. Felálltam és kihajoltam az ablakon, hogy megláthassam a ház sarkát; akkor történt, hogy a kutya végre elszabadította magát.

Rekedt morgással ugrott egyet és hallottam, amint súlyos teste nekiütődik a fából épült falnak. Utána valami különös, hörgő kiáltás hangzott... a kutya morgása elhalt a ház háta mögött. Csönd! De az a hörgő, furcsa kiáltás nem a kutya torkából jött! Mit üldözhetett hát a kutya?

Hogy rejtélyes ellenfele hol suhanhatott be a sűrűségbe, nem tudom. Csak annyi bizonyos, hogy semmit sem láttam mindaddig, amíg Caesar karcsu este át nem repült a kertben és a hatalmas állat recsegve és ropogva bele nem zuhant a sűrű bokrok közé.

Kissé jobbra tölem, fölöttem halk hangot hallottam, amiből megsejtettem, hogy nem én vagyok az egyetlen szemlélője a jelenetnek.

Még jobban kihajoltam az ablakon.

— Ön az, Miss Eltham? — kérdeztem.

— Oh, dr. Petrie! — mondta. — Ugy örülök, hogy ön is ébren van. Nem csinálhatunk semmit? Caesart biztosan megölik!

— Nem látta, hogy mit kergetett?

— Nem! — kiáltott vissza a lány. És hallottam, hogy egyszerre hangosan lihegve lélegzett, mert ebben a percben különös alak futott át a kertben. Kék hálóköpenybe öltözött férfi volt, aki magasan tartott maga előtt egy lámpást, jobbjaiban pedig revolvért szorongatott. Eppen mikor felismertem benne Mr. Eltham-t, gyorsan eltűnt a sűrűségben, a kutyája nyomában.

És most új meglepetésként egyszerre Nayland Smith hangja hallatszott:

— Jöjjön vissza! Jöjjön vissza, Eltham!

Kirohantam a folyosóra, azután le a lépcsőkön. Az első ajtó nyitva volt. Borzalmas küzdelem zaja hallatszott a sűrűségből, a szelindek és valami másnak a küzdelme. A kertben Smith-el találkoztam, aki szintén teljesen fel volt öltözve. Eppen akkor ugrott le egy első emeleti ablakból.

— Az az ember megőrült! — kiáltotta. — Ki tudja, micsoda veszedelem van ott! Nem szabad letérnie egyedül mennie!

Együtt szaladtunk Eltham lámpásának táncoló fényfoltja után. A küzdelem zaja hirtelen megszűnt.

(Folytatjuk.)

EN GARDE

EX OCCIDENTE LUX?

A klasszikus ókor költészetének, tudományának, filozófiájának s talán miszticizmusának is egyik legkövetesebb kifejező erejű tapasztalati igazsága ez a pregnáns mondat: Keletről jön a világosság. A kereszténység Krisztussal példátlan hitelességet kölcsönzött e jelmondatnak, olyan hitelességet, amely kétezer évig tudta uralma alatt tartani a lelkeket. A pogány mondatból profécia lett, keresztény divináció. Ezt a jelentő ségét meg is őrizte mindmáig, noha a szintén keletről csapkodó bolsevizmus erősen próbára tette a mondat igazságába vetett hitet. Világos azonban, hogy a bolsevizmus egyáltalán nem keleti produktum, hanem csak emigrációban van ott, emigrációban, amely Frankfurtból indult ki s Párison, Londonon, Svájcban át akklimatizálódott Oroszországban. A nagy francia forradalom óta a hitlerizmus a második szellemi (?) mozgalom, amely megkísérli, hogy elvesse a régi igazságot: Ex oriente lux s helyébe új jelmondatot ültessen: Ex occidente lux! Nyugatról jön a világosság. Immár nálunk is vannak, akik hitet tesznek, helyesebben hitet szeretnének tenni az új igazság mellett s mindenáron azt akarják behúztatni nekünk, szegény tudatlanoknak, hogy fel kell cserélnünk a keletről kétezer év előtt ajándékul nyert csodálatos fényt a nyugatról jövőért, mert egyedül e nyugati fény biztosíthatja számunkra a boldogság teljességét. Brutálisan fogalmazva azt kívánják tőlünk, hogy a Krisztus-szakállt cseréljük fel a Hitler-bajusszal. (Notabene Hitler-bajusz: árja embertől igazán megmondhatatlanul olyan gyanús eredetű körülmények között.) Persze, az izlések különbözők, de a magam részéről esztétikailag előnyben részesítem a Krisztus-szakállt a Hitler-bajusszal szemben s talán nem túlzás, ha azt mondom, hogy legalább akkora differencia van a két fény, a keletről és a nyugatról érkező közt is.

ÚJ JANICSÁRSÁG

Begtas dervisnek a Paradicsom tubafái alatt hurikkal ölelkező boldog lelkét bizonyára büszke önérzettel tölti el, hogy módszerének késő századok után diadalmas és illusztris követője akadt Hitler kancellár személyében. Néhai, dicső emlékezetű Begtas atya ugyanis a gyaurok elrabolt gyermekeiből alakította meg az ozmán hadsereg élcsapatát, a janicsárságot, a „Begtas kertjének virágait”, ahogy a török népdal becézte őket. Hitler is ilyesmit tervez, ha a híradásnak hinni lehet. A náci elveszik a nem kívánatos, pogány szülők-től gyermekeiket és új janicsárokat nevelnek belőlük, olyan nemzedéket, amilyenre a jövő Németországnak szüksége van. Ebben benne van az is, hogy Hitlerék a maguk Németországot tartják a jövő Németországnak és csalahatlan biztonsággal előrelátják, vagy legalább is előrelátni vélik, milyen nemzedékekre lesz szüksége Németországnak ötven esztendő múlva. Boldog önbizalom. Mi azonban őszintén bevalljuk, hogy már azt is igen nagy teljesítménynek tartjuk, ha Hitlerék jóstehetsége csak egy egyetlen év távolságáig beválik, ha beigazolást nyer, hogy Németország egy év múlva valóban olyan lesz, amilyennek az új váteszek elképzelték.

Ecoicizáció

— THOMAS MANN-NAK AJANLOM —

Költő ne félj ha fölzendült tömegben
vad láрма fojtja el szelíd dalod.
Dalolj dalolj viharból ércesebben
mert szent és áldott most a te dalod.
Az ember vagy te farkasok hadában
a vérző ember aki küzd remél...
Fejed körül már vértanu-sugár van
és szájjaddal az Egyisten beszél.

Csak szegjenek tört meztelen szívednek
csak nyissák rád a tömlőc ajtaját
dalold tovább a kövévált szíveknek
a szent ígét a hitvallók dalát.
Amíg szívednek egy csepp vére birja
amíg torkodban egy hangszál remeg,
dalold, kiáltsd siket fülükbe, sirva:
Ó emberek... nem vagytok emberek!

Ó emberek... hát golgotát ezért tűrt
két ezredév előtt az Ur fia
hogy embernek az emberek kezétől
fűszálként kell még mindig hullnia?
Hát nem lesz itt elég az embervérből
míg úgy nem árad mint a tengerek?
Hisz már a föld is feljajdul a mélyből:
Ó emberek... nem vagytok emberek!

Költő dalolj a fölzendült tömegben
te nem vagy egyedül költő, ne félj.
Dalolj dalolj viharból ércesebben
mert szájjaddal az Erős Ur beszél.
S ha homlokod halálos ütleg érte
vesd égre még utólszor tört szemed
s mondd Krisztussal: Uram bocsáss meg érte
hisz nem tudják hogy mit cselekszenek.

GÁCS DEMETER.

Drámai diskurzus

egy ideális futballista feleségével,
aki igazán nem tehet arról,
hogy Nyugat tönkrevverte Keletet

Az idealizmus ebben a rossz világban sem halt meg egészen. Akadnak még rajongók, akiket izgat az erkölcsi siker, amelyért áldozatot is tudnak hozni.

Történetünk hőse egy fiatalasszony, egy ugyancsak fiatal amatőr futballista felesége. Alig néhány hetes házasság.

Bevezetés: a fiatal, de sok dicsőséget megért futballista, aki önhibáján kívül hosszú kényszerpihenőre volt kárhoztatva, pár hónapi aktivitás után ismét bekerült a válogatott csapatba. Abba a válogatott csapatba, amely Nyugat ellen küzdött és mint a nap, Nyugaton le is áldozott.

Szin: a szerkesztőségi helyiség, ahol vasárnap este állandóan csilingel a telefon, sokan érdeklődnek sporteredmények iránt. Lázasan gyors munka folyik, ilyenkor nincsenek szívesen látott vendégek, minden perc drága. Még a telefonkérdésködések nagyrésze is válasz nélkül marad.

Ezt az ideges munkát a Nyugat—Kelet mérkőzés estéjén egy hölgylátogató zavarja meg. Csinos, jól öltözött fiatal nő keresi a szerkesztőt. Bátran belép, hiszen, de idegesen érdeklődik a Nyugat—Kelet mérkőzés eredménye iránt.

— Kérem szépen mi az eredmény?
— A Somogy győzött az osztályozón 3:0-ra.

— Nyugat győzött 4:0 arányban.

— Jaj Istenem! És egy gólt sem rúgtunk? — kérdi egyre idegesebben, sőt kétségbeesetten a sportlány.

— Még egy felet sem. De miért érdeklis annyira e za mérkőzés és az eredmény?

— Csak érdekel — feleli lesujtva. — És ki volt jó?

— Az összes nyugati játékosok jók voltak.

— Hát a keletiek?

— Azok rosszabbak voltak. Csak 2—3 játékos állta meg helyét. (Nevek következnének.)

— És a többiek nagyon leégtek?

— Még annál is jobban. Nem is találkoztak a labdával.

— iK égett le legjobban?

— Ezt már nehéz megállapítani. Egyik rosszabb volt, mint a másik.

— Hát X. játékosról mit adtak le telefonon?

— Miért érdeklis annyira X. játékos?

— Én kérem a felesége vagyok, de ne tessék megmondani, hogy itt voltam.

— Őszintén felolvashatom, de bizony ez nem hízélgő. (A kritika szösz szerint igen lesujtó.)

— Pedig most olyan. M kondícióban van.

— A házasság eleinte nem használ a kondíciónak — vetette ellen a szerkesztő.

— Dehogyan nem. Ugy vigyáztam rá, egész héten diétára kényszerítettem. Mióta megnősült már 3 kilót hizott, de még ugyanannyit kell neki hizni. Nem nyugszom addig.

— Hát ez igazán szép, hogy így vigyáz a férjére. Annyira szereti a futballt?

Háromemeletes társas bérházban

mely május hó elsején FÜVÉSZKERT UCCA 9. SZÁM ALATT ELKÉSZÜLT:

egy kétszobás,
két hámszobás,
egy négyszobás

lakás még leköthető. :: Érdeklődőknek DÁVIDHÁZY KÁLMÁN okl. építész, Fűvészkert u. 9 szám alatt, delután 3—5 óra között rendelkezésre áll.

— Azelőtt Bocskay-párti voltam, de kolok. Ma is voltam a templomban és most már csak az uram csapataért drukkerem a jó Istent, hogy Kelet csapata győzzön.

— Ha a csapat jobban játszik, az imádság is többet használ.

— Még szerencse patkót is tettem az uram cipőjébe, de úgy látszik, ez sem segített. Azután meg ígértem neki egy gólt egy 5 pengős selymnyakkendő. Mos e től is eszesett.

— Egy selymnyakkendőért pedig érdemes gólt lőni. Volt egy lövése, alig pár centiméterrel ment el a labda a kapuléc mellett — próbálta a szerkesztő a kétségbeesett asszonykát vigasztalni.

— Legalább már bement volna!

Most biztosan nagyon letetszik látni az ujságban.

— Én csak azt irhatom, amit telefonon kaptak. Legfeljebb enyhébb kifejezést használok — ígértem.

— Jaj, ne tessék nagyon bántani. Ugy sem akar tovább játszani, csak 5 évig. Lesz még ő jobb is, de sokáig pihent és egy kicsit kijött a játékból. Majd visszanyeri formáját. És azért lehet még válogatott?

— De még mennyire. Turai is hány-szor leég, mégis mindig válogatott.

— De Nagyon kérem, ne mondja meg az uramnak, hogy itt voltam. Meghargadna érte. És ne tessék lerántani, ne vegyék el a kedvét! — esengett szegényke.

Mindent megígértem. Olyan megható volt a fiatalasszony férje iránti ragaszkodása, bátorsága, amellyel egy ismeretlen helyre beállított és őszintesége, ahogyan mindent elmondott és szívét kiöntötte, ennek nem lehetett ellenállni.

Összeszedtem minden tudományomat és olyan kifejezéseket, jelzőket válogattam ki, hogy a kritika lényegét meghagyva se okozzék fájdalmat ennek a bájos asszonykának.

Igéretemet pedig betartottam, a látogatásról és diskurzusról egy szót sem szóltam senkinek. De megírtam, mert meg kellett írnom. Bűn lett volna nem megírni. Lássam mindenki, mire képes az igazi szerelem.

Bocsánatot kell kérnem azonban önagságától, hogy élethűen megírtam ezt a kedves kis epizódot és ha netalán kellemetlensége származnék belőle, az összes ódiumokat hajlandó vagyok viselni.

Ha pedig a férj feleségére ismerne történetünk hősnőjében, ne nehezteljen rá, mert éppen az ellenkezőjét érdemli: legyen boldog, hogy ilyen aranyos, ragaszkodó és férjéért minden áldozatra kész felesége van. Becsülje meg, mert az ilyen feleség bizony Isten megérdemli.

(L. L.)

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

laspontokat idáig azt lehet mondani, némán türe és a nemzeti jövőnk érdekében a közrend fennmaradásáért felbecsülhetetlen szolgálatot tett azáltal, hogy vagyonát is feláldozva folytatta a veszteséges termelést és így az ő elpusztulása folytán volt idáig lehetséges a nép nyomorgó széles rétegének az olcsó tengeri és burgonyán való tengődése.

A Mezőgazdasági Kamara határozati javaslata a gazdaadósságok rendezésére

— Az ország egész mezőgazdasági népességének a törvényes alapon képviselő Országos Mezőgazdasági Kamara a gazdaadósságok kérdésével foglalkozva leszegezte álláspontját a következő határozati javaslat mellett:

Előrebocsátva, hogy célunk minden egyes gazdaexistencia megmentése, a gazdaságot eddig is ért igazságtalanságok leltő helyrehozása, a gazdálkodás folyamatosságának biztosítása, a további rombolások és fölös költségek okozásának elhárítása: a gazdaadósságok átmeneti rendezésére a következőket tartjuk elengedhetetlenül szükségesnek és multhatatlanul kereshetőknek:

1. A kamatszolgáltatás mérve a végleges rendezésig akként szabályozandó, hogy az a birtok tiszta hozamával arányban álljon, bármekkora is legyen a birtok elterhelése.

Az az adós, aki az előbbiek szerint kamatszolgáltatási kötelezettségének eleget tesz, avagy igazolja, hogy önhibáján kívül elemi károsodás folytán kötelezett-

— De most fordulat előtt állunk, tovább nem folytathatja ezt a termelést, de másrésztől fel akarják számoltatni, eddigi hűséges munkája után kezébe adni a koldusbotot.

— Ezért jött el a mezőgazdasági adósságok rendezésének tovább el nem odázható kérdése.

ségét teljesíteni képtelen, sem per, sem végrehajtás eljárás felfüggesztendő. — A meghozandó intézkedésig lejárt annuitások és kamatok tőkésítendőik és ennek behajtása a végleges rendezésig perlés útján nem szorgalmazható és e címen az adóssal szemben behajtási költség nem érvényesíthető. — Ezek a korlátozások vonatkoznak az altruista és záloglevél kibocsátó intézetekre is és pedig úgy a rövidlejáratu, mint a hosszú lejáratu törlesztéses kölcsönökre is visszamenőleg.

A kormány minden erejével hason oda, hogy az altruista és záloglevél kibocsátó intézeteknél fennálló bekebelezett záloglevél kölcsönök záloglevelekben visszafizethetők legyenek

és az érdekelt intézetek az ily módon való visszafizetés elfogadására köteleztesse.

2. Az adósságok végleges rendezésére, amelyet felette sürgősnek tartunk, olyan intézkedések szükségesek, amelyek a terhek töké összegét arányba hozzák a me-

zőgazdasági terményeknek a rendezés időpontjában érvényes értékével.

3. Azokra az adóssokra vonatkozólag pedig, akiknek a helyzetét a 2. pontban említett általános intézkedés sem oldja meg,

elengedhetetlen szükségét látjuk a kényszerjegyzési eljárás bevezetésének és e célból az egyéni elbírálás lehetővé tétele szempontjából azonnal felállítandónak tartjuk egy központi összekötő szerv irányítása mellett önállóan működő és kerületi mezőgazdasági kamaránként megszervezendő Gazdák Országos Hitelvédő Egyesületét, kapcsolatban az egyidejűleg életrehívandó teherrendezési vegyes bírósággal, amelynek hatáskörébe fog tartozni a szükséghez képest megalakítandó örökhaszonbér, illetve járadék birtok engedélyezése.

5. Szükségesnek tartjuk a G. O. H. E.

Fel kell szabadítani a föld népét a pénz keserves rabságából

— Nekünk mostan

a mult keserű tapasztalataink okolnival kell, a közéletünk tisztaságát kérelmekkel erősen közel helyre kell állítani és véget vetni annak a gazdaságpolitikai elgondolásoknak, amelyek idáig pusztították a nemzet erejét és fel kell szabadítani a magyar föld keserves munkás népét a pénz keserves rabságából.

Mert csak testben lélekben erős, megújodott nemzetünk dolgozhatik igazán

FIGYELEM!

Villatelek, villamoshoz közel igen olcsó árban előnyös feltételek mellett

ELADÓ.

GALAMBOS SÁNDOR

Ferenc József ut 43.

központi irányító szervének azonnali megalakítását, melynek hivatása lesz a kerületi gazdakamaránként működő G. O. H. E. mielőbbi megszervezése, hogy ezek a gazdaadósságok végleges és mikénti rendezésénél már a kormány rendelkezésére álljanak.

6. Földvásárló szervnek életrehívása ellen határozottan tiltakozunk.

7. A fenti gazdavédelmi intézkedések a haszonbérlelőkre is megfelelően alkalmazandók.

— De ez csak a multa nézve igyekszik jóvátenni az elkövetett gazdaságpolitikai hibák és igazságtalanságok szomorú eredményét.

eredményrel a legszentebb feladatunkon, hogy őseink elrablott szent örökségét visszaszerezhesse.

— Mivel a beszédemben elmondottak alapján a kormány eddigi működésével ennek feltételeit nem látom biztosítva, a költségvetést el nem fogadom.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Ws Rohmer

HALAL MANDARIN

Vécsey Leó fordítása

(25)

Kivertem a pipámat a kandallóba. — Éppen itt a bökkenő — mondtam.

— Mindig ilyen titkokkal állunk szemben — felelte Smith. — Mit akarnak ezek itt? Az az ember a vonatban, azzal a dobozzal a kezében... mi lehetett benne? Azután a zöld szempár megjelenése ma este. Nem Fu-Manchu két szemé volt az? Talán valami egészen különös támadást terveznek... valami olyat, amihez szükségük van a házigazda jelenlétére is?

— Fu-Manchu megakadályozhatja Eltham elutazását anélkül, hogy meg kellene ölnie őt.

— Ez igaz. Valószínűleg utasítása is van arra, hogy csinján bánják vele. De Isten legyen irgalmas ahhoz, aki a kínaiak könyörületére szorul!

XV. FEJEZET.

Az éjfélüldözés.

Jó későre járt az idő, amikor a beszélgetés után bementem a szo-

bámba. De le sem vetkőztem, csak éppen újra megtömtem a pipámat és leültem a nyitott ablak mellé. Mióta szembenéztem egyszer a kínai doktorral, arcának emléke, zöld szemének kísértete sohasem hagyott el többé. Nem valami kellemes volt az a gondolat, hogy ebben a percben talán itt lehet valahol a közelben.

A házőrző szelindek szinte szakadatlanul ugattak...

Mikor Redmoat-ban már minden egyéb elcsendesedett, a kutya vésses ugatása még mindig hangzott az éjszakában, mint valami fenyegető intés. Ott ültem és kinéztem a lejtős kertre, ahol a sűrűség úgy hatott, mint fekete sziget egy zöld lapon. A hold tiszta, felhőtlen égen uszott tova, a levegő meleg volt és telítve a vidék kellemes illataival.

Abban a sűrűségben leltem Denby kutyája hirtelen halálát... ott tünt el az a titokzatos valami, amit Miss Eltham látott. Vajjon micsoda ret-

tenetes titok rejlik ott?

Caesar e pillanatban elhallgatott. Mint ahogy az óra ketyegésének megszűntére néha felébred az alvó ember, ennek a távoli ugatásnak a hirtelen elnémulása egyszerre felrázott engem is komor képzelődéseimből.

A holdfényben ránéztem órámrá. Tizenkét perccel mult el éjfél.

Amint visszatettem az órámat, a kutya hirtelen újra rákezdte, de most már valami határozott haraggal, rettentő dühvel. Űvöltött és morgott, olyan módon, ahogyan még soha életemben nem hallottam. A láncát annyira rángatta, hogy szinte idehallatszott az épület rázkódása, amihez hozzákötötték. Felálltam és kihajoltam az ablakon, hogy megláthassam a ház sarkát; akkor történt, hogy a kutya végre elszabadította magát.

Rekedt morgással ugrott egyet és hallottam, amint súlyos teste nekiütődik a fából épült falnak. Utána valami különös, hörgő kiáltás hangzott... a kutya morgása elhalt a ház háta mögött. Csönd! De az a hörgő, furcsa kiáltás nem a kutya torkából jött! Mit üldözhetett hát a kutya?

Hogy rejtélyes ellenfele hol suhanhatott be a sűrűségbe, nem tudom. Csak annyi bizonyos, hogy semmit sem láttam mindaddig, amíg Caesar karcsu este át nem repült a kertben és a hatalmas állat recsegve és ropogva bele nem zuhant a sűrű bokrok közé.

Kissé jobbra tölem, fölöttem halk hangot hallottam, amiből megsejtettem, hogy nem én vagyok az egyetlen szemlélője a jelenetnek.

Még jobban kihajoltam az ablakon.

— Ön az, Miss Eltham? — kérdeztem.

— Oh, dr. Petrie! — mondta. — Ugy örülök, hogy ön is ébren van. Nem csinálhatunk semmit? Caesart biztosan megölik!

— Nem látta, hogy mit kergetett?

— Nem! — kiáltott vissza a lány. És hallottam, hogy egyszerre hangerősen lihegve lélegzett, mert ebben a percben különös alak futott át a kertben. Kék hálóköpenybe öltözött férfi volt, aki magasan tartott maga előtt egy lámpást, jobbábjában pedig revolvvert szorongatott. Éppen mikor felismertem benne Mr. Eltham-t, gyorsan eltűnt a sűrűségben, a kutyája nyomában.

És most új meglepetésként egyszerre Nayland Smith hangja hallatszott:

— Jöjjön vissza! Jöjjön vissza, Eltham!

Kirohantam a folyosóra, azután le a lépcsőkön. Az első ajtó nyitva volt. Borzalmas küzdelem zaja hallatszott a sűrűségből, a szelindek és valami másnak a küzdelme. A kertben Smith-el találkoztam, aki szintén teljesen fel volt öltözve. Éppen akkor ugrott le egy első emeleti ablakból.

— Az az ember megőrült! — kiáltotta. — Ki tudja, micsoda veszedelem van ott! Nem szabad lett volna egyedül mennie!

Együtt szaladtunk Eltham lámpásának táncoló fényfoltja után. A küzdelem zaja hirtelen megszűnt.

(Folytatjuk.)

EN GARDE

EX OCCIDENTE LUX?

A klasszikus ókor költészetének, tudományának, filozófiájának s talán miszticizmusának is egyik legtekélyesebb kifejező erejű tapasztalati igazsága ez a pregnáns mondat: Keletről jön a világosság. A kereszténység Krisztussal példátlan hitelességet kölcsönzött e jelmondatnak, olyan hitelességet, amely kétezer évig tudta uralma alatt tartani a lelkeket. A pogány mondatból profécia lett, keresztény divináció. Ezt a jelentő ségét meg is őrizte mindmáig, noha a szintén keletről csapkodó bolsevizmus erősen próbára tette a mondat igazságába vetett hitet. Világos azonban, hogy a bolsevizmus egyáltalán nem keleti produktum, hanem csak emigrációban van ott, emigrációban, amely Frankfurtból indult ki s Párison, Londonon, Svájcban át akklimatizálódott Oroszországban. A nagy francia forradalom óta a hitlerizmus a második szellemi (?) mozgalom, amely megkísérli, hogy elvesse a régi igazságot: Ex oriente lux s helyébe új jelmondatot ültessen: Ex occidente lux! Nyugatról jön a világosság. Immár nálunk is vannak, akik hitet tesznek, helyesebben hitet szeretnének tenni az új igazság mellett s mindenáron azt akarják behizosztatni nekünk, szegény tudatlanoknak, hogy fel kell cserélnünk a keletről kétezer év előtt ajándékol nyert csodálatos fényt a nyugatról jövőért, mert egyedül e nyugati fény biztosíthatja számunkra a boldogság teljességét. Brutálisan fogalmazva azt kívánják tőlünk, hogy a Krisztus-szakállt cseréljük fel a Hitler-hajusszal. (Notabene Hitler-hajusszal: árja embertől igazán megdöbbentő olyan gyanus eredetű körülnyírálása férfidiszének.) Persze, az izlések különbözők, de a magam részéről esztétikailag előnyben részesítem a Krisztus-szakállt a Hitler-hajusszal szemben s talán nem túlzás, ha azt mondom, hogy legalább akkora differencia van a két fény, a keletről és a nyugatról érkező közt is.

ÚJ JANICSÁRSÁG

Begtas dervisnek a Paradicsom tubafái alatt hurikkal ölelkező boldog lelkét bizonyára büszke önérettel tölti el, hogy módszerének késő századok után diadalmas és ilusztris követője akadt Hitler kancellár személyében. Néhai, dicső emlékezetű Begtas atya ugyanis a gyaurok elrabolt gyermekeiből alakította meg az ozmán hadsereg élcsapatát, a janicsárságot, a „Begtas kertjének virágait”, ahogy a török népdal becézte őket. Hitler is ilyesmit tervez, ha a hirdásnak hinni lehet. A náci elveszik a nem kívánatos, pogány szülők-től gyermekeiket és új janicsárokat nevelnek belőlük, olyan nemzedéket, amelyre a jövő Németországnak szüksége van. Ebben benne van az is, hogy Hitlerék a maguk Németországot tartják a jövő Németországnak és csalahatlan biztonsággal előrelátják, vagy legalább is előrelátni vélik, milyen nemzedékekre lesz szüksége Németországnak ötven esztendő múlva. Boldog önbizalom. Mi azonban őszintén bevalljuk, hogy már azt is igen nagy teljesítménynek tartjuk, ha Hitlerék jóstehetsége csak egy egyetlen év távolságig bevalik, ha beigazolást nyer, hogy Németország egy év múlva valóban olyan lesz, amilyennek az új váteszek elképzelik.

Ecorcizáció

— THOMAS MANN-NAK AJANLOM —

Költő ne félj ha fölzendült tömegben
vad láрма fojtja el szelíd dalod.
Dalolj dalolj viharnál ércesebben
mert szent és áldott most a te dalod.
Az ember vagy te farkasok hadában
a vérző ember aki küzd remél . . .
Fejed körül már vértanu-sugár van
és szájjal az Egyisten beszél.

Csak szegjenek tört meztelen szivednek
csak nyissák rád a tömlőc ajtaját
dalold tovább a kövévált sziveknek
a szent ígét a hitvallók dalát.
Amíg szivednek egy csepp vére bírja
amíg torkodban egy hangszál remeg,
dalold, kiáltd siket fülükbe, sirva:
Ó emberek . . . nem vagytok emberek!

Ó emberek . . . hát golgotát ezért tűrt
két ezredév előtt az Ur fia
hogy embernek az emberek kezétől
fűszálként kell még mindig hullnia?
Hát nem lesz itt elég az embervérből
míg úgy nem árad mint a tengerek?
Hisz már a föld is feljajdul a mélyből:
Ó emberek . . . nem vagytok emberek!

Költő dalolj a fölzendült tömegben
te nem vagy egyedül költő, ne félj.
Dalolj dalolj viharnál ércesebben
mert szájjal az Erős Ur beszél.
S ha homlokod halálos ütleg érte
vesd égre még utólszor tört szemed
s mondd Krisztussal: Uram bocsáss meg érte
hisz nem tudják hogy mit cselekszenek.

GÁCS DEMETER.

Drámai diskurzus egy ideális futballista feleségével, aki igazán nem tehet arról, hogy Nyugat tönkreverte Keletet

Az idealizmus ebben a rossz világban sem halt meg egészen. Akadnak még rajongók, akiket izgat az erkölcsi siker, amelyért áldozatot is tudnak hozni.

Történetünk hőse egy fiatalasszony, egy ugyancsak fiatal amatőr futballista felesége. Alig néhány hetes házasság.

Bevezetés: a fiatal, de sok dicsőséget megért futballista, aki önhibáján kívül h osszu kényszerpihenőre volt kárhóztatva, pár hónapi aktivitás után ismét bekerült a válogatott csapatba. Abba a válogatott csapatba, amely Nyugat ellen küzdött és mint a nap, Nyugaton le is áldozott.

Szín: a szerkesztőségi helyiség, ahol vasárnap este állandóan csilingel a telefon, sokan érdeklődnek sporteredmények iránt. Lázás gyors munka folyik, ilyenkor nincsenek szívesen látott vendégek, minden perc drága. Még a telefon kérdézőkódások nagyrésze is válasz nélkül marad.

Ezt az ideges munkát a Nyugat—Kelet mérkőzés estjén egy hölgylátogató zavarja meg. Csinos, jól öltözött fiatal nő keresi a szerkesztőt. Bátran, lebecsülően, de idegesen érdeklődik a Nyugat—Kelet mérkőzés eredménye iránt.

— Kérem szépen mi az eredmény?
— A Somogy győzött az osztrájjal 3:0-ra.
kiváncsi.

— Nyugat győzött 4:0 arányban.
— Jaj Istenem! És egy gólt sem ruktunk? — kérdi egyre idegesebben, sőt kétségbeesetten a sportlady.

— Még egy felet sem. De miért érdeklí annyira e za mérkőzés és az eredmény?

— Csak érdekel — feleli lesujtva. — És ki volt jó?

— Az összes nyugati játékosok jók voltak.

— Hát a keletiek?

— Azok rosszak voltak. Csak 2—3 játékos állta meg helyét. (Nevek következnek.)

— És a többiek nagyon leégtek?

— Még annál is jobban. Nem is találkoztak a labdával.

— iK égett le legjobban?

— Ezt már nehéz megállapítani. Egyik rosszabb volt, mint a másik.

— Hát X. játékosról mit adtak le telefonon?

— Miért érdeklí annyira X. játékos?

— En kérem a felesége vagyok, de ne tessék megmondani, hogy itt voltam.

— Őszintén felolvashatom, de bizony ez nem hízélgő. (A kritika szószertint igen lesujtó.)

— Pedig most olyat. — kondícióban van.

— A házasság eleinte nem használ a kondíciónak — vetette ellen a szerkesztő.

— Dehogyan nem. Ugy vigyáztam rá, egész héten diétára kényszerítettem. Mióta megnősült már 3 kilót hizott, de még ugyanannyit kell neki hizni. Nem nyugszom addig.

— Hát ez igazán szép, hogy így vigyáz a férjére. Annyira szereti a futballt?

Háromemeletes társas bérházban

mely május hó elsején FÜVÉSZKERT UCCA 9. SZÁM ALAÍT ELKÉSZÜL:

egy kétszobás,
két háromszobás,
egy négyszobás

lakás még leköthető. :: Erdeklődőknek DÁVIDHÁZY KÁLMÁN okl. építész, Fűvészkeret u. 9 szám alatt, delután 3—5 óra között rendelkezésre áll.

— Azelőtt Bocskay-párti voltam, de kolok. Ma is voltam a templomban és most már csak az uram csapataért drukkerem a jó Istent, hogy Kelet csapata győzzön.

— Ha a csapat jobban játszik, az imádság is többet használ.

— Még szerencse patkót is tettem az uram cipőjébe, de úgy látszik, ez sem segített. Azután meg ígertem neki egy gólrért egy 5 pengős selymnyakkendő. Mos e-től is eeslett.

— Egy selymnyakkendőért pedig érdemes gólt lőni. Volt egy lövése, alig pár centiméterrel ment el a labda a kapucél mellett — próbálta a szerkesztő a kétségbeesett asszonykát vigasztalni.

— Legalább már bement volna!

— Most biztosan nagyon letetszik lántani az ujságban.

— En csak azt irhatom, amit telefonon kaptak. Legfeljebb enyhébb kifejezést használlok — ígertem.

— Jaj, ne tessék nagyon bántani. Ugy sem akar tovább játszani, csak 5 évig. Lesz még ő jobb is, de sokáig pihent és egy kicsit kijött a játékból. Majd visszanyeri formáját. És azért lehet még válogatott?

— De még mennyire. Turai is hány-szor leég, mégis mindig válogatott.

— De Nagyon kérem, ne mondja meg az uramnak, hogy itt voltam. Megharagudna érte. És ne tessék lerántani, ne vegyék el a kedvét! — esengett szegényke.

Mindent megígertem. Olyan megható volt a fiatalasszony férje iránti ragaszkodása, bátorsága, amellyel egy ismeretlen helyre beállított és őszintesége, ahogyan mindent elmondott és szívet kiöntötte, ennek nem lehetett ellenállni. Ősszedtem minden tudományomat és olyan kifejezéseket, jelzőket válogattam ki, hogy a kritika lényegét meg-hagyva se okozzak fájdalmat ennek a bájos asszonykának.

Ígértemet pedig betartottam, a látogatásról és diskurzusról egy szót sem szóltam senkinek. De megírtam, mert meg kellett írnom. Bűn lett volna nem megírni. Lássá mindenki, mire képes az igazi szerelem.

Bocsánatot kell kérnem azonban önagyságától, hogy élethűen megírtam ezt a kedves kis epizódot és ha netalán kellemetlensége származnék belőle, az összes ódiumokat hajlandó vagyok viselni.

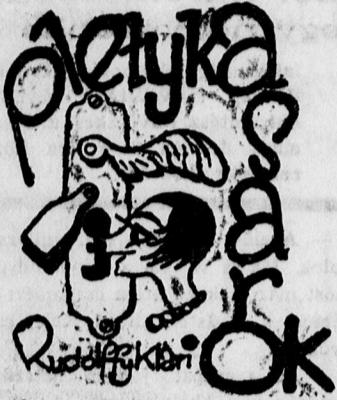
Ha pedig a férj feleségére ismerne történetünk hősnőjében, ne nehezteljen rá, mert éppen az ellenkezőjét érdemli: legyen boldog, hogy ilyen aranyos, ragaszkodó és férjéért minden áldozatra kész felesége van. Becsülje meg, mert az ilyen feleség bizony Isten megérdemli.

(L. L.)

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Sáthatalan strandmelltartók

párisi modellek már készülnek a GOLDSTEIN KAROLIN cégnél, Miklós u. 5. Apolló mozi után.

Drága Fincikém! Sajnos, még nem vagyunk az uborkaszezonban és egy-két kivétellel még mindnyájan itthon nyaralunk. Az elsőség mindenestre az egy-két kivételt illeti, így het levelemet mindjárt velük kezdem. A két házaspár közül csak az egyiknek jutott ki a szerencse, hogy a feleség elmehe-tett nyaralni. El is utazott, nagyszerűen érezte magát, sajnos csak egy ideig! Igen, csak egy ideig, mert a katasztrófa rövidesen bekövetkezett. Az itthonmaradt férj először rosszul érezte magát, később unatkozott, végre pedig udvarolni kezdett a másik házaspár egyik tagjának, nyilván a feleségnek. Szalma volt, hamar tüzet fogott és már oly hevesen udvarolt, hogy a férjnek is észre kellett venni akár akarta, akár nem. A banális háromszög komédiája még nem lett volna olyan nagy baj. A baj csak akkor kezdődött, amikor az esetről a nyaraló feleség is értesült. A részleteket mellőzve, a történet vége a következő: a nyaraló hölgy a hallottak után azonnal összecsomagolt és hazautazott — a szüleihez. Hogy mindkét házaspár válik, vagy csak az egyik, vagy talán egyik sem, az még rejtély Fincikém és ezt ma még maguk az érdekelt felek sem tudják.

A másik nyári történet előreláthatólag happy-enddel fog végződni. Eddig legalább is még semmi baj. A magas rangú, legaranyosabb ur bucsut mondott rövid időre Debrecennek. Mielőtt elutazott volna, minden intézkedést megtett, hogy felesége részéről meglepetések ne ériék. Összes barátait felkérte, hogy feleségének utánaautazási szándékait akár sürgönyileg, akár telefonon, de minden esetben közöljék vele. Eddig nagyszerűen megy minden és a szövetségeseken kívül még igazán senki sem tud róla. Hiába szép, szép a meglepetés, csak nem mindig kelle-mes Fincikém!

Egyelőre telve vagyunk tervezé-sekkel, úgy a nyaralásra, mint mulat-ságokra vonatkozóan. Az aranyifjúk igazán mindent elkövetnek, hogy a képzelt melegben se unatkozzunk. Máris nagy készülődések folynak a gazdászok 30-iki bucsuestélyére, me-lyet vagy a Vigadóban, vagy a Bikában fognak megtartani. A többi multság még egyelőre terv, de reméljük mind valóra válik. A kislányok tehát nem fogják unni magukat. Igaz, hogy most sem tessék — egyszerűen férjhez men-sek. Ha ilyen tempóban haladunk, min-den hétre jut majd egy esküvő. A jövő hét is esküvővel kezdődik: Syposs Póri és Tóby József esküvőjével. En-

nek kivétel nélkül mindnyájan örülünk, az egyetlen sajnálatraméltó, hogy ezen-tul budapesti lakosok lesznek és a debreceni társaság két legkedvesebb tagját veszti el bennük.

És végül Fincikém még egy nyári történet. Telefonnal kezdődik, a modern technika összes vívmányaival folyta-tódik és valószínűleg egy kis régimódi aranykarikával fog végződni. A fiatal-

ember már egyenesben van, most már csak a kislányon mulik, hogy a vélet-lenek sorozata következtében igen-t rebegjen. Remélem nem sokáig kell ilyen titokzatosnak lenni és én leszek az első, aki majd örömmel tudatja Ve-led az eljegyzést.

Viszontlátásig csókol
szerető barátóid
Pletykássy Klarissz.

ASSZONYOKNAK

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

Bátor lányok

Az igazi dicséretünk nem az alábbi szerény pár sor. Ezek a mai lányok messze, túl jutottak azon, hogy sekélyes hiusággal tartásuk számon és ambicionál-ják a megértésnek és becsülésnek a nyilvánosság előtt átnyújtott arany vi-tézsi érdemét.

A legnagyobb dicséret az a szimbo-likus egyes, amit az Élet irt a munká-könyvükbe. A legnagyobb dicséret, hogy „tauglichok” lettek. Meg állják a helyü-ket becsülettel!

Az első elindulásukat pedig annak idején sok minden akadályozta. A guny, ami kijárt az első uttörő dolgozó lány-nak. A férfi kollégák öntudatlan ellen-szerve a friss riválissal szemben. A sze-relmi hajszja a főnökök és férfi kollé-gák és féltékenység, az idősebb főnök-nő, vagy kevésbé csinos női kolléga részéről.

A legsúlyosabb gátlás, a legnagyobb akadály be nem vallottan mégis csak ön-magukban rejtlett. Az idegek finom ut-jain sok százéves tradíciók, sirták vissza az elzárt, kényelembe csukott lányélet reszkető csendjét.

Egyszerűbb otthon ülni a zongora mellett kinezva egy elcsépelet szonátát, időnként bajlódni valamj finom dísz-párna batikolt ábráival. Élni a fehérkö-tényes, csokoládétortás, régi lányéletet, ahol a nagy szenzáció a mama pudér-razijája a fehér lányszobában és a leg-halálósabb szenvedés, a vágyódás az édes Valentinó után, aki örökre elérhe-tetlen a hollywoodi profiljával. És aki elérhető, az nem nagyon kell; a Bandi, Gyuri vagy Pista, a csinos önkéntes és örök jogász, a pattanásos arcával és nedves kézzorításával. A házilag és mamailag engedélyezett sóhajokkal, pi-ros rózsákkal és rossz versekkel füsze-rezett illedelmes szerelem.

Egyszerűbb otthon ülni, mint az író-gép mellett görnyedni a hátfájásig és reszketni az elsejétől, mert felmondás után egy új állás reménytelen.

Egyszerűbb otthon ülni, mint rohanni az egyetemre, klinikákra, éjszakákat biflázni, drukkolni, hullát boncolni és kétrét görnyedni a mindenható tanárse-géd előtt.

Kényelmesebb otthon nyalakodni a konyhában, kicsit segíteni a terítésnél délben, mint elkeseredett könyökhar-cot vinni a fizetés nélküli mérnöki ál-lásért, a holdban lebegő „majd egyszer fizetés is lesz” reményéért.

Kényelmesebb csokoládét majszolva, ebéd után valami regénybe mélyedni az ablak mellett, mint a „hölgynek” ruhát próbálni, kalapot vagy fűzőt a földre kuporodva, gombostűvel a fogak között. És a „hölgy”, aki a számláját gyakran elfelejti rendezni, mégis átnéz az uccán a Tercsikém, Bözsikém vagy Ellácskám fellett, mert bár a masamódnak gimná-ziumi érettségije van és a hölgynek csak

két elemije, de hát mégis dr. X-né nem ereszkedhet le a saját masamódjái egy barátságos kézzorítás erejéig sem.

Az utóbbi években divat a fiatalság jogát, elhivatottságát tömjénezni. Divat a meg nem érett és elhelyezkedni nem tudó fiatalság felett siránkozni. Divat lemondani annak a mártír fiatalságnak a jövőjéről, amelyet egy háboruban vérzett, forradalmakban elkinzott tár-sadalom hozott világra.

Hogy a helyzet sötét és a pesszimiz-mus jogos, erről kár vitázni. De, hogy egyénileg az nyer és az jut előre, aki átrágja a sötétséget és lerázza a pesszi-mizmus béklyóit, azt bizonyítják pél-dák! És hogy a cikkem témájánál ma-radjak, bizonyítják fiatal lányok, a bá-torságukkal, a tehetségükkel, a megal-kuvást nem tűrő akaratukkal, ami mégiscsak győzedelmeskedik munkanél-küliségen (pedig ez nagy szó) és rossz gazdasági helyzetben.

Az asztalomon fekszik egy levél, ír-oja egy fiatal lány. A levél négy oldala olyan írói készségről tesz tanuságot, hogy így pusztán ahogy jött, minden javítás nélkül is elbírma a nyomdafesté-ket. Ez a fiatal lány érettségi után iro-dába járt két évig. A viszonyok jók voltak, otthon nem volt szükség a kere-setére. Közben a szülők teljesen tönk-re mentek, a lány is B-listára került. Hajszja, álmatlan éjszakák, gyötrődés egy karaj kenyér után hiába. Végre ez a kitünő tehetség, jó munkaerő és ott-hon dédelgetett kislány elfogadott egy állást (legyünk csak őszinték, uttörő!) egy jobb szobalány fizetésével, három gyerek mellett korrepetál, nyelveket és zenét tanít és délelőtt ügyvédi irodában segít. Gépel, könyvel és tárgyalásokra rohan. Magánélet semmi. Hajszja reg-gel fél héttől este kilencig. És a kere-setét az öccsének küldi, hogy az tovább tanulhasson.

A másik, másodéves orvosnövendék földmunkára jelentkezett a nyárra, hogy összekuporgassa a további tanulás költ-ségeit.

A harmadik, ragyogó kreol lány, öm-lik róla a bátorság, a szépség és erő. Olyan színésztehetség, amiért filmgyá-ruk és színházak verekednének. Dél-előtt egyetemre járt, délután — ahogy ő maga meséli nevetve — egy előkelő egyetemi tanárnál nőrsz volt hároméves kislány mellett. Etette, sétáltatta és für-dette a gyereket. Éjszaka készült a kol-lokviumokra. Így jutott át az első egye-temi éven.

És a negyedik, az ötödik, a hatodik a végtelenségig folytathatnám ezt a nagyon megható, szép statisztikát.

Nem mártírok és nem tragikus hő-snök ezek a fiatal lányok! Ők utasítanak vissza bátran és büszkén a nevük elé sorakozó virágos jelzőket. Becsületes, egész emberek ezek a vékony kis gy-

rek lányok. A harmatos tizenhét, tizen-nyolc, huszévükkel, komolyan és meg-bizhatóan cipelik, mint tapasztalt öre-gek a jellemeüknek és jövőjüknek min-den terhét Szembenéztek önmagukkal és az étellel, Leszámoltak az 1933-as év hisztériás levegőjével. A bizonytalanság-ban, a sűrű levegőben, a kerítő kétség-beesésben kiverekedtek egy talpalatnyi helyet maguknak. Csupán annyit, ahol megállhatnak egyenesen. Ahol egy ka-raj kenyeret szelhetnek, egy tiszta ágyat vehetnek, a betűt olvashatják a két becsületes kezük munkájának zsenge eredményeként.

Asszonyok rovat postája

Magda. Tehetséges verselő, ezt egy-szer meg is izentem magának, de még ez mindig nem az, amit várok és ami-re maga valószínűleg képes is. Sokat olvasni, tanulni és írni! Formailag bi-zonytalanok és dadogók a beküldött ver-sek. Az érzések, amiket megénekel, sok-kal erőteljesebb és őszintébb, megrá-zóbb, külső formát kívánnak és érde-melnek is. Várom a további próbálko-zásait. Egyben a teljes nevét is írja meg. Verseket jelge alatt napilap nem szokott közölni. A beküldött verseket kivételesen megőrzöm az Ön számára, ha kívánja, hétfőn délután három és négy között Mária kisasszonynál átve-heti a kiadóhivatalban. Őszintén érdeklődöm Ön iránt és bármikor szívesen vagyok segítségére. Üdvözlöt.

K. Szolnok. Köszönöm a levelet és köszönöm, hogy érdeklődő jó barátja vagy ezeknek az írásoknak. Rengetegül elfoglalt vagyok, ezért nem tudtam azonnal válaszolni, a legjobb akaratom ellenére sem. Ha türelemmel vagy, ta-lán leíráshoz is jutok később. Addig is kézzorítás és szíves üdvözlöt.

Bözi szomorú. 1. Igazán nincs oka rá, az egész a fűző kérdése. Vegyen valamivel sűrűbb kombinét és megoldó-dott a nagy probléma. 2. Ne írjon leve-let; ebben a dologban legyen csak na-gyon konzervatív, azt soha megbánni nem lehet.

Vasárnapi olvasó. Kérését legnagyobb sajnálatomra nem teljesíthetem.

ad: 5004—1933. VII.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉNY

Debrecen sz. kir. város nyilvános ver-seny tárgyalást hirdet épületeiben felsze-relendő barnaszén tüzelésű vándorros-télyos kazán szállítására és szerelésére, illetve a meglévő kazánok barnaszén tü-zelésére való átalakítására.

A verseny tárgyalási iratok az ajánlati és költségvetési minta, általános és rész-letes verseny tárgyalási feltételek, elren-dezési rajz és műszaki feltételek Debre-cen sz. kir. város műszaki ügyosztálya-tól szerezhetők be 5.— pengőért.

Ajánlatok, pecséttel lezárt borítékban a következő felirattal: „Ajánlat a szükség-let barnaszén tüzelésű vasrostélyos kazá-nok szállítására.” Debrecen sz. kir. város polgármesteri hivatalához címezve a közigazgatási iktatóban f. évi július hó 8-ig délelőtt 10 óráig adhatók be.

Az ajánlatok f. évi július hó 8-án dél-előtt 11 órakor fognak a városházi kis-tanácssteremben nyilvánosan felbontatni.

Debrecen, 1933 június hó 10-én.

Dr. Vásáry István sk.

Debrecen szab. kir. város polgármestere.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

HIRDETMEY.

A m. kir. pénzügyminiszter ur ez évi 90.100. számú rendeletével, az 1932-1933. gazdasági évre megállapított gabonajegyrendszer és lisztforgalmi adóválság megszüntetése és az 1933-1934. évi gazdasági évre érvényes gabonajegyrendszer és lisztforgalmi adóválság tárgyában alábbiakat rendelte el.

1. Az 1932. évi 3.500 M. E. számú rendelettel szabályozott gabonajegyrendszer 1933 június hó 30-ával megszűnik. Ezen idő után 1934. évi június 30-ig terjedő időszak alatt gabonát az 1933. évi 6.100 sz. M. E. rendelet alapján kibocsátott gabonajegy megváltásával, illetve gabonalevél kíséretében szabad átruházni.

2. Az 1933. évi július hó 1. napjával kezdődő és 1934. június hó 30. napjával záródó időszakra, az átruházott gabona minden métermázsája után 3.—P a gabonajegy ára, mely teljes egészében a szelvény értéke, a gabonalevélnek tehát külön értéke nincs.

3. Az 1932. évi kibocsátású gabonajegyek 1933 június hó 30. napjával a forgalomból kivonatnak. Ezen gabonajegyek tulajdonosai 1933 július 31-ig a fel nem használt gabonajegyeket a m. kir. postahivataloknál 1933. évi kibocsátású gabonajegyekre érték átszámítással becserélhetik. A becserélés végett bemutatott gabonajegyek közül becserélésre csak az tarthat igényt, amelynek szelvénye a gabonalevélről elválasztva nincs, vagy el van ugyan választva, azonban a gabonajegy szelvény száma a gabonalevél számával egyezik. 1933 július 31. után az 1932. évi kibocsátású és fel nem használt gabonajegyek értéktelenné válnak és azokat térítés nélkül kell bevonnai.

4. Azok a termelők, akik az 1932. évi termelésű gabonából, vagy az 1933. évi június hó 30-ig szerzett keresményükből 1933. július 1. napja után kívánnak gabonajegy kötelezettség alá eső gabonát forgalomba hozni, amennyiben a gabonajegy rendszer által az 1932/1933. gazdasági évre biztosított előnyt meg akarják szerezni, gabonakészletüket 1933 július 30-ig a gabonajegy megvétele után gabonalevéllel kötelesek ellátni. Ilyen esetben a megvásárolt 1932. évi kibocsátású gabonajegy szelvényét a termelő a szelvény beváltásával megfelelően felhasználhatja. A gabonalevéllel ellátott gabona tárolási helyének bejelentésére és ellenőrzés alá bocsátására az alábbiak szerint kötelezve vannak.

5. Az 1932. évi kibocsátású gabonajegy szelvényeit a termelők ez év augusztus hó 31-ig köztartozásaik fizetésére felhasználhatják, illetve pénzre beválthatják.

6. Az 1933. június hó 30-án éjjelkor meglevő és gabonalevéllel ellátott gabonát kötelesek annak tulajdonosai a pénzügyi hatóság ellenőrzése alá bocsátani és az 1932. évi kibocsátású gabonalevélre történendő kicserélés céljából beszolgáltatni. Abból a célból, hogy a pénzügyigazgatóság az ellenőrző közegek kirendelése iránt megfelelően intézkedhessék, tartoznak érdekeltek 1933 június hó 27-ig előzetes bejelentést tenni arról, hogy az 1933. évi június hó 30-án éjjelkor hol és körülbelül mennyi gabonakészletük lesz. A bejelentés a gabona tárolási helyére nézve illetékes pénzügyigazgatósághoz küldendő s abban a tárolás helye pontosan feltüntetendő. A bejelentett készletek gabonalevélét az 1933 július hó 1. napján megjelenő ellenőrző

közegnek a tárolásról készített kimutatás kíséretében át kell adni. A bejelentési kötelezettség nem csupán a gabonakészletre vonatkozik, hanem a liszt és egyéb ebből előállított áru-

készletekre is, amelyet a lisztforgalmi adóválság különbözet visszatérítése céljából szükséges teljesíteni.

Debrecen, 1933 június hó 24.

Városi adóhivatal.

Látogatás a borok királyánál és a királyok boránál a tokaji Rákóczi pincében, ahol potom 160 pengőbe kerül egy liter 86 éves aszu

Szakadó esőben halad az autóbussz, reménytelen fekete fellegek borítják az eget, mintha valami óriási tintapacákat fröccsölt volna a nagy világoskék irkára. Jobbról, balról egyenes szílfák állnak örséget, üde zöldjük eleven falként folyik össze és úgy látszik, mintha messze a hegy lábánál összetalálkozna a két egymást soha soha el nem érő sor fal. És mint a vidék koronája ott emelkedik előttünk a tokaji hegy. Mi mindig ázunk, de a hegyen már ragyogó napsütés van. Hidhoz közeledünk, mindenki az ablakhoz tódul, mindenki elsőnek akarja látni a Tiszát. Kiderül azonban, hogy még csak az árterületen járunk és Tisza helyett gyönyörű zöld pázsit terül csak el alattunk. A következő hid is ilyen csaldást okoz, a harmadiknál már fel sem állunk, pedig végre ez már igazán a Tisza. A baloldalán olyan platinaszőke, mint egy modern nő haja, jobboldalán sötétebb és piszkosabb. A „szőke Tisza” jelző jut az eszünkbe, kiderül azonban, hogy az a platinaszőke színű víz nem is a Tisza, hanem a Bodrog. Mennyivel szőkebb ez az utóbbi és még sem hallottam soha, hogy valaki azt mondta volna „szőke Bodrog”. Ha a folyók nőnemű lények, ez a mellőzés, biztos, nagyon rosszul esik szegény Bodrognak.

Tokaj első nevezetességéért E s z e Tamás híres sóraktárát pillantjuk meg, amelyet a mindent profanzizáló utókor ma már csak, mint „sóhivatalt” emleget.

A baroktípusú görög katolikus templomot csak kívülről nézhetjük meg, tavaly vették fel az állami műkincsek közé és most fogják renoválni.

A főtérenek egy kis zsákucájában igénytelen kis ajtón lép be az ember a világ legértékesebb pincéjébe: a Rákóczi pincébe. Minnyajunkra kabátot parancsolnak, ami később egész helyes intézkedésnek bizonyult, lévén a pincében igen alacsony hőmérséklet. Igaz, hogy csak az első pohár aszuig. A bolthajtásos, salétrommal borított falakon ma már villanykörték árasztanak nappali világosságot. Zöld gallyakkal diszített hatalmas állványokon százféle tokaji csábitja a látogatót. Természetesen meg kell kóstolni. Elmenni Tokajba és aszút nem inni, olyan, mint Rómába menni és nem látni a pápát.

A főpince baloldalán hat méter magas

Bad Vöslau

Európa legszebb strandfürdője.

Bécs közvetlen közelében.

20 szálloda és penzió. — Minden igénynek megfelelő elhelyezés.

Teljes ellátás 5.—P-től. már napi . . .

Ismert és régi gyermekfürdőhely.

Szórakozások. — Minden délután és este tánc a kávéházakban. — Gyönyörű kirándulások. — Nagy menetdíj-kedvezmények az osztrák vasutakon. A legjobb szubalpin klíma.

Prospektust küld és felvilágosítással szolgál: a KURKOMISSIO és az OSZTRAK IDEGENFORGALMI IRODA, BUDAPEST VI, Andrassy ut

falbaépített hordó áll. Ez a hordó a kommun óta lett nevezetes. 18-án éltek ebben a kommun egész tarima alatt. A modern Diogenesz hordóban ma 28,200 liter tokaji öregszi. Így fiatalon is nagyserü, mį lesz ebből mire megvénül.

— A Rákóczi pince összes elágazásával együtt 1250 méter hosszú — magyarraza a vezetőnk. — Elfáradnának a kisasszonyok, ha be akarnák járni az egész pincét. Némelyikben csak lehajolva lehet menni olyan alacsony.

Nem féltém, hogy beleütöm a fejem valahol is a bolthajtásban és így egy kicsi, de lelkes társasággal nekivágtunk az alagutak rengetegének. Jobbra, balra sűrűn hordók állnak a szűk kis folyosókon, a kanyarokban pedig titokzatos vasrácsos, dupla lakattal lezárt kis ajtók hívják magukra a figyelmet.

— Itt állnak a legrégebb aszuk — magyarázza a vezető — van közte már 86 éves is, ebből egy liter 160 pengőbe kerül. Az angol udvarnál kedvelik ezt a tiszteletreméltó koru bort, hogy minden évben 200 litert rendelnek belőle. A jó, öreg aszút repülőgépen szállítják minden évben Angliába.

Ha férfi lettem volna tiszteletem jeléül biztos kalapot emelek minden ilyen kis kincses ajtó előtt.

Mindig lejjebb és lejjebb haladunk, a folyosók szűkebbek és alacsonyabbak lesznek és minden ötödik lépés után valami nedvesbe lépünk. Sajnos ez nem tokaji, csak talajvíz. És miután társaságunk egyik tagja a következő öt lépést nem lépte, hanem csuszta, utána pedig hirtelen az anyaföldre rogyott, feladtuk a további kutatást és visszafordultunk. Még egy bucsupohár és már az uccán jártunk — nem egészen biztos léptekkel.

Pedig még meg kell nézni a „vörös barátok” klastromát is. A Pálos rendi barátokat hívták „vörös barátoknak” és a klastromukat még ma is ezen a néven emlegetik. A tulajdonképeni klastromból ma már csak egy épület áll a maga eredetiségében, oldalához már modern házak simulnak. Azért jól megférnek egymás mellett, mindkettőnek lakói hadiárvák. A vörös barátok egykori kolostorából árvaház lett.

Az utolsó látnivaló, amire még kíváncsi vagyok a szigeten álló Rákóczi vár, sajnos már csak a romjai. Terebélyes fák, magas fű, tarka kis virágok borítják az egész szigetet, közepén a hajdan oly híres Rákóczi-vár romjaival. Ezt a várat a kuruc-labanc világban földalatti alagut kötötte össze a sárospataki Rákóczi-várral. Allitólóg még ma is egészen jó állapotban van, csak egy-két helyen omlott be. Most akarják rendbehozni és akkor szabad lesz az ut a föld alatt is Tokaj és Sárospatak között.

A napnak is vége, azt mondják, látnivaló sincs több, így hát befejezzük a tokaji körsétát. Igen szívesen invitálnak szüretre, azt mondják, akkor mozgalmasabb errefele az élet. Ezt el is hiszem. A tokaji bor még a köszobrokat is meg tudná talán mozdítani.

Rudolffy Klára.

BRISTOL.....

BRISTOL.....

Bristol szálloda

Budapest Dunapart
árban és szolgál-
tatásban vezet!!

SZOBA teljes
ellátással
személyenként

napi 12'- pengőért.

HIRDETÉS.

Dányi István debrecni lakos az elsőfoku közigazgatási hatóság által 1931. évben kiállított munkásigazolványát elvesztette.

Felkérem az esetleges megtalálót, hogy a munkásigazolványt az elsőfoku közigazgatási hatóság 39. számú hivatalos helyiségébe a hivatalos órák alatt szolgáltatassa be, — mivel a hirdetés megjelenésétől számított 14 napon túl a hatóság a munkásigazolványt „megsemmisítettnek” nyilvánítja.

Debrecen, 1933 június hó 22.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

HIRDETMEY.

A június 27-én megtartandó Hortobágyi hidi vásáron a város törzsgulyájából származó és az állattenyésztési alap tulajdonát képező idősebb és fiatalabb bikák, törzsgulyabeli tehének, törzsménésből származó idősebb kancák, kancacsikók és méncsikók kerülnek nyilvános áverésen eladásra.

Debrecen, 1933 június 24.

Gazdasági tanácsnok.

18037—1933. VI.

HIRDETMEY.

A Monostorpályi uton a Lengyelféle szőlőtelep és a gypmesteri telep között fekvő személtérakóhelyet, időlegesen és átmenetileg f. évi július hó 1-től augusztus hó 31-ig terjedő időre megszüntettem.

Ez alatt az átmeneti idő alatt tehát a város területén a szemét, — csakis a 4035—11917—1930. VI. számú határozattal kijelölt helyen: vagyis a Balogh és Vértessy téglagyár (Vértessy u. 1.) melletti kubik gödrökbe hordható ki és rakható le.

Felhívom azért a város érdekelt hatóságát, hogy a szemétnek egy a most időlegesen megszüntetett személtérakó helyen, mint más e célra ki nem jelölt helyen való lerakásától, annál is inkább tartózkodjék, mert a tilalom megszegése a 182—1893. bkgy. sz. szabályrendelet értelmében a kihágási eljárás folyamatba vételét vonja maga után.

Debrecen, 1933. június 14.

Dr. Vásáry István,
polgármester.

A LEGJOBB HIRDETÉSI OR-
GÁNUM A DEBRECENI FUG-
GETLEN UJSÁG.

14.083—1933. VI. szám.

**VERSENYTÁRGYALÁSI
HIRDETMÉNY**

A Kövesdy árveretartó alaptól az 1933. évben felruházandó 50 fiú és 50 leány, gyermek ruha- és cipőszükségletének szállítására írásbeli versenytárgyalást hirdetek.

A szállítási határidő: 1933 október hó 1-én.

A szállítási „feltételek” és az ajánlati űrlapok a VI-ik közigazgatási rendészeti ügyosztálynál, rendőrségi épü-

let (Kossuth u. 20. sz. III. emelet 92-b. sz. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az írásbeli zártajánlatokat a f. évi július hó 3-án, hétfőn délelőtt 11 óráig lehet a városi közigazgatási rendészeti ügyosztálynál a fentebb megjelölt hivatalos helyiségben beadni.

Debrecen, 1933 június hó 10.

Polgármester.

Vásároljon hirdetőinknél.

ad. 17942—1933. VI.

HIRDETMÉNY

Értesitem az érdeklődőket, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter ur 100.000—1932. F. M. számu rendelt 63. §-a vonatkozó rendelkezéseinek ideiglenes felfüggesztésével a f. évi június hó 27-én tartandó hortobágyi hidi vásárra és vásárról úgy az egy patás, mint a hasított körmű állatokat a marhalevél kiállítás helyétől számított 30 km-nél nagyobb távolságra való lá-

bon hajtását az állatkereskedők részére is megengedte.

Debrecen, 1933. évi június hó 22.
Polgármester.

**A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetési mindig eredményesek!**

Laptulajdonos:
Debreceni Független Ujság Vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és Társai kör-forgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. sz.

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög, három napilapban. A Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Levelezés

Levélpapírok, papírszalvéták, befőzéshez üveg-hártya, kötözőszineg, mindenféle papíráruk olcsón beszerezhetők Vámosi papírkereskedésében — Színházi átjáró. 585

Árvácska jeligére levél van a Független Ujság kiadóhivatalában. 580

Betöltendő állás

Női ruha varrodába tanulóleányok felvétetnek. Oergelyné, Simonffy u. 37. szám. 4514

Keresünk elsejére háztartás minden ágában jártas minden szakácsnőt. Cim a kiadóban. 586

Urak, kik biztosítási szakmában elhelyezkedni kívánnak, jelentkezzenek reggel 8—10-ig. Piac u. 58., I. em. 210

Elsőjére ügyes, szorgalmas, főzni tudó mindent keresek uriházhoz. Komlóssy ut 56. 1924

Ügyes leányok és fiúk munkára felvétetnek. Tóth költőgyártó, Kossuth u. 22. Jelentkezni hétfőn reggel 8 óráig. 1948

Tisztességes, megbízható ügyes nő mindenesek felvétetik. Simonyi ut 18. Hátsó villa. A

Német freuleint azonnali belépésre keresek. Hatvan ucca 36. III. lépcső. 1949

Négy középiskolát végzett jó családból való 14—16 éves fiút gyakkornoknak fizetéssel felvesszünk. Írásbeli ajánlatokat a Debreceni Ujsághoz kérünk. A

Keresek józanéletű, megbízható kocsiat, azonnali belépésre, Bartha István Ispóty 3. 544

Suche deutsche Erzicherin auss Land für Juli—August. Zeignissauszüge ohne Rückerstattunk u. Gehaltsansprüche Zoltán Bertalan. Gebe, Szatmármegye. 590

Suche intelligente Kinderfräulein für Nachmittagsbeschäftigung dr. Ornsteinné, Hatvan u. 6. 378

Kerékpárral rendelkező fiatalember, aki áruladásban jártas, kevés kaucióval felvétetik. Csapó 65. Huszár. 576

Asztalos tanuló felvétetik Vangor Antal asztalosnál, Csapó ucca 16. szám. 609

Varrodába ügyes tanulóleányt azonnal felvesznek. Miklós Piri, Piac 30., I. 613

Pénztárosnő, kereskedelmileg jártas, Petőfi téri festékküzetbe felvétetik. — Óvadékkal előnyben. Piac 10. 611

Egy szakképzet gépészt keresek cséplési szezonra. Dembinszky u. 26. 610

Kifutófiú, megbízható, szorgalmas felvétetik Debreczeninél, Vigkedvü Mihály u. 25.

Keresek egyhónapos gyermek mellé szoptatós dadát azonnali belépésre, kisigényűt. Jelentkezni: Kincseshegy, Kálmánczhegy ucca 14. szám. 1025

Önállóan dolgozó segédleányt azonnal felveszek. Batthyány u. 9. Tóth E. 1969

Igazolványos rikkancsokat fizetéssel felvesszünk Független Ujság kiadóhivatala, Piac 49. 10089

Üzletszerzők 1.40 pengős tömegcikk eladására felvétetnek. Soltész, Kálmán tér 2. 595

Állást keresők

A háztartás minden ágában jártas gyermekszerező jobb leány ajánlkozik uriházhoz. Nyil ucca 18. 1943

Jóírású fűszerkereskedősegéd négy középiskolával bármilyen megfelelő állást keres. Cim a kiadóban. A

Ingatlan

Új épületek és síremlékek tervezését, valamint meglévő régi épületek gazdaságos átszervezését jutányosan készíti a leggyorsabbtól a legművészebb kivitelben Csörgő József építőmester, Kétmalom ucca 5. 1921

Görömböly-Tapolca fürdő, legértékesebb helyen 286 négyszögöl házhely eladó. Hitelszövetkezet, Szent Anna tiz. 1965

16 hold fekete föld épületekkel azonnal kiadó. Bárczy u. 3-b. 1939

Haszonbérbeadó földek. A debreceni ref. Kolégium július hó 4-én tartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adatnak a következő földek: Péterfia dűlőben 7 és háromnegyed hold, Piac dűlőben 2 és fél hold (tanya nélkül), Fáy dűlő 4. és 7. szám alatt 58 és háromnegyed hold és 37 és fél hold, Szepes 373. szám alatt 16 és fél hold, Veréb dűlő 38. szám alatt 4 hold, Ebesen 100 hold (tanyákkal). Feltételek a jegyzői hivatalban megtekinthetők. 1933

Olcsó árverési eladás. Főuccán nagybérjövendelmű üzletes ház előnyös banktelherrel árverésen eladó. Bővebbet dr. Falk, Miklós u. 33. délután. 592

Adómentes új ház kétréteges lakással eladó. Ara 8000 pengő. Felét, mint saját pénzem rajta hagyom egyezség szerint. Értekezni a helyszínen: Kingshegy u. 18. vagy Piac u. 49. sz. a nyomdában Lehotaival. 1933

Eladó 7 hold onódó föld. Dr. Debreczeny Barna, Piac ucca 22—24. 1520

A város legjobb helyén, a központi egyetem előtti téren villatelek eladó. Értekezni: dr. Szabó, Első Takarékszövetkezet. 1340

Kondor ucca 3. alatt 3880 négyszögöl szőlő, gyümölcsös háromszobás házzal részletfizetésre eladó. — Szent Anna 4. 1896

Elköltözés végett 12.000 pengős házam 6500 pengőért eladó. Nyil ucca 107. sz. Érdeklődni Darabos u. 57. sz. 1020

Eladó város alatt 8 holdas jó alj homokföld. Értekezhetni: Gazdák Bankjában. 1929

Kiadó bérbe város alatt 34 holdas tanyaföld, tehenészetre, konyhakertészetre, sertéshizlalásra alkalmas. Értekezhetni: Gazdák Bankjában. 1928

Eladó város alatt 24 holdas tanyaföld. Értekezhetni: Gazdák Bankjában. 1927

Eladnám vagy elcserélném belső családi házatam kisebb telepi vagy kertivel. Kut u. 18. 1023

Eladó több adómentes kis ház telepen, részletfizetéssel is. Értekezhetni: Gazdák Bankjában, Kossuth uccán. 1930

Balatonszárszón szép kis villatelek olcsón eladó. Érdeklődni özv. Pofókné, Varga ucca 7. szám. 1952

Fűszer berendezés olcsón eladó. Szathmári, Vigkedvü Mihály u. 30. 606

Családi ház nagy kerttel Tiszviselőtelep elején kiadó. Kolos, Verbóczy u. 4. II. em. 5. 579

Üzletek

Bérbeadó forgalmas korsma lakással, jogfolytonossággal. Késes ucca 90. 560

Átvénnék forgalmas helyen fűszer és vegyszárú üzletet, áruval, berendezéssel vagy anélkül. Cimeket „Átvétel” jeligére a kiadóhivatalba kérek. 1006

Üzlethelyiség kiadó. Értekezhetni Kovács vasútleben, Piac ucca 17. 217

Kiadó üzlethelyiség július 1-re. Piac u. 66. 1935

Hentesüzlethez társat keresek 1500 pengővel, lehet magános nő is. Cim a kiadóban. 603

Kiadó két kemencés pékség üzlettel lakással és berendezéssel. Pol-dogfalva u. 17. sz. 1079

12 éve fennálló fűszerüzlet betegség miatt berendezéssel együtt bérbeadó. Késes u. 26. sz. 572

Augusztus 1-re kiadó egy üzlethelyiség. — Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 1835

Kétkemencés pékség lakással, berendezéssel, üzlettel azonnal kiadó. Csapó 73. 1079

Korsma 40 éves, jogfolytonossággal kiadó. Értekezni Maróthy 3., udvarban. 1953

Kiadó lakás

Club helyiségnek Simonffy ucca 5. sz. a. emeleti helyiség kiadó. — 4767

II. emeleti 5 szobás, komfortos lakás kiadó Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Erkélyes elegánsan butorozott szoba olcsón kiadó. Dr. Brüllné, Piac ucca 26. 556

2 és 3 parkettes fűrdőszobás lakás részben azonnal, részben augusztus 1-re kiadó. Hatvan ucca 70. 564

Száraz, tiszta pince raktárnak azonnalra kiadó. Széchenyi u. 12. uccai lakás. 4204

Háromszobás fűrdőszobás parkettes modern uccai lakás Péterfián átadó azonnalra vagy augusztus egyre Cim Független Ujságnál. 554

Kiadó augusztusra II-ik emeleti uccai négy- és hatszobás, hallos urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 1565

Kettőszobás előszobás déli fekvésű száraz, egészséges lakás mellékhelyiségekkel, kerttel öveze augusztusra bérbeadó. Széchenyi ut (kert) 9. 557

Teljesen különbejáratu szoba parkirozott udvarban, nyaralóknak kitűnő üdülőhely, kiadó. Cim a kiadóban. 3887

Magoss György tér 20. 4 szoba mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. 1865

Kiadó négyszobás, alkovos és első emeleti ötszobás modern uccai lakás teljes komforttal, Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 1566

Uccai egyszobás, előszobás garzonlakás esetleg külön konyhával kiadó. Eötvös 11. sz. 1569

Lakás, komfortos, 4 esetleg 6 szobás, augusztus vagy november elsőjére kiadó. Komlóssy ut 28. 1575

Uccai első emeleti 4 szobás komfortos lakás kerthelyiséggel Batthyány ucca 10. sz. alatt augusztus elsőjére kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1067

Veres 5. Különbejáratu, tiszta, olcsó udvari szoba butorozva is kiadó. 588

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Kiadó
két szobás uccai lakás augusztus 1-re. Szappanos ucca 4. 1940

Kétszobás
szép lakás baromfi-, sertés- és kutyafuttatóval. Kishegyesi ut 12. 1955

Csinosan
butorozott különbejáratú szoba kiadó. Gólya u. 11. 220

Egy
szoba, konyha mellékhelyiségekkel kiadó. Bethlen u. 53. 215

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz, Tőhötöm u. 36. Köntöskert. 216

Háromszobás
lakás mellékhelyiségekkel, külön udvarral augusztusra. József kir. herceg 25. 213

Kiadó
kétrendbeli szoba, konyha és udvarnyíló. Nap ucca 19. 211

Kiadók
modern lakások, nagy raktár. Péterfia 48. Értekezni uccai emeleten. 1967

Uccai
2 szoba, konyha, éléskamara július 1-re kiadó. Domb u. 3. 1899

Kiadó
szoba, konyha, speiz ujonnan festett, nyugdíjasoknak alkalmas. Csapó ucca 96. 1917

Parkirozott
udvarban három szoba, fürdőszobás és kétszobás, konyhás lakás augusztus 1-től kiadó. — Rákóczi ucca 35.

Szoba,
konyha mellékhelyiségekkel június egyre kiadó. Ugyanott pincelakás, szoba, konyha. — Nemzetőr ucca 3.

Modern,
minden kényelemmel ellátott elsőemeleti 5 szobás uccai lakás november hóra, egy 2 szobás komplett udvari lakás és egy 2 szobás uccai lakás augusztus hóra kiadó központi fűtéssel. Szent Anna és Varga ucca sarok. 1941

Úrea
szoba különbejáratú őrümberek kiadó, raktárnak, irodának is alkalmas. Miklós ucca 21. 1931

Kisebb
butorozott szoba különbejáratú kiadó. Miklós u. 21. 1932

Butorozott
tisza, kényelmes szoba különbejáratú, ellátással is kiadó. — Csapó ucca 19., udvarban jobbra. 1937

Kétszobás
udvari lakás augusztus 1-re udvari lakás augusztus 1-re központban kiadó. Hívelyes 6. 1946

2 szoba,
konyhás lakás, esetleg butorozva is kiadó. Hatvan ucca 31. 596

Egy
vagy két szépen butorozott uccai szoba kiadó. Piac 49., II. e. 1956

Kiadó
háromszobás uccai lakás azonnal, vagy augusztus 1-re. Kossuth u. 22. P207

Uccai
butorozott szoba, garantáltan tiszta, szép, egy-két ur részére kiadó. Széchenyi ucca 7. 608

Uccai
két szoba, előszoba, konyha, speiz kiadó. Eötvös ucca 11. 577

Udvari
két szoba, konyha, speiz kiadó július 1-re gyermekteleknek. József kir. herceg u. 50. 1018

Kiadó
augusztus 1-re emeleti 4 szobás uri lakás. Hunyadi ucca 24. sz. 569

Különbejáratú
szép butorozott szoba folyóvízzel 1 vagy 2 személynek, esetleg ellátással kiadó. Ferenc József ut 73. emeleti első lakás. 570

Két
kettőszobás, verandás lakás azonnal kiadó. Telesi 94. 1017

Kiadó
2 szoba, hall és előszobás, minden kényelemmel ellátott lakás az Iparkamara épületében, a II. emelet 6. ajtó alatt. Értekezhetni hivatalban. 1944

Kiadó
száraz, világos pince raktárnak vagy műhelynek. Értekezhetni: Kossuth u. 26., házfelügyelőnél. 1942

Kiadók
modern 4 szobás szép tiszta lakások azonnalra és augusztusra. Csapó 59. 1938

Piac 10.
háromszobás uccai, háromszobás udvari, Vargakert, kenyérgyártelep egy-kétszobásak. 614

Butorozott
szobát Déri-tér közelében keresek. Ajánlatok „Csendes lakó” jellegre kiadóhivatalba. 1950

Egy
udvari szoba kiadó. Mester u. 4. 1024

Szent Anna u. 54.
udvari 1 és 2 szobás kislakások eisejére kiadók. 589

Négyszobás
modern parkettás uccai urilakás augusztusra kiadó Nemzetőr u. 4. Arany János és Miklós ucca között. 507

Eladó
a Bozsay telepen egy jókarban levő szoba, konyhából álló új ház havi 50 P-ös kamatmentes részletre is. Értekezni Csóka Pál u. 23. szám. 1021

Központi
egyetemmel szemben butorozott szoba kiadó. Komlóssy ut 43. 602

Csinosan
butorozott uccai szoba különbejáratú, fürdőszobahasználattal kiadó. József kir. herceg u. 33. 582

Püspöki
palotában uccai és udvari üzemhelyiségek július vagy augusztus 1-re kiadók. Értekezni: g. gondnoknál. Kálvintér 17. 584

Püspöki
palotában háromszobás lakások július vagy augusztus 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál. Kálvintér 17. 583

Iroda
és raktárhelyiség Piac u. 7. sz. alatt július 1-re kiadó. Értekezni a vasútleben. 579

Egy
szoba, konyha speizzal, fáska-marával kiadó, piachoz közel. Kazinczy 8. 1956

Átadó
főuccal első emeleti 2 szobás összkomfortos lakás azonnalra, esetleg augusztus 1-re. Uj asztalparhelt eladó. Értekezni: Killer Ede butorizületben. 612

Különbejáratú
butorozott szoba egy személynek kiadó. Széchenyi 29.

Svetits-palotában
2 szobás, komfortos lakás kiadó augusztus eisejére, esetleg azonnalra is. Értekezni III. lépcsőház, III. emelet 10. ajtó. 1958

Kiadó,
eladó Pozsonyi ut 31. moderu egyszobás, kertes lakással. — Agárdi u. 10. 1970

Iroda-
és raktárhelyiség Piac u. 7. szám alatt július 1-re kiadó. — Értekezni a vasútleben. 1922

Uccai
kis szoba üresen vagy butorozva kiadó. Agárdi ucca 19. 1957

Két
szoba, konyha villanyvilágítással, egy szoba kiadó. Késes ucca 86. 1961

Lakást keresők

Tisztviselő,
gyermektelen keres egy szoba, konyha, kamarás lakást, esetleg két kisebb szobás mérsékelt bérrel. Ajánlatokat „Tiszta lakás” jellegre Független kiadóba. 10045

Nagyerdő
környékén különbejáratú kétágyas szobát azonnalra keresek. Címet a kiadóba kérek. 1910

Eladás

Mészáros-jégszekrény,
plüssgarnitúra ebédlők, íróasztalok, autómínimax, szőnyegek, üstház, foszmideszka, löszörmadracok, háló pianinó eladók. Csapó u. 16. 4720k szo, v, k

Vétkezik,
ha ablakaira faszövedt és vászonredőnyt nem Feiszt gyár lerakatától veszi részletre is. Ügy-nökség Bundi 7. 4595k

Férfi trencskó,
sportöltöny, keménykalap, egy női piros komplé olcsón eladó. Kut ucca 138. 1539

Jókarban
lévő gyermekágy felszereléssel eladó. Batthyány u. 17., félemelet 4. 1013

Jóhangu
mestercsellő és vendéglősöknek alkalmas automata zongoraszekrény eladó. Vámospércsi ut XXII. épület 2. ajtó. Kolónia. 10046

Eladó
I. oszt. zsidó gimnáziumi könyvek olcsón. Cím a kiadóban. 10002

Kerti
butor legjobb kivitelben gyári árban, sodronyágybetétek 10.- pengőért Debreceni Vasbutor-gyárban, Ispotály ucca és városi mintalakatában, Piac ucca 72. P154

Hálószoba,
modern, eladó Vojtánál, Kut ucca 10. 1963

Méray-motorkerékpár,
350 kbc., generáljavított, Bosch-világítással, hátsóüléssel, kifogástalan állapotban eladó. — gástalan állapotban olcsón eladó Értekezni: Piac ucca 49. szám, nyomda, hétköznap este fél 7 órától.

TISZTELETTEL

értesítem az igen tisztelt vevőmet és ismerőseimet, hogy az eddig „Alföldi Faértékesítő Vállalat” tűzifaosztálya, cégtulajdonos Iház Henrik név alatt Pesti ucca 2. szám alatt folytatott tűzifatelepet Bősörményi ut 3. szám alá, közvetlen a „Hortobágy” malom mellé helyeztem át. Villamos megálló. Főzészke alkalmas tűzifa, míg a készlet tart. 2 P 80 fillérért kapható. „Erdélyi Tűzifa- és Szénkereskedés, cégtulajdonos: Iház Henrik. Telefon 32-31. 1081

Rétesliszt,
törökszentmiklósi Galambos féle kapható a Deutsch üzletekben. 4450k

MAKULATURA
kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

Garderob-szekrény,
háló, konyhaszekrény, sifon, ágy olcsón eladó. Hatvan ucca 21. 4591

Két
ágy, sodrony, éjjeli szekrény, ruhaszekrény eladó. Komlóssy ut 15. 1874

Iskolakönyveket
elad, vesz becsere Harmathy könyvkereskedése Piac ucca 7. (Bika szálló mellett). 4466k

Eladó
egy Füvesi-féle kutszivattyu. — Nyil ucca 4. 587

Fajgalamb
helyszüke miatt eladó. Apaffy ucca 20. 1900

Hizláló
eladó vagy kiadó vágóhid mellett, Malom ucca 4. sz. Értekezni Domb ucca 14. 1913

Motorhoz,
járgányhoz alkalmas 600 széles körülgolyós cséplőszekrény eladó. Ugyanott gerendák, üvegablakok, villámhárító olcsón eladók. Erzsébet u. 33. 218

Könyvszekrény,
vaságy rézdíszrel és több házi-butor eladó. Megtekinthető: „Arany Bika” trafik, 11-1-ig, 3-5-ig. 219

Zongora,
Stiengl, világmarkás, legmodernebb és pianino alkalmi készpénzáron eladó. Hermel, Vár u. 2. 209

Kétajtós
jégszekrény, tizedes mázsa, — üvegmerős petroleumtartány eladó. Hatvan 34. 214

Eladó
ház, Tégláskert, Kanális u. 51. szám. 208

Eladó
8 méteres gumitömlő, egy vasablak és kalickák. Csokonai 31. 212

Eladó
Péterfián modern emeletes bérpalota, üzlettel. Sarokház. Dr. Ungár. Telefon 27-31. 1966

Motorkerékpár
Harley 500-as majdnem új, oldalkocsival is, villamos fogifuró gép eladó Hatvan u. 21. 598

Hűtő,
hentesüzlet és műhely berendezéssel eladó. Cím a kiadóban.

Süldő
1 éves 100 drb. eladó. Batthyány 10. emelet. Telefon 21-38. 571

Natur
fényezett ebédlő butor, szőnyeg, csillár, halálózás miatt eladó. — Faragó ucca 11. 1015

Egy
diófa félháló olcsón eladó. — Külsővásártér 9. sz. 1016

Gladiátor
borotvapengék gyári árban beszerezhetők. Vizszateladókna főraktár. Papp Lajos illatszer-tára, Csapó u. ötvennyolc. P

Eladó
orosz spitz kutya, másfél éves, nőstény. Széchenyi ut 31. 1911

Ebédlő,
uriszoba, szalon szekreter eladó Piac ucca 44., III. ajtó.

500-as
oldalkocsis Méray motorkerékpár jó állapotban eladó. Cegléd ucca 16. 1918

Süldő,
1 éves, 100 darab, eladó. — Batthyány 10., emelet. Telefon 21-38. 1919

Nyugagyak,
lócák, fürdőkádák, mézbödnők, gumicsövek, kaszák, tűzhelyek Nagy vasútlebenben, Csapó forduló. 1920

Csukott
autó, Chrysler, teljesen jókarban, közepnyag, első tulajdonostól eladó. Kossuth u. 73., vagy telefon 29-58. 1954

Tajtékpipa
ébenfa szárral, elefantcsont és borostyán szópókával, történelmi becsű, olcsón eladó. Cím a kiadóban. S

Építkezési
anyagok, tűzifa, szén legolcsóbban beszerezhetők Barta utóda, Székely és Csáky-cégnél, Ispotály 3/b. Telefon 27-85. P155

Féregmentes
hálóberendezés és egy konyhaszekrény elköltözés miatt olcsón eladó. Csokonai ucca 24. 1914

Singerendák,
vasablakok, tűzhelyek, tűzhelyrészek, dugattyúk, kanális részek legolcsóbban Fischer, Csapó 89. 3752

Több éve
fennálló modern gépekkel berendezett autó és gépjárműhely eladó. Értekezni Vendég ucca 2. 600

Jókarban
levő Sternhammer zongora eladó. József kir. herceg ucca 42. Zenalkó. 591

Pianinó
keresztúros remekhangu bérbe kiadó Arany János u. 22. 593

Modern
alig használt, háló és ebédlő butor és használt butoradarabok eladók. Vendég ucca 2. 599

Indián motorkerékpár
oldalkocsival és Ford autó kifogástalan állapotban eladó. — Cím a kiadóhivatalban. 1204

Egy
ruhaszekrény, két éjjeli szekrény eladó. Komlóssy ut 15. A

Jégszekrény,
kisebb, használt eladó. Rákóczi ucca 4. házmesternél. 1964

